ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
Ministry of Education, Youth and Sport

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
National Institute of Education

និក្ខេបបទ

កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ

FACTORS INFLUENCING ON THE FUTURE CAREER CHOICES OF TECHNICAL HIGH SCHOOL STUDENTS IN KAMPONG CHHNANG, KAMPONG THOM AND KAMPONG SPEU PROVINCE

ហឿន សារ៉ុត

HOUEN SAROTH

ដើម្បីបំពេញលក្ខខណ្ឌបញ្ចប់ការបណ្តុះបណ្តាល

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០

ឯកទេស៖ គ្រប់គ្រងអប់រំ

ឆ្នាំសិក្សា ២០២១-២០២៣

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

Ministry of Education, Youth and Sport

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

National Institute of Education

និក្ខេបបទ

កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ

FACTORS INFLUENCING ON THE FUTURE CAREER CHOICES OF TECHNICAL HIGH SCHOOL STUDENTS IN KAMPONG CHHNANG, KAMPONG THOM AND KAMPONG SPEU PROVINCE

ហឿន សារ៉ុត

HOUEN SAROTH

ដើម្បីបំពេញលក្ខខណ្ឌបញ្ចប់ការបណ្តុះបណ្តាល

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០

ឯកទេស : គ្រប់គ្រងអប់រំ

សាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំបន្ទោល: លោក ចាប រតនា

សាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំរង: បណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន

សេចក្តីអះអាងរបស់បេក្ខជន

នាងខ្ញុំឈ្មោះ **ហឿន សារ៉ុត** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ជំនាន់ទី១០ ឯកទេស **គ្រប់គ្រងអប់រំ** នៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។

សូមធ្វើការអះអាងថា ខ្លឹមសារក្នុងនិក្ខេបបទស្តីពី **«កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ»** គឺជាស្នាដៃស្រាវជ្រាវផ្ទាល់របស់នាងខ្ញុំពិតៗ ដោយមិនបានក្លែងបន្លំ ឬពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងនិក្ខេបបទអ្នកដទៃទេ ក្នុងការបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ដើម្បីទទួលបានសញ្ញាបត្រ។ ទិន្នន័យ និងលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងនិក្ខេបបទ គឺថ្មី ហើយមិនទាន់មានជនណាម្នាក់យកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងនិក្ខេបបទរបស់គេឡើយ។

នាងខ្ញុំសូមសន្យាថា និក្ខេបបទនេះមិនមានការក្លែងបន្លំ និងមិនមានការលួចចម្លងពីនិស្សិត ឬស្នាដៃអ្នកដទៃឡើយ។ ក្នុងករណីដែលវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំពិនិត្យឃើញថា មានករណីខាងលើកើតឡើងពិតប្រាកដមែន នាងខ្ញុំសូមទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ជាធរមាន។

ថ្ងៃសុក្រ ១១រោច ខែកត្តិក ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣

ហឿន សារ៉ុត

លិខិតបញ្ជាក់

លោក ចាប រតនា ជាគ្រូដឹកនាំបង្គោល

បណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន ជាគ្រូដឹកនាំរង

សូមបញ្ជាក់ និងទទួលស្គាល់ថា

លោកស្រី **ហឿន សារ៉ុត** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ពិតជាបានសរសេរនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវ **«កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ»** ពិតប្រាកដមែន។

ថ្ងៃសុក្រ ១១រោច ខែកត្តិក ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣

....

លោក ចាប រតនា

អនុប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់គ្រប់គ្រង និងផែនការ

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

....

បណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន

អនុប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់គ្រប់គ្រង និងផែនការ

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

លិខិតឧទ្ទេសនាមគណៈកម្មការវាយតម្លៃការការពារនិក្ខេបបទ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
លេខៈ ៧៤៧៣ អយក.ឧទន

(ការសម្ងាត់)

លិខិតឧទ្ទេសនាម
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

យោង៖ - បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។
- ផែនការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា ២០២២-២០២៣ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២។
- សំណើសុំជូរកាលបរិច្ឆេទរៀបចំការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សារបស់និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។

ថ្នាក់ដឹកនាំ និងបុគ្គលិកអប់រំ នៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ត្រូវបានចាត់តាំងជា **គណៈកម្មការមេប្រយោគ** សម្រាប់ការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី០៨-០៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ	ហង់ជួន ណារ៉ុន	ក្រសួង អយក	ប្រធាន
២-ឯកឧត្តម	អ៊ុង បូរាត	ក្រសួង អយក	អនុប្រធាន
៣-ឯកឧត្តម	លាង សេងហាក់	ក្រសួង អយក	សមាជិក
៤-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ឌី ខាំបូលី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៥. ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	សៀង សុវណ្ណា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៦-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	សិត សេង	វិទ្យាស្ថានគរ.ភ្នំពេញ	សមាជិក
៧-លោកបណ្ឌិត	នូវ វីរ៉ា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៨-លោក	ឌី បុណ្ណា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៩-លោកស្រី	ប៊ុន សុផានី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១០-លោក	ថៃ ហេង	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១១-លោកបណ្ឌិត	ឈូក ច័ន្ទធាយា	នាយកដ្ឋានបវ.	សមាជិក
១២-លោកបណ្ឌិត	នី រដ្ឋា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៣-លោក	ម៉ន មុនិន្ទ	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៤-លោកបណ្ឌិត	ឈាង សង្វាត	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៥-លោកបណ្ឌិត	ម៉ម ចាន់សៀន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក

អាសយដ្ឋានលេខ៨០ មហាវិថី ព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ កម្ពុជា ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥-២៣) ២២០ ៦៧៣ / ២២០ ៣០៤ ទូរសារ: (៨៥៥-២៣) ២១៧ ២៥០ / ២១២ ៥១២
អ៊ីមែល: info@moeys.gov.kh / administration@moeys.gov.kh គេហទំព័រ : www.moeys.gov.kh

ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី ដូចមានរាយនាមខាងលើ ត្រូវអញ្ជើញមកវាយតម្លៃការការពារនិក្ខេបបទរបស់និស្សិតនៅថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ ចាប់ពីម៉ោង៧:៣០នាទីព្រឹកតទៅ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៣រោច ខែកត្តិក ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ជួន ណារ៉ុន

កន្លែងទទួល៖

- អគ្គនាយកដ្ឋាន.ហ អគ្គនាយកដ្ឋានឧស.
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទអយកដែលមានការពាក់ព័ន្ធ "ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- សាមីខ្លួន " ដើម្បីអនុវត្ត "
- កាលប្បវត្តិ
- ឯកសារ៖ វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

លេខ ៧៥០១ **អយក.**ខ៤ន

(**ការសម្ងាត់**)

លិខិតឧទ្ទេសនាម

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

យោង៖ - បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។

- ផែនការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២។
- សំណើសុំដូរកាលបរិច្ឆេទរៀបចំការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សារបស់និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។

បុគ្គលិកអប់រំ នៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ត្រូវបានចាត់តាំងជា **គណៈកម្មការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់** ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី០៨-០៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ៖

១. ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជ័យ សារិន	អគ្គាធិការដ្ឋាន	ប្រធាន
២. លោកស្រីបណ្ឌិត បូ ច័ន្ទគុលិកា	នាយកដ្ឋានគោលនយោបាយ	អនុប្រធាន
៣. លោកបណ្ឌិត កាន់ ពុទ្ធី	នា.បឋមសិក្សា អយក.	សមាជិក
៤. លោក ម៉ៅ សារឿន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៥. លោកស្រី សាំង សុចិន្តា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៦. លោកបណ្ឌិត មាឃ ចាន់ថេង	នាយកដ្ឋានតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ	សមាជិក
៧. លោកបណ្ឌិត អែ សុងហ៊ាង	SEAMEO TED អយក	សមាជិក
៨. ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ប៉ិច សៀង	វិ.បច្ចេកវិទ្យាកំពង់ឈើទាល	សមាជិក
៩.លោកបណ្ឌិត លី គឹមឡុង	សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ	សមាជិក
១០.លោក ចាប រតនា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១១.លោក លឹម វ៉ាន់	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១២. លោកបណ្ឌិត អាន រ៉ូប្រាវ	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៣. លោកស្រី នូ ចន្ទី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៤. លោកស្រី បណ្ឌិត ឡឹយ សុខគា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៥. លោកបណ្ឌិត អ៊ឹម គៀន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៦. លោកបណ្ឌិត ទី សុផល	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៧. លោកបណ្ឌិត គួយ សូគាន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៨. លោកបណ្ឌិត សោន វណ្ណៈ	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
១៩. លោកបណ្ឌិត ឈន ថន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
២០. លោកបណ្ឌិត សឿង សុផា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
២១. លោក ចាន់ ជឿន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក

អាសយដ្ឋានលេខ៨០ មហាវិថី ព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ កម្ពុជា ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥-២៣) ២២០ ៦៧៣ / ២២០ ៣០៤ ទូរសារ: (៨៥៥-២៣) ២១៧ ២៥០ / ២១២ ៥១២
អ៊ីមែល: info@moeys.gov.kh / administration@moeys.gov.kh គេហទំព័រ : www.moeys.gov.kh

២២. លោកបណ្ឌិត សោភទ្រា វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សមាជិក

២៣. លោក ឡុច ចាន់ថន វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សមាជិក

២៤. លោក ចាន់ រ៉ាដា វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ សមាជិក

លោក និងលោកស្រី ដូចមានរាយនាមខាងលើ ត្រូវអញ្ជើញមកវាយតម្លៃការការពារនិក្ខេបបទរបស់និស្សិត នៅថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ ចាប់ពីម៉ោង៧:៣០នាទីព្រឹកតទៅ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៣រោច ខែកត្តិក ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ជួន ណារ៉ុន

កន្លែងទទួល៖

- អគ្គនាយកដ្ឋានរ.ហ អគ្គនាយកដ្ឋានឧស.
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទអយកដែលមានការពាក់ព័ន្ធ "ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- សាមីខ្លួន " ដើម្បីអនុវត្ត "
- កាលប្បវត្តិ
- ឯកសារៈ វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ជាបឋម នាងខ្ញុំសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជាចំពោះលោកឪពុកអ្នកម្តាយ ដែលបានផ្តល់កំណើត និងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា ទំនុកបំរុងដល់រូបកូនឱ្យបានទទួលការសិក្សារហូតរូបកូនមានថ្ងៃនេះ និងសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងខ្លាំងចំពោះឧត្តមស្វាមីជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំ កូនៗ ជាទីស្រលាញ់ និងមិត្តភក្តិ ដែលបានគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តខ្ញុំក្នុងអំឡុងពេលសិក្សានេះ។

នាងខ្ញុំសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត ចំពោះគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ នៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ព្រមទាំងសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់ដែលបានខិតខំចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ និងមមាញឹកបំផុត មកបង្ហាត់បង្រៀន និងពន្យល់គ្រប់មេរៀនដល់យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា។ ជាពិសេស នាងខ្ញុំ សូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងខ្លាំង ចំពោះលោក **ចាប រតនា** សាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំបង្គោល និងលោក **បណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន** សាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំរង នៃការសរសេរនិក្ខេបបទ ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ ជួយណែនាំ និងផ្តល់យោបល់ណែនាំដល់រូបខ្ញុំក្នុងការសរសេរនិក្ខេបបទស្តីពី **«កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ»** រហូតទទួលបានជោគជ័យ។ នាងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់មន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡា ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ធំ និងខេត្តកំពង់ស្ពឺ គណៈគ្រប់គ្រង លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងសិស្សានៅតាមសាលាគោលដៅទាំងអស់ដែលបានអនុញ្ញាត និងចូលរួមសហការធ្វើឱ្យការសិក្សានេះទទួលបានជោគជ័យ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំបាទសូមប្រសិទ្ធពរជ័យ ជូនចំពោះឯកឧត្តម លោក/លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា និងមិត្តរួមជំនាន់ទាំងអស់ សូមទទួលបាននូវព្រះពុទ្ធពរទាំង៤ប្រការ គឺ **អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ** កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

មូលន័យសង្ខេប

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ មានគោលបំណងសំខាន់ពីរគឺៈ (១) ស្វែងរកកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សនាពេលអនាគតរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ, (២) សិក្សាពីភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ដោយផ្អែកលើភេទ និងមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងខាងលើ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់ការស្រាវជ្រាវតាមបែបបរិមាណ ដោយប្រើប្រាស់កម្រងសំណួរប្រមូលទិន្នន័យចំនួន ៥៣ ល្បះសំណួរ (កម្រិតចង្អុលបង្ហាញ ៥កម្រិត)។ ភាគសំណាកដែលចូលរួមក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ជាសិស្សកំពុងសិក្សានៅសិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ចំនួន ២៦៥នាក់ មកពីសាលាចំនួនបី នៃខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីភាគសំណាកខាងលើត្រូវបានវិភាគដោយប្រើប្រាស់ស្ថិតិពណ៌នា (Descriptive Statistics) សម្រាប់បកស្រាយសំណួរស្រាវជ្រាវទី១ និងស្ថិតិសន្និដ្ឋាន (Inferential Statistics) សម្រាប់បកស្រាយសំណួរស្រាវជ្រាវទី២។

លទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា មានកត្តាធំៗចំនួន២ ដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ជាអាទិ៍ៈ (១)កត្តាខាងក្នុង (កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន), (២)កត្តាខាងក្រៅ (កត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ។ ការវិភាគដោយបើប្រាស់ស្ថិតិពណ៌នាបង្ហាញថា កត្តាខាងក្រៅ មានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សម្នាក់ៗខ្លាំងជាងកត្តាខាងក្នុងបន្តិច ដោយតម្លៃមធ្យម(កត្តាខាងក្រៅ=៣.៧៥ ធំជាងកត្តាខាងក្នុង =៣.៥៦)។ ដោយឡែក លទ្ធផលវិភាគដោយប្រើប្រាស់ស្ថិតិសន្និដ្ឋានបង្ហាញថា កត្តាខាងក្នុង និងកត្តាខាងក្រៅ មានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ មិនមានភាពខុសគ្នាទេរវាងសិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី ហើយក៏មានឥទ្ធិពលមិនខុសគ្នាដែររវាងសិស្សដែលរៀនជំនាញកែច្នៃអាហារ អគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច កេ្សត្រសាស្ត្រ និងបសុវប្បកម្ម។

លទ្ធផលនេះ នឹងរួមចំណែកជាវិភាគទានសម្រាប់អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ, សាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស, ឪពុកម្ដាយ ឬក្រុមគ្រួសារសិស្ស, បុគ្គលសិស្សផ្ទាល់ខ្លួន និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗយកទៅពិចារណា និងថ្លែងយល់កាន់តែស៊ីជម្រៅពីភារកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងការជម្រុញ លើកទឹកចិត្តដល់សិស្សានុសិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសទាំងអស់ អាចធ្វើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពបានត្រឹមត្រូវ និងមានប្រសិទ្ធភាព៕

Absract

The purpose of this study were: (1) to find out what factors influencing the career choices of technical high schools students in Kampong Chhnang, Kampong Thom and Kampong Speu provinces, and (2) to find out the differences among the factors influencing the career choices of technical high schools students based on gender and major types. To meet the above objectives, this study was conducted in the form of a quantitative study using 53 questionnaires (5 levels of indication). The sample that participated in this study were 265 students in Kampong Chhnang, Kampong Thom and Kampong Speu provinces. The data collected from the above sample were analyzed by using Descriptive Statistics to interpret the first research question and Inferential Statistics to interpret the rthe second research question.

The research finding revealed that there are two main factors influencing the career choices of technical high school students in Kampong Chhnang, Kampong Thom and Kampong Speu provinces: (1) Internal factors (include sub factors: self-efficacy factor, occupational expectation factor, self-perceive talent factor; and personal identity factor), (2) External factors (include sub factors: family factor, school factor, labor market information factor; and socio-economic factor). external factors influence each student's career choice slightly more than internal factors by mean value (external factor = 3.75 greater than internal factor = 3.56). The results of the analysis using inferential statistics show that internal and external factors effect the career choices of technical high school students in Kampong Chhnang, Kampong Thom and Kampong Speu provinces, there is no difference between male and female students and there is also a difference between students majoring in food processing, electricity, electronics, agronomy and aquaculture.

This result will contribute to policy makers, technical high schools, parents or families of students, individual students and other stakeholders to consider and gain a deeper understanding of their role in motivating to all technical high school students can make the right and effective career decision.

មាតិកា

សេចក្តីអះអាងរបស់បេក្ខជន i
លិខិតបញ្ជាក់ ii
លិខិតឧទ្ទេសនាមគណៈកម្មការវាយតម្លៃការការពារនិក្ខេបបទ iii
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ vii
មូលន័យសង្ខេប viii
Absract ix
មាតិកា ix
បញ្ជីតារាង xiii
បញ្ជីអក្សរកាត់ xiv
ជំពូក១ សេចក្តីផ្តើម 1
១.១ លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ 3
១.២ បញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ 7
១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ 9
១.៤ សំណួរស្រាវជ្រាវ 10
១.៥ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ 10
១.៦ ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ 11
១.៧ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ 11
ជំពូក២ ការរំលឹកទ្រឹស្តី 14
២.១ ទស្សនទានទូទៅនៃការអភិវឌ្ឍន៍អាជីព 14
២.២ កត្តាដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព 15
២.២.១. កត្តាខាងក្នុងខ្លួន 15
២.២.១.១. កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង 15
២.២.១.២.កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក 17
២.២.១.៣. កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន 19

២.២.១.៤. កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន 21
២.២.២. កត្តាខាងក្រៅខ្លួន 23
២.២.២.១. កត្តាគ្រួសារ 23
២.២.២.២. កត្តាសាលារៀន 25
២.២.២.៣. កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ 27
២.២.២.៣. កត្តាសង្គមសេដ្ឋកិច្ច 30
ជំពូក៣ វិធីសាស្រ្តស្រាវជ្រាវ 34
៣.១ ការជ្រើសរើសវិធីសាស្រ្តស្រាវជ្រាវ 34
៣.២ វិធីជ្រើសរើសសំណាក 34
៣.៣ ការប្រមូលទិន្នន័យ 36
៣.៣.១ កម្រងសំណួរ 37
៣.៣.២ ការពិនិត្យលើកម្រិតភាពជឿជាក់របស់កម្រងសំណួរ 38
៣.៤ វិធីសាស្រ្តវិភាគទិន្នន័យ 39
៣.៤.១ ការរៀបចំ និងសម្អាតទិន្នន័យ 39
៣.៤.២ ការវិភាគទិន្នន័យ 40
៣.៥ ក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ 40
ជំពូក៤ លទ្ធផល និងការពិភាក្សា 43
៤.១ លទ្ធផលវិភាគលើទិន្នន័យប្រជាសាស្រ្ត 43
៤.២. លទ្ធផលវិភាគលើសំណួរស្រាវជ្រាវ 44
៤.២.១. សំណួរស្រាវជ្រាវទី១៖ កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស 44
៤.២.២. សំណួរស្រាវជ្រាវទី២៖ ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសដោយផ្អែកលើភេទ និងមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស 60
៤.៣. ការពិភាក្សា **68**

៤.៣.១. ការពិភាក្សាលើសំណួរស្រាវជ្រាវទី១ 68
៤.៣.១. ការពិភាក្សាលើសំណួរស្រាវជ្រាវទី២ 74
ជំពូក៥ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងសំណូមពរ 77
៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន 77
៥.២ សំណូពរ 80
៥.២.១. អ្នករៀបចំគោលនយោបាយនិងផែនការ 80
៥.២.២. អ្នកអនុវត្តកម្រិតសាលារៀន 81
៥.២.៣. មាតាបិតា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសិស្ស 82
៥.២.៤. សាមីខ្លួនសិស្ស 82
៥.២.៥. អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ 83
ឯកសារយោង 84
ឧបសម្ព័ន្ធ ១ លិខិតឧទ្ទេសនាម និងលិខិតបង្គាប់ការ 90
ឧបសម្ព័ន្ធ២ កម្រងសំណួរប្រមូលទិន្នន័យ 94
ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ តម្លៃ Cronbach's Alpha **របស់កម្រងសំណួរ** 103
ឧបសម្ព័ន្ធ ៤ ការវិភាគ T-Test **រកភាពខុសគ្នាដោយផ្អែកលើភេទ** 106
ឧបសម្ព័ន្ធ ៥ ការវិភាគ ANOVA **រកភាពខុសគ្នាដោយផ្អែកលើជំនាញសិក្សា** 108

បញ្ជីតារាង

តារាង 1 ចំនួនប្រជាជនគោលដៅត្រូវប្រមូលទិន្នន័យ 35

តារាង 2 ភាគសំណាកក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យស្រាវជ្រាវ 35

តារាង 3 កម្រិតភាពជឿជាក់របស់ឧបករណ៍ស្រាវជ្រាវ 39

តារាង 4 មាត្រដ្ឋានវាស់វែងកម្រិតតម្លៃមធ្យម 40

តារាង 5 កត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង ភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង (n=២៦៥). 45

តារាង 6 កត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង លទ្ធផលរំពឹងទុក (n=២៦៥) 47

តារាង 7 កត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង ទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន (n=២៦៥). 49

តារាង 8 កត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង អត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន (n=២៦៥).. 50

តារាង 9 កត្តារងទាំង៤ នៃកត្តាខាងក្នុង ដែលមានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស (n=២៦៥) 51

តារាង 10 កត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង គ្រួសារ (n=២៦៥) 53

តារាង 11 កត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង សាលារៀន (n=២៦៥) 55

តារាង 12 កត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង ព័ត៌មានទីផ្សារការងារ (n=២៦៥). 56

តារាង 13 កត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច (n=២៦៥)........ 58

តារាង 14 កត្តារងទាំង៤ នៃកត្តាខាងក្រៅ ដែលមានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស (n=២៦៥) 59

តារាង 15 ភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្នុង ផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស (n=២៦៥) 61

តារាង 16 ភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្នុង ផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស (n=២៦៥) 63

តារាង 17 ភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្រៅ ផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស (n=២៦៥) 64

តារាង 18 ភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្រៅ ផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស (n=២៦៥) 66

តារាង 19 ការលម្អិតភាពខុសគ្នានៃកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស (n=២៦៥)67

បញ្ជីអក្សរកាត់

អយក	:	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
Df	:	Ddegrees of freedom
M	:	Mean
MoEYS	:	Ministry of Education, Youth and Sport
MD	:	Mean Difference
Ms.Excel	:	Microsoft Excel
MS	:	Mean Square
NEA	:	National Employment Agency
N	:	Number of Simples
S.D.	:	Standard Error
S.D.	:	Standard Deviation
Sig.	:	Significan
SPSS	:	Statistical Package for the Social Sciences
SS	:	Sum of Squares

ជំពូក ១

សេចក្តីផ្តើម

ជំពូក ១

សេចក្តីផ្តើម

១.១ ការអប់រំបច្ចេកទេស និងលក្ខណៈទូទៅប្រជាសាស្ត្រនៃខេត្តគោលដៅ

គ្រឹះស្ថានសិក្សាដែលផ្តល់សេវាអប់រំបច្ចេកទេសតាមកម្មវិធី(៩+៣) មាន១៩ ក្នុងនោះវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសសាធារណៈ ១៣ រួមមានវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅនិងបច្ចេកទេសអនុវត្តកំពង់ឈើទាល, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និង បច្ចេកទេសសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន-ROTA ខ្សាច់កណ្តាល, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសពួក, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស ហ៊ុន សែន ជម្លូវៃ, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសបារិត, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស ព្រះរាជសម្ភារ, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសព្រះនរោត្តមសីហមុនី, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស ជា ស៊ីម ត្បែងមានជ័យ, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅនិងបច្ចេកទេសបន្ទាយឆ្មារ, វិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន ពាមជីកង, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស តេជោសែន កោះកុង និងវិទ្យាល័យ ចំណេះទូទៅនិងបច្ចេកទេសមណ្ឌលគិរី, វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសឯកជន មានចំនួន៣ រួមមានវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅនិងបច្ចេកទេសឯកជន សន្តហ្វ្រង់ស្វ័រ, សាលាចំណេះទូទៅនិងបច្ចេកទេសឯកជនអេស៊ីធី (ACT) និងវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសឯកជនដុនបូស្កូប៉ោយប៉ែត។ វិទ្យាស្ថាន មាន៣ រួមមានវិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍នៃសាកលវិទ្យាល័យ ជា ស៊ីម កំចាយមារ, វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈនៃសាកលវិទ្យាល័យ ហេង សំរិន ត្បូងឃ្មុំ និងវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកំពង់ស្ពឺ។ សិស្សអប់រំបច្ចេកទេសកើនពី ៦៥៣នាក់ ស្រី ២៣៨នាក់ នៅឆ្នាំសិក្សា២០១៣-២០១៤ ដល់ ៣ ២៥៩នាក់ ស្រី ១ ១៦០នាក់ នៅឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ ។ ជំនាញដែលបានបណ្តុះបណ្តាលរួមមាន៖ ជំនាញអគ្គិសនី ១២០៦នាក់ ស្រី ១៣៥នាក់ ជំនាញអេឡិចត្រូនិក ៤៩៩នាក់ ស្រី ១១០នាក់ ជំនាញបសុវប្បកម្ម ៣១៥នាក់ ស្រី ១៧៦នាក់ ជំនាញក្សេត្រសាស្ត្រ ៥៣០នាក់ ស្រី៣១២នាក់ ជំនាញមេកានិក ១២៨នាក់ ស្រី ២៣នាក់ ជំនាញទេសចរណ៍ ៨៣នាក់ ស្រី ៥៦នាក់ ជំនាញកុំព្យូទ័រ ១៦៥នាក់ ស្រី ៩៥នាក់ ជំនាញ

គណនេយ្យ ១២៥នាក់ ស្រី ៩៩នាក់ ជំនាញកែច្នៃអាហារ ១៥១នាក់ ស្រី ១៣៦នាក់ ជំនាញឌីជីថលមេឡៀឌីហ្សាញ ៥៧នាក់ ស្រី ១៨នាក់ (ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា, ២០២៣)។

ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ជាខេត្តមួយស្ថិតនៅចំកណ្ដាលនៃផ្ទៃប្រទេសកម្ពុជានិងជាខេត្តនៅជាប់ទន្លេសាប ដែលមានព្រំប្រទល់៖ ខាងកើតជាប់ខេត្តកំពង់ចាម ខាងត្បូងជាប់ខេត្តកំពង់ស្ពឺនិងខេត្តកណ្ដាល ខាងលិចជាប់ខេត្តពោធិ៍សាត់ និងខាងជើងជាប់ខេត្តកំពង់ធំ។ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំងបែងចែកជាក្រុង១ ស្រុកចំនួន៧ សង្កាត់ចំនួន៤ ឃុំចំនួន៦៦ និងភូមិចំនួន ៥៦៩ មានផ្ទៃដីសរុប ៥៥២ ១០០ ហិចតា មានប្រជាជនចំនួន ១៣០ ៩៧៨ គ្រួសារ ស្មើនឹង ៥៥០ ៨៩០នាក់ ក្នុងនោះស្រី ២៨៥ ៨១៨នាក់ ដង់ស៊ីតេប្រជាជនក្នុងខេត្តមានចំនួន ១០០នាក់ ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ អត្រាកំណើនប្រជាជនប្រចាំឆ្នាំ១,២៨% ទំហំគ្រួសារជាមធ្យម ៤,២១នាក់/គ្រួសារ។ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំងមានសាលាបច្ចេកទេសចំនួន១ គឺ វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសព្រះបាទសម្ដេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី មានសិស្សសរុបចំនួន ៣៣៩នាក់ ស្រី ១៦៤នាក់ ដែលរួមមានសិស្សជំនាញអគ្គិសនីចំនួន ១៤៥នាក់ ស្រី០៩នាក់, ជំនាញក្សេត្រសាស្ត្រចំនួន ៤៧នាក់ ស្រី៣៣នាក់, ជំនាញបសុវប្បកម្មចំនួន ៣៦នាក់ ស្រី១៧នាក់ និងជំនាញកែច្នៃអាហារចំនួន ១១១នាក់ ស្រី១០៥នាក់ (ក្រសួងផែនការ, ២០២០)។

ខេត្តកំពង់ធំ ស្ថិតនៅកណ្ដាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានចម្ងាយ១៦៨គីឡូម៉ែត្រពីរាជធានីភ្នំពេញ មានព្រំប្រទល់ជាប់ខេត្តព្រះវិហារ ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ កំពង់ចាម កំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ និងខេត្តសៀមរាប បានបែងចែកជាក្រុង០១ ស្រុក០៨ ឃុំ៧៣ សង្កាត់០៨ ភូមិ៧៦៧ ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ១៧៧.៧២៨គ្រួសារ ស្មើនឹង៨៣៩.៩៩១នាក់ ស្រី៤២៥.៨៤៦នាក់ មានដង់ស៊ីតេប្រជាពលរដ្ឋ ៥៥នាក់/គ.ម^{២}។ ខេត្តមានផ្ទៃដីសរុបចំនួន ១៥.០៦១គ.ម២ ស្មើនឹង ១.៥០៦.១៩៧ហ.ត ចែកជាពីរសណ្ឋានដីគឺ តំបន់ខាងក្រោមផ្លូវជាតិលេខ៦ ជាតំបន់វាលទំនាប លាតសន្ធឹងរហូតដល់មាត់បឹងទន្លេសាប អំណោយផលយ៉ាងខ្លាំងដល់ការដាំដុះស្រូវ និងការនេសាទ។ តំបន់ខាងលើផ្លូវជាតិលេខ៦ ជាតំបន់ខ្ពង់រាបសមប្រកបបំផុតសម្រាប់ដំណាំចម្ការដូចជាកៅស៊ូ ស្វាយចន្ទី និងដំឡូងមីជាដើម។ ខេត្តកំពង់ធំមានសាលាបច្ចេកទេសចំនួន១ គឺ វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសអនុវត្តកំពង់ឈើទាល មាន

សិស្សសរុបចំនួន ៤១៧នាក់ ស្រី១៨៥នាក់ រួមមានសិស្សជំនាញអគ្គិសនីចំនួន ១៣២នាក់ ស្រី១៩នាក់, ជំនាញក្សេត្រសាស្រ្ត ចំនួន ៩៨នាក់ ស្រី៦៧នាក់, ជំនាញបសុវប្បកម្មចំនួន ១៣០នាក់ ស្រី៨៩នាក់ និង ជំនាញអេឡិចត្រូនិចចំនួន ៥៧នាក់ ស្រី១១នាក់ (ក្រសួងផែនការ, ២០២០)។

ខេត្តកំពង់ស្ពឺ មានចម្ងាយ ៤៨ គីឡូម៉ែត្រ ខាងលិចរាជធានីភ្នំពេញ ដែលឆ្លងកាត់ដោយផ្លូវជាតិលេខ៤។ មានព្រំប្រទល់ខាងកើតជាប់នឹងខេត្តកណ្តាល និងខេត្តតាកែវ ខាងត្បូង ជាប់នឹងខេត្តតាកែវ និងខេត្តកំពត ខាងលិចជាប់នឹងខេត្តព្រះសីហនុ និងខេត្តកោះកុង ខាងជើងជាប់នឹងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង និងខេត្តពោធិសាត់។ ខេត្តកំពង់ស្ពឺចែកចេញជាស្រុក៧ និងក្រុង១ រួមមាន ៨២ឃុំ និង៥សង្កាត់ ដែលមានចំនួន ១.៣៧៧ភូមិ ក្នុងនោះភូមិមានក្របខ័ណ្ឌ១.៣៧០ និងភូមិគ្មានក្របខ័ណ្ឌចំនួន ០៧ភូមិ និងមានគ្រួសារសរុបចំនួន ២០៣.៣៩៤គ្រួសារ ហើយប្រជាពលរដ្ឋសរុប ៨៩៩.០១៤នាក់ ក្នុងនោះស្រីចំនួន ៤៥៨.៤២៩នាក់។ ដង់ស៊ីតេប្រជាពលរដ្ឋ ១២៨នាក់ ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ និងមានចំនួនសមាជិកគ្រួសារជាមធ្យម៤,៤២នាក់ ហើតប្រជាពលរដ្ឋមានកំណើនមធ្យមចំនួន១,៧០% ។ ខេត្តកំពង់ស្ពឺមានសាលាបច្ចេកទេសចំនួន១ គឺវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកំពង់ស្ពឺ មានសិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសរុបចំនួន ៤០នាក់ ស្រី២២នាក់ ដែលកំពុងសិក្សាលើជំនាញបសុវប្បកម្ម (ក្រសួងផែនការ, ២០២០)។

១.២ លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចដ៏ឆាប់រហ័ស និងការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា នាំឱ្យមានការកើនឡើងនូវតម្រូវការកម្លាំងពលកម្មជំនាញជាច្រើនក្នុងសង្វាក់ផលិតកម្ម។ ដើម្បីជាការឆ្លើយតបទៅនឹងបរិបទសាកលភាវូបនីយកម្ម និងចរន្តនៃបដិវត្តឧស្សាហកម្ម ៤.០ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដាក់ចេញនូវក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្រ្តសំខាន់ៗប្រទាក់ក្រឡាគ្នាក្នុងកម្រិត ថ្នាក់ជាតិផង និងក្នុងកម្រិតបច្ចេកទេសតាមរយៈក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពជាសេនាធិការនានាផង សំដៅ រុញច្រាននាវាកម្ពុជា ឱ្យឈានឆ្ពោះទៅសម្រេចបាននូវសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងការប្រែក្លាយឋានៈរបស់កម្ពុជាឱ្យ ទៅជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងទៅជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់នៅ ឆ្នាំ ២០៥០ (រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា, ២០១៧, ២០១៩)។ រចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា បាននិងកំពុង

ឈានដល់ដំណាក់កាលថ្មីនៃការអភិវឌ្ឍផ្លាស់ប្តូរពីប្រទេសដែលពឹងផ្អែកលើវិស័យកសិកម្ម ទៅជាប្រទេសពឹងផ្អែកលើវិស័យឧស្សាហកម្មដែលនឹងរួមចំណែកដ៏សំខាន់ដល់ការបង្កើតការងារ ការបង្កើនប្រាក់ចំណូល និងលើកកម្ពស់ផលិតភាពការងារ (រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា, ២០១៥, ២០១៨)។ ការណ៍នេះ បានផ្តល់ឱ្យកម្ពុជាក្លាយជាប្រទេស ដែលសម្រេចបាននូវផលកំណើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងតំបន់ ប្រកបដោយចីរភាព និងមានលក្ខណៈអំណោយ ផលលើកត្តាប្រជាសាស្ត្រសម្រាប់បន្តជំរុញកំណើន និងការអភិវឌ្ឍជាតិ ជាពិសេសក្នុងបរិការណ៍នៃបរិវត្តកម្ម ឌីជីថលូបនីយកម្ម (រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា, ២០២១)។ ទីផ្សារការងាររបស់ប្រទេសកម្ពុជាដែលមានភាពបត់បែន និងផលិតកម្មការងារពឹងផ្អែកខ្លាំងលើកម្លាំងពលកម្មនេះ ជាកត្តាគន្លឹះមួយនៃនិន្នាការវិវត្តជាវិជ្ជមាន (រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា, ២០១៨) ដែលបង្កើតបាននូវឱកាសការងារសម្រាប់យុវជន និងស្ត្រី ក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម មានតម្រូវការកម្លាំងពលកម្មច្រើន ដើម្បីជួយជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ដល់ប្រជាជនម្នាក់ៗ ព្រមទាំងផ្តល់ឱ្យនូវលក្ខខណ្ឌការងារល្អ ផ្សារភ្ជាប់នឹងការផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើសុខុមាលភាពកម្លាំងពលកម្មទាំងក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ (ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា, ២០១៩; រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា, ២០១៩)។

ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា (២០១១) បានដាក់ចេញនូវក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍយុវជនកម្ពុជា សំដៅរួមចំណែកអភិវឌ្ឍយុវជនឱ្យកាន់តែមានលក្ខណៈសម្បត្តិវិជ្ជមាន និងផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគេអភិវឌ្ឍសក្តានុពលផ្ទាល់ខ្លួននៅក្នុងការអប់រំ ការងារ សុខភាព ការចូលរួមធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តនានា ព្រមទាំងការចូលរួមចំណែកអភិវឌ្ឍគ្រួសារ សហគមន៍មូលដ្ឋាន សង្គមជាតិ និងពិភពលោក។ ជាមួយគ្នានេះ ការបង្កើនភាពឆ្លើយតបឱ្យកាន់តែពេញលេញនៃការអប់រំ ទៅនឹងស្ថានភាពតម្រូវការទីផ្សារ ការងារបច្ចុប្បន្នតាមទិសស្លោក «យុវជនម្នាក់ មានជំនាញមួយយ៉ាងតិចប្រចាំជីវិត» គឺជាទស្សនាទានគន្លឹះ ក្នុងការជំរុញឱ្យគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំ និងចូលរួមបង្កើតគំនិតសហគ្រិនភាព បណ្តុះភាសា បរទេស ពង្រឹងការអប់រំស្វែម ការអប់រំបំណិនជីវិត ការតម្រង់ទិសអាជីព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំដល់យុវជន (ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា, ២០២១; រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា, ២០១៩)។ ការអប់រំ

កម្រិតមធ្យមសិក្សា គឺជាដំណាក់កាលមួយដ៏មានសារៈសំខាន់សម្រាប់យុវជនយើង ក្នុងការផ្សារភ្ជាប់រវាងចំណេះដឹងមូលដ្ឋានពី សាលារៀន ឆ្ពោះទៅកាន់ការចាប់យកមុខជំនាញជាក់លាក់នៅកម្រិតឧត្តមសិក្សា និងឈានទៅកាន់ពិភព ការងារមួយពិតប្រាកដ (Amoah, 2015)។ លទ្ធភាពតោងចាប់ជំនាញជាក់លាក់នៅការអប់រំកម្រិតឧត្តមសិក្សារបស់យុវជនម្នាក់ៗ ដើម្បីអាចទទួលបានចំណេះដឹង ជំនាញ និងឥរិយាបថជាវិជ្ជមាន សម្រាប់ជា បច្ច័យដឹកនាំពួកគេទៅរកភាពជោគជ័យក្នុងអាជីពនាពេលអនាគត ពោលគឺការធ្វើសមាហរណកម្មខ្លួនពី សាលារៀនទៅទីផ្សារការងារប្រកបដោយភាពជឿជាក់ មានទំនុកចិត្ត អាចសម្រេចទៅបាន គឺត្រូវពឹងអាស្រ័យ ខ្លាំងទៅលើដំណាក់កាលត្រៀមឆ្លងភូមិសិក្សារបស់ពួកគេ នៅអំឡុងពេលកំពុងទទួលការអប់រំមធ្យមសិក្សា ទុតិយភូមិ ជាពិសេសនៅថ្នាក់ទី១២។

គោលដៅមួយក្នុងចំណោមគោលដៅធំៗទាំងបីនៃអនុវិស័យការអប់រំ មធ្យមសិក្សាកម្ពុជា គឺធ្វើយ៉ាងណាបង្កលក្ខណៈបើកទូលាយ និងពង្រីកគន្លងចំណេះដឹងរបស់សិស្សកម្រិត មធ្យមសិក្សា ដើម្បីពួកគេមានលទ្ធភាពពេញលេញបន្តទៅឧត្តមសិក្សា ឬការអប់រំបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ឬចូលធ្វើការងារដែលផ្តល់ឱ្យនិយោជកនូវផលិតភាពខ្ពស់ (ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា, ២០២១b)។ ទន្ទឹមនេះ ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា (២០២១a) បានដាក់ឱ្យដំណើរការការអនុវត្តកម្មវិធីមគ្គុទ្ទេសក៍ អាជីពនិងការផ្តល់ប្រឹក្សា នៅតាមគ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សាពីឆ្នាំ២០១៥ ដោយរំលេចវត្ថុបំណងសំខាន់នៃកម្មវិធី គឺដើម្បីពង្រឹងគុណសម្បទាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យុវជនម្នាក់ៗ មានជាអាទិ៍៖ ការជំរុញវឌ្ឍនភាពលើលទ្ធផលសិក្សា (អភិវឌ្ឍការអប់រំ) មានលទ្ធភាពកំណត់ជម្រើសមុខជំនាញបន្តការសិក្សា ឈានឆ្ពោះទៅចាប់យកការងារ- អាជីពជាក់លាក់ (អភិវឌ្ឍអាជីព) និងមានឥរិយាបថវិជ្ជមានក្នុងការដឹកនាំជីវិតផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងសង្គមស៊ីវិល័យ (អភិវឌ្ឍបុគ្គលិកលក្ខណៈ/ទំនាក់ទំនងសង្គម) របស់យុវជនក្នុងដំណាក់កាលពួកគេស្ថិតក្នុងសាលារៀន គឺជាការរួមចំណែកមួយនៃការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាព គុណភាពនៃជីវិតផ្ទាល់ខ្លួន សម្រាប់ ជាមាគ៌ារឹងមាំដឹកនាំឆ្ពោះទៅកាន់វិថីអាជីពត្រចះត្រចង់នាពេលអនាគត (នាយកដ្ឋានតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ, ២០២១)។ ក្នុងន័យនេះ ការអភិវឌ្ឍអាជីព គឺជាចំណែកមួយដែលនឹងត្រូវផ្តល់ឱ្យយុវជនកម្រិតមធ្យម សិក្សានូវមូលដ្ឋានត្រិះរិះពិចារណាឱ្យបានច្បាស់លាស់ មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពការងារ

និង មុខជំនាញសិក្សាកម្រិតឧត្តមសិក្សា ក្រោយពេលពួកគេបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់ទី១២ តាមរយៈកញ្ចប់កម្មវិធី តម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ។ ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព គឺជាអ្វីដែលបុគ្គលគ្រប់រូបគប្បី ពិចារណាឱ្យបានល្អិតល្អន់សព្វគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ជាពិសេសក្នុងដំណាក់កាលត្រៀមឆ្លងភូមិសិក្សាពីមធ្យម សិក្សាទៅកាន់ឧត្តមសិក្សាតែម្តង ព្រោះថាវាជាចំណែកមួយដែលស្ថិតនៅជាប់នឹងជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់បុគ្គល ម្នាក់ៗ ពោលគឺវាអាចធ្វើឱ្យជីវិតពោរពេញដោយមោទនភាព ឬជួបនឹងការមិនសប្បាយចិត្ត ជីវិតស្ថិតក្នុង ស្ថានភាពសម្ពាធផ្លូវចិត្តច្រើនជាដើម។ ក្នុងន័យនេះ មានយុវជនមួយចំនួនមានលទ្ធភាព និងសមត្ថភាព គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទទួលបានឱកាសបំពេញការងារត្រូវនឹងមុខជំនាញដែលខ្លួនរៀន ឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅអាជីពដែលចង់បាន។ ដោយឡែក ក៏មានយុវជនមួយចំនួនផងដែរ ដែលបានសម្រេចចិត្តធ្វើការខុសជំនាញឯកទេស ដោយហេតុមានការលំបាកក្នុងការរកឱ្យឃើញនូវអ្វីដែលជាអាជីពក្នុងក្តីសុបិនពិតប្រាកដរបស់ខ្លួន។ ជាមួយគ្នានេះ មានយុវជនដែលបញ្ចប់ការសិក្សាមួយចំនួនទៀត ឈោងចាប់វិថីនៃការប្រកបមុខជំនួញអាជីវកម្មថ្មី ឬបន្តមត៌កចាស់ពីក្រុមគ្រួសារ។ ដទៃពីនេះ នៅមានក្រុមយុវជនខ្លះទៀត បានសម្រេច ចិត្តត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតរបស់ខ្លួនវិញក្រោយពេលរៀនចប់។ស្ថានភាពទាំងនេះ បាននិងកំពុងកើតមានឡើងក្នុងចំណោមយុវជន កម្ពុជាដែលបញ្ចប់ការសិក្សាកម្រិតជំនាញនៅឧត្តមសិក្សា ឬអប់រំបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ តាមរយៈការ សិក្សាស្រាវជ្រាវពីមុនមកនៅតាមបណ្តាប្រទេសមួយចំនួនបង្ហាញថា លទ្ធភាពនៃការធ្វើសមាហរណកម្ម របស់យុវជនទៅកាន់ទីផ្សារការងារ ឬទៅកាន់អាជីពការងារច្បាស់លាស់ គឺមានជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការរៀបចំ ប្រព័ន្ធអន្តរាគមន៍កម្រិតសាលារៀន ដើម្បីជួយសិស្សក្នុងការរៀបចំផែនការសិក្សា ការជ្រើសរើសអាជីព ដែលវាប្រមូលផ្តុំទៅដោយកត្តាពាក់ព័ន្ធជាច្រើន គួរតែត្រូវបានលើកយកមកសិក្សា (Jim E.H. Bright, 2005; Laursen, 2004; Schmitt, 2012; Susan C. Whiston, 2004; Thomas P. Dick, 1991; Watters, 2010, Zahra Hazari, 2010)។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋានទ្រឹស្តីនៃការជ្រើសរើស អាជីព បុគ្គលម្នាក់ៗគប្បីសិក្សាស្វែងយល់ឱ្យបានស៊ីជម្រៅទៅលើទិដ្ឋភាពចម្បងៗចំនួនបួនជាអាទិ៍៖ ការឈ្វេង យល់ពីបុគ្គលិកលក្ខណៈផ្ទាល់ខ្លួន ចំណូលចិត្ត ឬចំណាប់អារម្មណ៍ការងារ ជំនាញនិងភាពខ្លាំង និង គុណតម្លៃការងារ (Liptak, 2008)។ មូលដ្ឋានចេញពីការឈ្វេងយល់

នូវកត្តាទាំងបួននេះ ជាការរួមចំណែក ផ្តល់ទស្សនាទានដ៏សំខាន់សម្រាប់បុគ្គលម្នាក់ៗមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការទទួលបានភាពជោគជ័យ រីកចម្រើនក្នុងអាជីពការងារវិជ្ជាជីវៈដែលពួកគេបំពេញ រាប់ចាប់តាំងពីពេលចាប់ផ្តើមរហូតដល់ពេលចូល និវត្តន៍លាឈប់ពីអាជីពការងារនោះ។

១.៣ បញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

តាមរយៈគោលនយោបាយជាតិស្តីពីមុខរបរ និងការងារ ព្រមទាំងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មកម្ពុជា២០១៥-២០២៥ បានបង្ហាញពីឧបសគ្គមួយក្នុង ចំណោមឧបសគ្គសំខាន់ៗដែលរំខានដល់ការជំរុញវឌ្ឍនភាពសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចជាតិ នោះគឺៈ បញ្ហាកង្វះមូលធនមនុស្សមានចំណេះដឹង និងជំនាញបច្ចេកទេស ដែលជាបុរេលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ដើម្បីប្រែក្លាយកម្លាំងពល កម្មឱ្យមានជំនាញនិងមានសមត្ថភាពឈោងចាប់យកបច្ចេកទេស និងបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗមានតម្លៃខ្ពស់ ហើយក៏បានបង្ហាញផងដែរពីបញ្ហាប្រឈមមួយពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើពិពិធកម្មកម្លាំងពលកម្មជំនាញ ធានាឱ្យបាននូវកំណើន ប្រាក់ឈ្នួល និងផលិតភាពការងារខ្ពស់ ដើម្បីមានលទ្ធភាពដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងទីផ្សារការងារនិង ជំរុញភាពប្រកួតប្រជែង ដើម្បីជាការឆ្លើយតបទៅនឹងការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្មដ៏លឿនរហ័សនៃបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ (រាជរដ្ឋា ភិបាលកម្ពុជា, ២០១៥)។ យោងតាមរបាយការណ៍អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ បង្ហាញថា ក្នុងរយៈពេលមួយទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ កម្ពុជាមានប្រជាជនដែលគ្រប់អាយុចូលធ្វើការ (ស្ថិតក្នុងក្រុមអាយុចាប់ពី ១៥-៦៤ឆ្នាំ) កើនឡើងជិត ១.៦ លាននាក់ ដែលប្រហាក់ប្រហែលនឹង ៨៧ ភាគរយនៃចំនួនប្រជាជនសរុប(វិទ្យាស្ថាន ជាតិស្ថិតិ ២០២០)។ តួលេខនេះ គឺជាសញ្ញាវិជ្ជមានក្នុងក្របខណ្ឌនៃការកៀរគរទាក់ទាញវិនិយោគិនពី ខាងក្រៅឱ្យមកបណ្តាក់ទុកនៅកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលជាបញ្ហាប្រឈមនៅពីក្រោយកម្លាំងពលកម្មសកម្មនេះ គឺបញ្ហាកង្វះជំនាញ កង្វះគុណវុឌ្ឍ ក្នុងការដណ្តើមបានជោគជ័យក្នុងវិថីនៃការបំពេញការងារប្រកបដោយផលិតភាព និងប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ (NEA, 2018b)។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាច្រើនបានបង្ហាញពីបញ្ហាកង្វះជំនាញ កង្វះគុណវុឌ្ឍ ក្នុងចំណោមយុវជនកម្ពុជាដែលត្រូវចូលទៅកាន់ទីផ្សារការងារដែលជាហេតុធ្វើឱ្យកម្ពុជាមានការលំបាកក្នុងការប្រកួតប្រជែងជាមួយប្រទេសជិតខាង ដើម្បីទាក់ទាញ និងដណ្តើមយកការ វិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (Bank, 2010; BRONH

Sopheana, 2021; NEA, 2018a, 2018b; រាជរដ្ឋាភិ បាលកម្ពុជា, ២០១៥a, ២០១៥b; វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ, ២០២០)។ ទឡ្ហីករណ៍ជាក់ស្តែងចេញពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយ បោះពុម្ពផ្សាយដោយទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និងការងារ ដែលមានអ្នកចូលរួមឆ្លើយសម្ភាសស្ថិតក្នុងក្រុមអាយុ២១-៣៤ឆ្នាំ កំពុងធ្វើការងារនៅកម្ពុជាក្នុង ១៤វិស័យផ្សេងគ្នាចំនួន ៣ ១៣៩ នាក់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាកង្វះជំនាញបានបង្ហាញថាមានប្រមាណ ៧០ភាគរយ នៃអ្នកទាំងនោះបាននឹងកំពុងធ្វើការស្ថិតក្នុងស្ថានភាពខុសជំនាញ(BRONH Sopheana, 2021)។

ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (២០១៩) បានបង្ហាញពីសក្តានុពលតម្រូវការធនធានមនុស្សក្នុងផ្នែកឧស្សាហកម្ម កើនឡើងប្រមាណជិត ៧០ភាគរយ ក្នុងចំណោមតម្រូវការកម្លាំងពលកម្មសរុបជាង ១០ម៉ឺនកន្លែង។ លោក Gordon (2000) បានលើកឡើងថា មានការងារល្អរាប់ពាន់កន្លែងក្នុងវិស័យបច្ចេកទេសឧស្សាហកម្ម មិនអាចត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់កម្លាំងពលកម្មសមស្រប។ ការណ៍នេះ អាចដោះស្រាយទៅបានលុះត្រាតែភាគីនិយោជកនិងសាលារៀន អាចធ្វើការងារជាមួយគ្នាបានល្អប្រសើរក្នុងការរៀបចំអប់រំតម្រង់ទិសសិស្ស សម្រាប់បំពេញតម្រូវការពិតប្រាកដនៃកន្លែងការងារទាំងនោះនាពេលអនាគត។ ស្ថានភាពនេះ ត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (២០១៩) ទទួលស្គាល់ថា កម្ពុជានៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនលើការផ្គត់ផ្គង់កម្លាំងពលកម្មជំនាញ ក្នុងទីផ្សារការងារបច្ចុប្បន្នដូចជា ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេសកម្រិតមធ្យម និងកម្រិតខ្ពស់នៅមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ ការបង្កើនសមត្ថភាព ជំនាញនៃកម្លាំងពលកម្មដើម្បីបង្កើនផលិតភាពនៅមិនទាន់ទូលំទូលាយ ភាពមិនទាន់ឆ្លើយតបបានពេញ លេញទាំងផ្នែកមុខជំនាញ កម្មវិធីសិក្សា មនសិការវិជ្ជាជីវៈ និងគុណភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ទៅនឹងតម្រូវការទីផ្សារជាក់ស្តែង។ ទន្ទឹមនេះលទ្ធផលនៃការសិក្សានៅគ្រប់កម្រិត នៅមិនទាន់បានល្អតាមការរំពឹងចង់បាន អត្រាសិស្សបោះបង់ការសិក្សានៅកម្រិតមធ្យមសិក្សានៅតែខ្ពស់ អភិបាលកិច្ចតាមសាលារៀន នៅមានកម្រិត វិសាលភាពគ្របដណ្តប់នៃការអប់រំបច្ចេកទេសនៅមានកម្រិត គុណភាពឧត្តមសិក្សានៅមាន គម្លាតខ្ពស់ធៀបទៅនឹងតម្រូវការ និងស្តង់ដាតំបន់ ដែលប្រការទាំងអស់នេះ ទាមទារឱ្យមានការផ្តោតយក ចិត្តទុកដាក់ពង្រឹង និងបង្កើនការវិនិយោគបន្ថែមទៀត(រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា, ២០១៩)។

ក្រសួងអប់រំយុវ ជននិងកីឡា (២០២១) បានដាក់ចេញនូវចំណោទបញ្ហាមួយដែលនឹងត្រូវរួមគ្នាដោះស្រាយក្នុងកម្រិតអនុវិស័យអប់រំមធ្យមសិក្សា គឺការជួយដល់សិស្សកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិដើម្បីពួកគេមានសមត្ថភាព លទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការត្រៀមលក្ខណៈសម្បត្តិបន្តឈានឆ្ពោះទៅការចាប់យកមុខជំនាញ នៅតាមគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា ឬចូលទៅកាន់ទីផ្សារការងារក្នុងដំណាក់កាលឆ្លងភូមិសិក្សា។ លោក Maluwa-banda (1998) បានគូសបញ្ជាក់ក្នុងការសិក្សា ស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនថា ការបរាជ័យរបស់សិស្សក្នុងការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពឱ្យបានត្រឹមត្រូវ អាចនាំ ពួកគេទៅរកការមិនសប្បាយចិត្តធ្វើការងារ និងមានការយល់ឃើញអវិជ្ជមានទៅលើសង្គម។ ស្ថានភាពទាំងនេះ ដោយសារកម្ពុជានៅមិនទាន់មានប្រព័ន្ធអន្តរាគមន៍ ពេញលេញនៅកម្រិតសាលារៀន ដែលបង្ហាញពីគន្លងអប់រំបណ្តុះបណ្តាល និងអាជីពសម្រាប់ជាមូលដ្ឋាន ព្រមទាំងផ្តល់ព័ត៌មានជួយឱ្យសិស្ស និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តបានត្រឹមត្រូវអំពីជម្រើសមុខវិជ្ជាសិក្សា ជម្រើសអាជីព នាពេលអនាគត និងលទ្ធភាពនៃការចាប់យកឱកាសផ្សេងទៀត សម្រាប់ភាពជោគជ័យក្នុងជីវិត (ក្រសួង អប់រំយុវជននិងកីឡា, ២០២១)។

ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានបញ្ហាប្រឈមដូចបានលើកឡើងខាងលើនេះ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទ **«កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ»** ជាការចាំបាច់។

១.៤ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងសំខាន់ពីរគឺ៖

១.ស្វែងរកពីកត្តាជះឥទ្ធិពលទៅលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស

២.សិក្សាពីភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសដោយផ្អែកលើភេទ និងមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស

១.៥ សំណួរស្រាវជ្រាវ

ដើម្បីជាការឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវដូចបានកំណត់ខាងលើ ការស្រាវជ្រាវនេះបានលើកឡើងនូវសំណួរស្រាវជ្រាវចំនួនពីរ ដូចខាងក្រោម៖

១.- តើមានកត្តាអ្វីខ្លះដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស?

២.- តើកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស មានភាពខុសគ្នាដូចម្តេចដោយផ្អែកលើភេទ និងមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស?

១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

លទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ នឹងរួមចំណែកជាវិភាគទានក្នុងកម្រិតណាមួយដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមចំពោះមុខដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ និងទាញបានជាប្រយោជន៍ក្នុងការះផ្តល់ព័ត៌មានជារបកគំហើញវិទ្យាសាស្ត្រច្បាស់លាស់ និងជាតុចូលថ្មីដល់អ្នកតាក់តែងគោលនយោបាយ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដើម្បីកំណត់យន្តការអន្តរាគមន៍តាមរូបភាពផ្សេងៗ ក្នុងន័យរួមចំណែកអប់រំតម្រង់ទិសអាជីព និងវិជ្ជាជីវៈដល់សិស្សសាលាមធ្យមបច្ចេកទេសនៅកម្ពុជាឱ្យបានសមស្របទៅនឹងស្ថានភាពវិវត្តផ្នែកសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចនាពេលបច្ចុប្បន្ន

- ផ្តល់មូលដ្ឋានដល់សាលារៀន រួមមានគណៈគ្រប់គ្រង គ្រូមុខវិជ្ជា គ្រូប្រឹក្សាតាមសាលារៀន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ អាចរៀបចំផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួនបានត្រឹមត្រូវ ក្នុងការជួយសិស្សនៅ ដំណាក់កាលពួកគេជ្រើសរើសមុខជំនាញបន្តការសិក្សានៅកម្រិតឧត្តមសិក្សា។
- ផ្តល់ទស្សនាទានបន្ថែមដល់សិស្សមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ បង្កើនការយល់ដឹងផ្ទាល់ខ្លួនពី កត្តាពាក់ព័ន្ធនានាដែលមានឥទ្ធិពលដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ដើម្បីពួកគេអាច រៀបចំខ្លួនបានពេញលេញក្នុងការចាប់យកជម្រើសអាជីពជាក់លាក់។

– ផ្តល់មូលដ្ឋានដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវក្រោយៗ អាចលើកយកប្រធានបទនេះ មកធ្វើការ សិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមនាពេលអនាគត ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅគ្រប់ដណ្តប់លើទិដ្ឋភាពផ្សេងៗទៀតដែលអាចមានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមបច្ចេកទេសនៅកម្ពុជា។

១.៧ ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ មានវិសាលភាពឆ្លុះបញ្ចាំងពី «**កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ**» ។ ដើម្បីអាចបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ នឹងត្រូវធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់ជាបរិមាណវិស័យ ដោយអ្នកស្រាវជ្រាវបានកំណត់យកសិស្សដែលកំពុងសិក្សានៅឆ្នាំទី១ ឆ្នាំទី២ ឆ្នាំទី៣ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ មកពីសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៃខេត្តចំនួន ៣ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជារួមមាន៖ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។

១.៨ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ដំណើរការស្រាវជ្រាវត្រូវបានបែងចែកជាប្រាំជំពូកធំៗគឺ៖

ជំពូកទី១.- សេចក្តីផ្តើម ៖ បង្ហាញពីសាវតានៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ, ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ, សំណួរស្រាវជ្រាវ, សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ, វិសាលភាពនិងដែនកំណត់ និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ។

ជំពូកទី២.-រំឭកទ្រឹស្តី ៖ អ្នកស្រាវជ្រាវនឹងលើកយកទ្រឹស្តីទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងចំណោទបញ្ហាស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងលើកយកសេចក្តីពន្យល់បន្ថែមរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវទៅលើទ្រឹស្តីទាំងអស់នោះដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់លាស់ និងស៊ីជម្រៅដោយមានឯកសារពិគ្រោះច្បាស់លាស់ត្រឹមត្រូវ។

ជំពូកទី៣.-វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ ៖ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវនឹងបង្ហាញពីវិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ និងគម្រោងស្រាវជ្រាវដែលបញ្ជាក់ពីអត្ថប្រយោជន៍នៃប្រធានបទ និងបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងពីចំណុចនីមួយៗដែលបានចោទនៅក្នុងចំណោទបញ្ហាទៅជាមួយនឹងប្រធានបទ។

ជំពូកទី៤.-លទ្ធផលស្រាវជ្រាវ និងការវិភាគ ៖ អ្នកស្រាវជ្រាវលើកពីលក្ខណៈជាក់ស្ដែងដែលបានធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងវិភាគទៅលើចំណុចទាំងអស់ដែលបានអនុវត្តជាក់ស្ដែងដើម្បីរកឱ្យឃើញថា តើវាដូចគ្នាទៅនឹងទ្រឹស្ដីឬទេ គឺក្នុងគោលបំណងវិភាគរកឱ្យឃើញចំណុចខ្វះខាតដើម្បីកែលម្អបន្ថែមទៀត។

ជំពូកទី៥.-សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ ៖ អ្នកស្រាវជ្រាវធ្វើការសន្និដ្ឋានលើគ្រប់ចំណុចទាំងអស់ដែលបានវិភាគ និងផ្ដល់យោបល់ទៅលើចំណុចដែលត្រូវកែលម្អ និងចំណុចខ្វះខាតនានា។

ជំពូក ២

ការរំលឹកទ្រឹស្តី

ជំពូក ២

ការរំលឹកទ្រឹស្តី

២.១ ទស្សនានទូទៅនៃការអភិវឌ្ឍន៍អាជីព

អាជីពមួយ ត្រូវបានកំណត់ថា ជាការរួមបញ្ចូលគ្នានៃលំដាប់តួនាទីដែលបុគ្គលម្នាក់បានអនុវត្ត ក្នុងអំឡុងពេលពេញមួយជីវិត (Super, 1980)។ លោក Michael B. Arthur (1989) បានលើកឡើងដែរថាអាជីព ជាការឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្ស និងការបំពេញការងាររបស់មនុស្សក្នុងស្ថាប័នមួយដែលអាចប្រែប្រួលតាមពេលវេលា។ អាជីពសំដៅដល់ការបំពេញការងារក្នុងរយៈពេលដ៏យូរដែលផ្តើមចេញពីគោលបំណងដាក់លាក់ពេញមួយជីវិត ឬជាការឆ្លុះបញ្ចាំងពីបែបផែនជីវិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ក្នុងការងារនោះ (ហ៊ុនឡេង, 2018)។ ការសិក្សាអំពីអាជីព ជាការសិក្សាទាំងការផ្លាស់ប្តូរបុគ្គល និងស្ថាប័នការងារដោយរួមបញ្ចូល ទាំងការវិវត្តផ្លាស់ប្តូរក្នុងសង្គមផងដែរ (Michael B. Arthur, 1989) ។

ចំណែកឯការអភិវឌ្ឍអាជីព សំដៅលើដំណើរការផ្លូវចិត្ត និងអាកប្បកិរិយាពេញមួយជីវិត ក៏ដូចជាឥទ្ធិពលពី បរិបទដែលកំណត់អាជីពរបស់មនុស្សម្នាក់ពេញមួយជីវិត។ ដូច្នេះការអភិវឌ្ឍអាជីព ពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើត គំរូអាជីព ការសម្រេចចិត្តរបស់មនុស្ស រចនាបថ ការរួមបញ្ចូលនៃតួនាទីជីវិត ការបង្ហាញនូវគុណតម្លៃ និង តួនាទីជីវិតជាដើម (Spencer G. Niles, 2013)។ បើតាម Spencer G. Niles (2013) ទ្រឹស្តីអភិវឌ្ឍអាជីព «លំហជីវិត (Life-space)» របស់លោក Donald Super មានការវិវត្តនិងត្រូវបានរកឃើញក្នុងរយៈពេល ប្រមាណ ៤០ ឆ្នាំមកហើយ ដោយលោក Super និងសហការីរបស់គាត់ បានសិក្សាយ៉ាងល្អិតល្អន់ និងកែលម្អទិដ្ឋភាពផ្សេងៗនៃទ្រឹស្តីនេះផ្អែកលើលក្ខណៈចិត្តសាស្ត្ររបស់មនុស្សទូទៅ។ Super (1969) យល់ ឃើញថា ការពិពណ៌នាអំពីដំណើរការដ៏ស្មុគស្មាញនៃអាជីព ទាមទារឱ្យមានការធ្វើសំយោគលើលទ្ធផល ការងាររបស់អ្នកប្រាជ្ញពីមុខវិជ្ជាផ្សេងៗដូចជា ចិត្តវិទ្យា និងសង្គមវិទ្យាជាដើម ដើម្បីឈានដល់ការបង្កើត ទស្សនាទានថ្មីស្តីពី ការអភិវឌ្ឍអាជីព។ ទ្រឹស្តី «លំហជីវិត (Life-space)» ជាការរួមបញ្ចូលនូវតួនាទីជីវិត ដែលមនុស្សបានប្រព្រឹត្តជាប្រចាំថ្ងៃ បង្កើតបានជារបៀបរស់នៅក្នុងសង្គម ដែលវា

ជាតុផ្សំក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធ បង្កើតបានជា «គំរូអាជីព» (Super, 1980)។ តួនាទីជីវិត មានអន្តរកម្មក្នុងសង្គម តាមរបៀបដែលមនុស្ស ម្នាក់ៗប្រព្រឹត្តរៀងៗខ្លួន។ ផ្នែកលំហាជីវិតនៃទ្រឹស្តីរបស់ Super ទទួលស្គាល់ថា មនុស្សខុសគ្នាក្នុងកម្រិតនៃ សារៈសំខាន់ដែលពួកគេភ្ជាប់ជាមួយការងារ។ Super (1980) បានកត់សម្គាល់ថា ក្នុងដំណើររស់នៅពេញ មួយជីវិត មនុស្សម្នាក់ៗនឹងត្រូវដើរតួនាទីសំខាន់ចំនួនប្រាំបួនតាមលំដាប់លំដោយបន្តបន្ទាប់គ្នាជាអាទិ៍៖ (១) កូនក្នុងក្រុមគ្រួសារ, (២) សិស្ស, (៣) ការសម្រាកលំហែ, (៤) ពលរដ្ឋក្នុងសង្គម, (៥) និយោជិត, (៦) សាងគ្រួសារប្តីប្រពន្ធ, (៧) មេផ្ទះ, (៨) ឪពុកម្តាយ, (៩) និវត្តន៍ជន។

២.២ កត្តាដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព

២.២.១. កត្តាខាងក្នុងខ្លួន

២.២.១.១. កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង

ភាពជឿជាក់ បានដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងដំណើរការសម្រេចចិត្តជ្រើសជំនាញសិក្សា និងអាជីពរបស់សិស្ស (Nancy E. Betz, 1986)។ Bandura (1977) យល់ឃើញថា មនុស្សម្នាក់ដែលមានជំនឿជាក់លើសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន គឺជាកត្តានាំឱ្យបុគ្គលនោះទទួលបានភាពជោគជ័យក្នុងមុខនាទីភារកិច្ចដែលគេបានអនុវត្ត។ បើតាមលោក Hackett (1981) ភាពជឿជាក់របស់បុគ្គល បានជះឥទ្ធិពលទៅលើឥរិយាបថផ្ទាល់ខ្លួន និងកំណត់នូវជម្រើសសម្រេចចិត្តផ្សេងៗ។ ដោយសង្ខេប ដូចដែលបានស្នើឡើងដំបូងដោយ Bandura (1977) ការរំពឹងទុកអំពីប្រសិទ្ធភាពដោយខ្លួនឯង សំដៅទៅលើជំនឿរបស់បុគ្គលទាក់ទងនឹងសមត្ថភាពរបស់គាត់ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចការទទួលបានជោគជ័យ ឬអាកប្បកិរិយាដែលបានសម្តែងចេញ។ ប្រសិទ្ធភាពខ្លួនឯងទាប ការរំពឹងទុកទាក់ទងនឹង អាកប្បកិរិយា ឬដែនឥរិយាបទនាំទៅរកការជៀសវាង នៃអាកប្បកិរិយាទាំងនោះ ខណៈពេលដែលការរំពឹង ទុកអំពីប្រសិទ្ធភាពខ្លួនឯងខ្លាំងជាងគួរតែនាំមុខ ដើម្បីចូលទៅជិតឥរិយាបថ។ ដូច្នេះ ការរំពឹងទុកអំពីជំនឿជាក់ខ្លួនឯងអាចមានប្រយោជន៍ក្នុងការយល់ដឹង និងការទស្សន៍ទាយអាកប្បកិរិយា (Luzzo, 1996)។ សិស្សដែលមិនសូវមានទំនុកចិត្តលើសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការបំពេញភារកិច្ច ទំនងជានឹងមានការលំបាកសម្រេចបាននូវភាពជោគជ័យ

ក្នុងកិច្ចការនោះណាស់ នៅពេលដែលពួកគេធ្វើកិច្ចការដោយមិនមានភាពជឿជាក់លើសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនបានពេញលេញ នោះពួកគេអាចងាយនឹងប្រឈមការបរាជ័យ (Karen M. Taylor, 1983)។

ចំពោះសិស្សដែលមានការសម្រេចចិត្តច្បាស់លាស់ ពួកគេអាចមានលទ្ធភាពបញ្ចប់ភារកិច្ចមួយចំនួនដោយទទួលបាននូវបទពិសោធជីវិតល្អចេញពីសមិទ្ធផលដែលពួកគេសម្រេចបាន តាមការរំពឹងទុក (Bandura, 1977)។ ការសិក្សាមួយត្រូវបានផ្តោតលើសិស្សវិទ្យាល័យនៅសហរដ្ឋអាមេរិក ដោយផ្តោតលើក្រុមសិស្សមានដើមកំណើតអាហ្វ្រិក George V. Gushue (2006) បង្ហាញថា ក្រុមសិស្សស្បែកខ្មៅទាំងនោះជារឿយៗមានបញ្ហាប្រឈមច្រើននៅពេលដែលពួកគេត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យធ្វើការសម្រេចចិត្តទៅលើការរៀបចំផែនការអ្វីមួយ។ អ្វីដែលចោទឡើងជាបញ្ហាប្រឈមធំសម្រាប់ពួកគេនោះគឺ ការរៀបចំផែនការអាជីពផ្ទាល់ខ្លួននេះតែម្តង។ ក្នុងក្របខណ្ឌចិញ្ចឹមបីបាច់កូនវិញ ឥទ្ធិពលនៃប្រសិទ្ធភាពលើខ្លួនឯង និងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់មាតាបិតាលើប្រសិទ្ធភាពការងារ និងជម្រើសដែលយល់ឃើញរបស់កូនពួកគេ ត្រូវបានសម្របសម្រួលតាមរយៈការយល់ឃើញ និងសេចក្តីប្រាថ្នាចង់បានរបស់កុមារផ្ទាល់ (Albert Bandura, 2001)។ ភាពជឿជាក់លើការសិក្សា ទំនាក់ទំនងសង្គម និងការគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងមានឥទ្ធិពលលើប្រភេទនៃសកម្មភាពការងារ ពួកគេវិនិច្ឆ័យខ្លួនឯងថាមានប្រសិទ្ធភាពទាំងដោយផ្ទាល់ និងតាមរយៈឥទ្ធិពលរបស់ពួកគេទៅលើសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងការសិក្សា។ ការយល់ឃើញប្រសិទ្ធភាពការងារខ្លួនឯង បានផ្តល់មូលដ្ឋានក្នុងការណែនាំដល់កុមារឱ្យពិចារណាយ៉ាងហ្មត់ចត់ លើជីវិតការងាររបស់ពួកគេ និងថ្លឹងថ្លែងនូវការងារណាដែលពេញចិត្ត ឬមិនពេញចិត្ត (Albert Bandura, 2001)។ ភាពជឿជាក់លើសមត្ថភាពខ្លួនឯង គឺជាកម្លាំងចលករមួយដ៏មានសក្តានុពលជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការសម្រេចចិត្តរបស់បុគ្គលបានច្បាស់លាស់ ព្រមទាំងកំណត់នូវការប្តេជ្ញាចិត្តមុតមាំក្នុងការអនុវត្តការងារអ្វីមួយបានពេញលេញ និងទទួលបានជោគជ័យ (Lia D. Falco, 2019)។ ជំនឿជាក់លើខ្លួនឯងនេះ មានឥទ្ធិពលលើសេចក្តីប្រាថ្នា និងភាពខ្លាំងនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់បុគ្គលម្នាក់ទៅលើគុណភាពនៃការវិភាគ និងការគិតជាយុទ្ធសាស្ត្រ កម្រិតនៃការលើកទឹកចិត្ត និងការតស៊ូក្នុងការប្រឈមមុខនឹងការលំបាក និងបញ្ហាប្រឈមក្នុងជីវិត (Betz, 2000; Nancy E. Betz, 1997b)។ តាមរយៈជំនឿជាក់លើខ្លួនឯងនេះ បានផ្តល់នូវប្រសិទ្ធភាព

នៃការយល់ឃើញរបស់មនុស្សកាន់តែខ្ពស់ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការអប់រំ ការងារ និងជម្រើសអាជីពដែលពួកគេបានផ្តោតការពិចារណាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ធ្វើការសិក្សាតាមដាន និងផ្តោតការចាប់អារម្មណ៍កាន់តែខ្លាំង។ ការណ៍នេះ ជាបច្ច័យនាំឱ្យពួកគេមានលទ្ធភាពរៀបចំខ្លួនសម្រាប់ទទួលយកការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព និងតម្រង់ទិសខ្លួនឯងទៅកាន់វិថីអាជីពការងារបានល្អប្រសើរ (Albert Bandura, 2001)។

២.២.១.២.កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក

ការរំពឹងទុកពីជោគជ័យ គឺជាជំនឿរបស់មនុស្សអំពីរបៀបដែលពួកគេនឹងធ្វើបានល្អលើកិច្ចការណាមួយនាពេលខាងមុខ ចំណែកឯតម្លៃនៃកិច្ចការនោះគឺសំដៅលើការលើកទឹកចិត្ត ឬហេតុផលសម្រាប់ការបំពេញកិច្ចការចំពោះមុខ (AllanWigfield, 2002)។ ការលើកឡើងពីទ្រឹស្តីជំនឿជាក់លើសមត្ថភាពខ្លួនឯងរបស់ Bandura (1977) បានបង្ហាញនូវធាតុផ្សំសំខាន់ៗចំនួន ២ គឺ៖ ការជឿជាក់លើសមត្ថភាព និងការរំពឹងទុកលើលទ្ធផល។ ផ្អែកទ្រឹស្តីខាងលើនេះ Hackett (1981) បានផ្តល់នូវទស្សនាទានបន្ថែមក្នុង ផ្នែកទី២ ការរំពឹងទុកលើលទ្ធផលថា ជាទូទៅមុននឹងបុគ្គលម្នាក់ធ្វើការសម្រេចចិត្តលើកិច្ចការអ្វីមួយ គេតែងរំពឹងគិតជាមុននូវលទ្ធផលចុងក្រោយដែលទទួលបានចេញពីការអនុវត្តកិច្ចការនោះ។ ការរំពឹងទុកលើលទ្ធផល ជាការរួមផ្សំនូវជំនឿជាក់ និងអាកប្បកិរិយាបុគ្គល ដែលត្រូវបានលេចចេញ ជាសកម្មភាពជាក់លាក់ផ្អែកលើការយល់ឃើញ ហើយវានឹងនាំទៅរកលទ្ធផលចុងក្រោយ (Nancy E. Betz,1997b)។

ក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការអភិវឌ្ឍអាជីព បុគ្គលភាគច្រើនតែងបង្កើតជម្រើសការងារផ្សេងៗក្នុងក្តីស្រមៃរបស់ពួកគេ។ មនុស្សវ័យជំទង់ចាប់ផ្តើមមានការយល់ដឹងអំពីអាជីព និងប្រភេទមុខរបរផ្សេងៗគ្នា កាន់តែមានភាពប្រាកដនិយម ប៉ុន្តែស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្មុគស្មាញច្រើន។ ពួកគេបានដាក់ចេញនូវសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាផ្សេងៗដោយចង់ឱ្យអាជីពនេះបានផលយ៉ាងនេះ ឬយ៉ាងនោះសម្រាប់បំពេញតម្រូវការខ្លួន។ ជាមួយគ្នានេះ ការរំពឹងទុកពីលទ្ធផលទទួលបានចេញពីជម្រើសអាជីពណាមួយ ត្រូវបានសន្មតថាជាការចាប់ផ្តើមមួយមានភាពប្រាកដប្រជា (Patrick Ian Armstrong, 2000)។ ការរំពឹងទុកនូវលទ្ធផលដែលនឹងអាចកើតឡើង ត្រូវបានកំណត់ថាជាជំនឿរបស់បុគ្គលម្នាក់ នឹងត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងលទ្ធផលដែល

អាចកើតមានក្រោយការសម្រេចចិត្តក្នុងការជ្រើសរើសអាជីព (Bandura, 1989)។ Robert W. Lent (1994) យល់ថា ការរំពឹងទុកលទ្ធផល បានដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ និងមានឥទ្ធិពលលើការអភិវឌ្ឍគោលដៅអនាគត។ គោលដៅនោះ ជាទូទៅមានជាតុផ្សំនៃជម្រើសអាជីព និងដំណើរការសម្រេចចិត្តដែលមានរួមបញ្ចូលនូវយន្តការពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនដូចជា ការរៀបចំផែនការ ការសម្រេចចិត្ត សេចក្តីប៉ងប្រាថ្នា និងអាកប្បកិរិយា។ ជាមួយគ្នានេះ ការរំពឹងទុកលើលទ្ធផល នឹងត្រូវបានកំណត់ច្បាស់លាស់ ដើម្បីនាំទៅរកគោលដៅកាន់តែជាក់លាក់ជាមួយនឹងការតម្រង់អាកប្បកិរិយាបុគ្គល (Nancy E. Betz, 1997b)។ ទ្រឹស្តីនៃការរំពឹងទុកលើលទ្ធផលនេះ ត្រូវបានលើកយកមកសិក្សាក្នុងដំណាក់កាលជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សវិទ្យាល័យនៅតាមតំបន់ ឬប្រទេសនានា ដើម្បីពិនិត្យមើលនូវភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ និងកម្រិតឥទ្ធិពលរបស់វាទៅលើការសម្រេចចិត្តរបស់សិស្ស (Saba Rasheed Ali, 2005)។ ប៉ុន្តែភាពជាក់ស្តែងនៃការអនុវត្តវិជ្ជាជីវៈក្នុងអាជីពណាមួយ នឹងត្រូវបានបង្ហាញនៅពេលសិស្សណាម្នាក់មានបទពិសោធផ្ទាល់ក្នុងបរិបទការងារ បន្ទាប់ពីគេផ្លាស់ប្តូរពីសាលារៀនទៅកាន់កន្លែងធ្វើការងារដ៏ពិតប្រាកដណាមួយ (David L. Blustein, 2002)។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការរំពឹងទុកលើលទ្ធផលនេះ គឺគ្រាន់តែជាការបង្ហាញពីចំណាប់អារម្មណ៍ដែលព្យាករណ៍ទុកមុនអំពីជំហានសកម្មភាព និងអ្វីដែលនឹងអាចកើតមានឡើងប៉ុណ្ណោះ (Fouad, 2007)។ មនុស្សវ័យជំទង់មានសេចក្តីប្រាថ្នា និងផែនការទាក់ទងនឹងការអប់រំនាពេលអនាគត និងការសម្រេចបាននូវការងាររបស់ពួកគេដោយផ្អែកលើការសន្មតនូវអ្វីដែលនឹងអាចកើតមានឡើងនេះជារឿងសំខាន់ (Monica Kirkpatrick Johnson, 2002)។

សង្គមវិទូបានទទួលស្គាល់ថា វិសាលភាពផ្លូវចិត្តរបស់មនុស្សវ័យជំទង់កាន់តែទូលំទូលាយ ប្រសិនពួកគេទទួលបានការតម្រង់ទិសបន្ថែមលើការអប់រំ ការងារ និងការរៀបចំផែនការអនាគត ដែលវាមានឥទ្ធិពលលើទិសដៅវិជ្ជាជីវៈ និងសមត្ថភាពដើម្បីទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងពិភពការងា (Monica Kirkpatrick Johnson, 2002)។ លើសពីនេះ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ប្រើប្រាស់ការយល់ដឹងពីសង្គមនូវគំរូជម្រើសអាជីពបង្ហាញថា ការអនុវត្ត (ជាញឹកញាប់ក្នុងទម្រង់នៃចំណាត់ថ្នាក់ដែលទទួលបាន) មានឥទ្ធិ

ពលប្រសិទ្ធភាពខ្លួនឯង (ការវិនិច្ឆ័យរបស់បុគ្គលអំពីសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការបំពេញភារកិច្ច ដោយជោគជ័យ (Bandura, 1989) ដែលមានឥទ្ធិពលលើគោលដៅ និងជម្រើសអាជីព។

២.២.១.៣. កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន

អាជីពនីមួយៗ មានទំនាក់ទំនងរវាងតម្រូវការរបស់អង្គភាព និងតម្រូវការរបស់បុគ្គលិក។ ទោះបីជាតម្រូវការរបស់អង្គភាពមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាទៅនឹងតម្រូវការបុគ្គលិកក៏ដោយ ក៏បុគ្គលិកម្នាក់ៗមានគោលដៅជាក់លាក់ផ្ទាល់ខ្លួនមួយឆ្ពោះទៅរកអាទិភាព និងគុណតម្លៃច្បាស់លាស់ ដែលមានភាពពាក់ព័ន្ធខ្លាំងទៅ នឹងទេពកោសល្យរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ (W. Brent Barclay, 2013)។ ទ្រឹស្តីអភិវឌ្ឍអាជីពត្រូវបានផ្តោតជាសំខាន់លើកត្តាពីរគឺ គោលដៅការងារខាងក្រៅ និងខាងក្នុង (W. Brent Barclay, 2013)។ តម្លៃខាងក្នុង គឺជាការរីករាយដែលបុគ្គលទទួលបានពីការសម្តែងសកម្មភាព ឬចំណាប់អារម្មណ៍ដែលបុគ្គលមាននៅក្នុងជម្រើសអ្វីមួយ (Janis E. Jacobs, 2000)។ ការតម្រង់ទិសខាងក្រៅ វាជាការសម្លឹងមើលអាជីពដោយការផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់ (Bailyn, 1989)។

តាមទស្សនៈខាងលើនេះ អាជីពត្រូវបានសិក្សាក្នុងទម្រង់ជាប្រវត្តិការងារ ឬឱកាស និងឧបសគ្គដែលបុគ្គលបានឆ្លងកាត់តាមរយៈការបំពេញវិជ្ជាជីវៈណាមួយជាក់លាក់ (Hwee-Hoon Tan 2001)។ អន្តរកម្មសង្គមរបស់និយោជិតជាមួយបុគ្គលផ្សេងទៀត នឹងក្លាយជាចំណុចសំខាន់នៃរឿងនេះ ជួយដល់ការ សិក្សាស្រាវជ្រាវ។ ប្រធានបទស្រាវជ្រាវ មួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងការមើលឃើញខាងក្រៅ គឺជាដំណាក់ កាលស្វែងយល់ពីស្ថានភាពទូទៅនៃអាជីព អ្វីដែលបុគ្គលម្នាក់ៗកំពុងអនុវត្ត និងធម្មជាតិនៃមុខរបរផ្សេងៗ នៅក្នុងសង្គម (C. Brooklyn Derr, 1989)។ ទស្សនៈផ្សេងទៀត វិធីសាស្ត្រនៃការពិនិត្យមើលកត្តាខាងក្នុង របស់បុគ្គលម្នាក់ៗមុនពេលចាប់យកអាជីព គឺជាការពិនិត្យមើលពីរបៀបដែលមនុស្សយល់ឃើញចំពោះអាជីព ណាមួយនោះ ថាតើអ្វីដែលពួកគេជួបប្រទះ។ C. Brooklyn Derr (1989) បន្តលើកឡើងថា កាលណានិយាយពីកត្តាខាងក្នុងនៃជម្រើសអាជីព គេនឹងចាប់ផ្តើមគិតដល់បញ្ហាការលើកទឹកចិត្ត សុវត្ថិភាព ការពេញចិត្ត ទិសដៅការងារឈានឆ្ពោះទៅអាជីពមួយ ដែលវាគឺជាចរិតលក្ខណៈពីធម្ម

ជាតិនៃអាជីពនោះ។ ការពិនិត្យពីទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួនមុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព គឺជាការរួមបញ្ចូលគ្នានូវផ្នែកដែលមើលឃើញ ពីសមត្ថភាព ការលើកទឹកចិត្ត ការជំរុញចិត្ត អាកប្បកិរិយា និងតម្លៃទាក់ទងនឹងជម្រើសការងារដែលមាន ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ប្រកបដោយស្ថិរភាពពេញលេញ (W. Brent Barclay, 2013)។ បញ្ហានេះ Schein (1980) ស្នើឱ្យមានពេលវេលាសមរម្យក្នុងការឆ្លុះបញ្ចាំងពីដំណើរអភិវឌ្ឍអាជីពរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ តាមរយៈការដែលបុគ្គលនោះអាចពិនិត្យមើលបទពិសោធផ្ទាល់ខ្លួនដើម្បីកំណត់ថាតើមានប្រភេទការងារ ឬអាជីពអ្វីខ្លះ ដែលពួកគេចង់ធ្វើ និងកន្លែងការងារបែបណាល្អសមរម្យបំផុតសម្រាប់ពួកគេផងដែរ។ ក្នុងវិធីនេះ បុគ្គលម្នាក់អាចនឹងមានលទ្ធភាពឈានឆ្ពោះទៅកំណត់ជម្រើសដ៏ល្អប្រកបដោយស្ថិតភាព។ ក្នុងអំឡុងពេលប៉ុន្មានឆ្នាំដំបូងនៃបទពិសោធការងារ បុគ្គលម្នាក់ចាប់ផ្តើមអភិវឌ្ឍគំនិតខ្លួនឯងក្នុងអាជីពដែលមាន ស្ថិរភាពជាងមុន អភិវឌ្ឍបន្តិចម្តងៗនូវទេពកោសល្យក្នុងអាជីពរបស់គាត់ (Schein, 1980)។ ជាផ្នែកមួយ នៃទ្រឹស្តីយុថ្កាអាជីពរបស់គាត់ Schein កំណត់ទេពកោសល្យក្នុងអាជីពចំនួនប្រាំបី៖ បច្ចេកទេស/ មុខងារ សមត្ថភាព, សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងទូទៅ, ស្វ័យភាព/ឯករាជ្យ, សន្តិសុខ/ស្ថិរភាព, សហគ្រិនភាព/ភាពច្នៃ ប្រតិដ្ឋ សេវាកម្ម/ការលះបង់ចំពោះបុព្វហេតុ ការប្រកួតប្រជែងសុទ្ធសាធនិងរបៀបរស់នៅ (W. Brent Barclay, 2013)។ ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយរបស់ (Hwee-Hoon Tan, 2001) នៅប្រទេសសិង្ហបុរី បានបង្ហាញថា ដើម្បីរក្សាមនុស្សដែលមានទេពកោសល្យក្នុងវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន គឺទាមទារឱ្យបុគ្គលទាំងនោះ មើលឃើញពីគុណសម្បត្តិខាងក្នុងនៃវិជ្ជាជីវៈនេះដោយខ្លួនគេផ្ទាល់ជាកត្តាអាទិភាព។

ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នូវគុណសម្បត្តិខាងក្រៅតាមរយៈការផ្តល់រង្វាន់បន្ថែមជាដើម គឺអាចជួយបានត្រឹមតែការបង្រៀនមួយខណៈប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែវាមិនមានស្ថិរភាពក្នុងវិជ្ជាជីវៈឡើយ ល្គឹកណាបុគ្គលខ្លួនឯងមិនមានការលើកទឹកចិត្ត អារម្មណ៍ ទទួលបាននូវការគោរព គុណតម្លៃ និងកត្តាជំរុញពីខាងក្នុងខ្លួន (Lambert, 1991)។ ខាងក្នុង ការលើក ទឹកចិត្តមានសារៈសំខាន់ព្រោះវាដើរតួនាទីធំជាងការលើកទឹកចិត្តពីខាងក្រៅក្នុងការកំណត់ការពេញចិត្តការងារ(Schein, 1990)។ ការយល់ឃើញនូវគុណលក្ខណៈ ឬ

ទេពកោសល្យសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន វាមាន ភាពទាក់ទងនឹងបញ្ហាចិត្តសាស្ត្របុគ្គល ដែលបង្កើតជាគំនិតអំពីគុណភាព លក្ខណៈ តម្លៃ និងសមត្ថភាព ដែលបុគ្គលសន្មតចំពោះខ្លួនគេ (Coetzee, 2016)។

២.២.១.៤. កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន

អត្តសញ្ញាណបុគ្គល ជាផ្នែកមួយនៃការចង្អុលបង្ហាញឱ្យឃើញនូវស្ថិរភាព និងការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងស្ថាប័នការងារមួយ (Dalton, 1989)។ អត្តសញ្ញាផ្ទាល់ខ្លួន ត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងជម្រើសអាជីព ចាប់ពីអំឡុង ពេលដែលបុគ្គលម្នាក់មានការគិតពិចារណាច្បាស់លាស់។ អត្តសញ្ញាណវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវបានគេកំណត់ថាជាការ ប្រាកដឡើងនូវរូបភាពការងារច្បាស់លាស់ ស្ថិរភាព ផ្លូវអារម្មណ៍ និងទេពកោសល្យរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗដែល ជាមូលដ្ឋានរឹងមាំក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តទៅលើការជ្រើសរើសអាជីព ឬមុខរបរណាមួយ (Spencer G. Niles, 2013) ប្រសិននិយាយក្នុងក្របខណ្ឌនៃការសិក្សាវិញ ការរកឃើញនូវអត្តសញ្ញាណបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្សម្នាក់ៗ នឹងអាចជួយខ្លួនពួកគេឱ្យទទួលបានលទ្ធផលនៃការសិក្សាគាប់ប្រសើរ តាមរយៈស្មារតីតស៊ូ ពុះពារក្រេបជញ្ជក់យកចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជាបានច្បាស់លាស់ (Zahra Hazari, 2010)។ វាបានផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវការយល់ដឹងពីរបៀបដែលសិស្សមើលឃើញខ្លួនឯងទាក់ទងទៅនឹងការសិក្សាលើមុខវិជ្ជានានាផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការដាក់ចេញនូវវិធីសាស្ត្រគាំទ្រចាំបាច់ ក្នុងការរៀនមុខវិជ្ជាទាំងនោះ (Zahra Hazari, 2010) បានលើកឡើងពីភ័ស្តុតាងដែលភ្ជាប់វិជានការទាក់ទងនឹងអត្តសញ្ញាណ ថាបានផ្តល់នូវភាពច្បាស់លាស់ដល់សិស្សក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ និងអនុវត្តកិច្ចផ្សេងៗដែលគ្រូបានដាក់ឱ្យ។

ការអភិវឌ្ឍចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្ស នៅអំឡុងពេលពួកគេត្រូវជ្រើសរើសមុខវិជ្ជាសិក្សា គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់។ វាទំនងជាទំនាក់ទំនងរវាងការអភិវឌ្ឍចំណាប់អារម្មណ៍ និងជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សត្រូវពឹងអាស្រ័យទៅលើការយល់ឃើញដោយខ្លួនឯងធៀបទៅនឹងអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្សម្នាក់ៗ (ZahraHazari, 2010)។ ការយល់ឃើញ និងការរំពឹងទុកដោយខ្លួនឯងអាចត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងជម្រើសអាជីពនៅពេលក្រោយ។ ការវិភាគរបស់ Janis E. Jacobs (2000)

បានបង្ហាញថា សារមាតាបិតាត្រូវបានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងការយល់ឃើញដោយខ្លួនឯងរបស់សិស្ស និងប្រព័ន្ធខ្លួនឯង ហើយនៅទីបំផុត សារទាំងនោះមានឥទ្ធិពលលើជម្រើសនាពេលអនាគត ក៏ដូចជាថ្នាក់មហាវិទ្យាល័យជាដើម។ ការបង្កើតទំនាក់ ទំនងរវាងការសម្តែង និងការយល់ឃើញដោយខ្លួនឯង Herbert W. Marsh (2002) បានរកឃើញឥទ្ធិពល ទៅវិញទៅមករវាងការអនុវត្ត និងគំនិតខ្លួនឯងដែលនោះគឺការអនុវត្តមុននេះប៉ះពាល់ដល់គំនិតខ្លួនឯង របស់អ្នកសិក្សាហើយគំនិតខ្លួនឯងពីមុនប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តនាពេលអនាគត។ ដទៃពីនេះ បញ្ហាភេទ ដែលកំណត់ឡើងដោយធម្មជាតិជាប់ទៅនឹងបុគ្គលម្នាក់ៗ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងជម្រើសអាជីពរបស់បុគ្គល ហើយតាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាច្រើនបានបង្ហាញថា អត្តសញ្ញាណនៃភេទនេះបានដើរតួជាជម្រើសដំបូងគេ ដែលបុគ្គលត្រូវគិតពិចារណាមុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពមួយ (Linda Miller, 1999; Nadya A. Fouad, 2008; Patrick Ian Armstrong, 2000) Linda Miller (1999) បានធ្វើការសិក្សាអំពីការប្រាថ្នាចង់បានការងាររបស់សិស្សកម្រិតមធ្យមសិក្សាបានរកឃើញថា ទាំងសិស្សប្រុស ទាំងសិស្សស្រី ប្រាថ្នាចង់បានអាជីពដែលមានលក្ខណៈឆ្លើយតបនឹងភេទ។ ការណ៍នេះបង្ហាញថាបញ្ហាយេនឌ័រក៏មានឥទ្ធិពលការយល់ឃើញរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ សម្រាប់ការសម្រេចចិត្តលើអាជីពការងារដែរ។ ការសិក្សារបស់ Helen S. Farmer (1995) បានបង្ហាញពី សិស្សស្រីរៀននៅកម្រិតវិទ្យាល័យមានការតាំងចិត្តឈោងចាប់យកអាជីពការងារកាន់តែខ្ពស់ ខណៈដែល Davey (2001) បង្ហាញលទ្ធផលស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនដែរថាសិស្សប្រុសដែលរៀននៅកម្រិតវិទ្យាល័យដូចគ្នា បានផ្តោតភាពសំខាន់ក្នុងការជ្រើសរើសអាជីពទៅលើបញ្ហាផលប្រយោជន៍ទទួលបាន(Swaney, 1985)។ ចំណែក F. Heather Davey (1993) បានរាយការណ៍ថា ប្រហែលមួយភាគបីនៃសិស្សស្រីដែលកំពុងរៀនថ្នាក់ទី១២ រំពឹងថានឹងមានមុខរបរជា លក្ខណៈប្រពៃណីដែលស្ត្រីភាគច្រើនធ្វើជាប្រចាំ ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រពីអ្នកដទៃ។ ក្រៅពីបញ្ហាភេទ តួនាទី និងលក្ខណៈនៃការងារក្នុងជីវិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ត្រូវបានទទួលឥទ្ធិពលជំនឿ និងគុណតម្លៃសង្គម។ វប្បធម៌ដើមកំណើតរបស់បុគ្គល បង្ហាញពីរបៀបដែលបុគ្គលនោះបង្កើតអត្ថន័យនៅក្នុងការងាររបស់គាត់ (Fouad,

2007)។ ការជ្រើសរើសការងារ ឬមុខរបរគឺជាជម្រើសនៃរបៀបរស់នៅដែលបុគ្គលគ្រប់រូបត្រូវតែ ស្វែងរកក្នុងកម្រិតដ៏អស្ចារ្យតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន (Spencer G. Niles, 2013)។

បុគ្គលិកលក្ខណៈដែលរួមបញ្ចូលនូវសមត្ថភាព គុណតម្លៃ កត្តាជំរុញ ចំណូលចិត្ត និងតម្រូវការរបស់បុគ្គលម្នាក់ ត្រូវបានគេ យល់ថាជាកត្តាកំណត់ដ៏សំខាន់នៃជម្រើសអាជីព (Brown, 2002; Coetzee, 2016)។ បុគ្គលម្នាក់ៗ តែង ប្រើប្រាស់សមត្ថភាពយល់ដឹងរបស់ពួកគេដើម្បីពិចារណា លើជំនឿស្នូលរបស់ពួកគេអំពីសាសនា ទំនាក់ទំនង និងសារៈសំខាន់នៃការងារ (Brown, 2002)។ ជាមួយគ្នានេះគោលគំនិតនៃអាជីព គឺជាការយល់ឃើញ ផ្ទាល់ខ្លួន ឬគំនិតរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ដែលកើតចេញពីបទពិសោធជីវិត និងអន្តរកម្មសង្គមជាក់លាក់មួយ (សង្គម-វប្បធម៌)។ ភាពចម្រុះ ជាអ្វីដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុងវប្បធម៌នៃការរស់នៅ ជាចំណែកមួយ មានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ (Carter, 1991; Michele J. Gelfand, 2007)។

២.២.២. កត្តាខាងក្រៅខ្លួន

២.២.២.១. កត្តាគ្រួសារ

គ្រួសារ ត្រូវបានចាត់ទុកជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៅក្នុងដំណើរនៃការអភិវឌ្ឍអាជីពរបស់យុវជន។ ផ្តើមចេញពីទំនាក់ទំនងវិជ្ជមានដ៏រឹងមាំក្នុងក្រុមគ្រួសារ វាអាចនឹងដើរតួនាទីជាកម្លាំងស្នូលក្នុងការជំរុញទឹកចិត្តនៅ ពីក្រោយការស្វែងយល់ពីជម្រើសអាជីព ដោយផ្តល់នូវមូលដ្ឋានគ្រឹះដែលជួយឱ្យបុគ្គលម្នាក់ធ្វើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពមួយជាក់លាក់ (Nadya A. Fouad, 2008)។ ចិត្តវិទូជាច្រើន បានបង្ហាញការចាប់អារម្មណ៍កាន់តែខ្លាំងឡើងអំពីតួនាទីរបស់ក្រុមគ្រួសារ ទៅលើការអភិវឌ្ឍអាជីពរបស់យុវជន (Nadya A. Fouad, 2010)។ កន្លងមក មានការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាច្រើនត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីរកឱ្យឃើញនូវឥទ្ធិពលនៃទំនាក់ទំនងជាតុផ្សំតូចៗចេញពីក្រុមគ្រួសារ ទៅលើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់យុវជន។

នៅក្នុងការពិនិត្យឡើងវិញដ៏ទូលំទូលាយរបស់ Susan (C. Whiston, 2004)បង្ហាញថា ក្រុមគ្រួសារមានឥទ្ធិពលលើដំណើរអភិវឌ្ឍន៍អាជីពរបស់យុវជន តាមវិធីជាច្រើនដែលត្រូវបានកត់សម្គាល់ដូចជា៖ ការផ្តល់នូវភាពជាគំរូតាមរយៈអាជីពដែលឪពុកម្តាយកំពុងបំពេញការងារជាប្រចាំ និងការគាំទ្រផ្នែកអារម្មណ៍ មនោសញ្ចេតនា ដោយការផ្តល់ឱ្យនូវភាពកក់ក្តៅ កម្លាំងចិត្តជាប្រចាំដល់កូនៗ រាប់ចាប់ពីដំណាក់កាល កុមារភាព រហូតដល់ពួកគេក្លាយជាយុវជនពេញវ័យ (Cindy L. Juntunen, 2001; David L. Blustein & Selcuk Sirin, 2002; Susan C. Whiston, 2004)។ ការសន្និដ្ឋានដ៏សំខាន់មួយនៃការពិនិត្យឡើងវិញនេះគឺថាខណៈពេលដែលការស្រាវជ្រាវជាច្រើនបានត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរកឱ្យឃើញនូវតួនាទី និងឥទ្ធិពលរបស់គ្រួសារលើការអភិវឌ្ឍអាជីពរបស់កូនៗ បានបង្ហាញដែរថាកត្តាគ្រួសារតែម៉្យាង គឺមិនមានឥទ្ធិពលពេញលេញទៅលើជម្រើសអាជីពរបស់កុមារ ឬយុវជនក្នុងដំបូលគ្រួសារតែមួយនោះទេ ពោលគឺគេក៏ត្រូវមើលទៅលើកត្តាសេដ្ឋកិច្ច ស្ថានភាពសង្គម ភេទជាដើម ក៏ផ្តល់ផលជះទៅលើជម្រើសអាជីពផងដែរ (Susan C. Whiston, 2004)។ (Nadya A. Fouad, 2008) បានផ្តោតការសិក្សាទៅលើឥទ្ធិពលនៃភាពជាគំរូដែលកើតចេញអំពីក្រុមគ្រួសារដោយអះអាងថា វាបានដើរតួជាទឡ្ហីករណ៍មួយដ៏សំខាន់ ឬអាចថាជាអ្នកណែនាំផ្តល់ព័ត៌មានអំពីលទ្ធផលទាក់ទងនឹងអាជីពជាក់លាក់មួយដល់សមាជិកគ្រួសារដទៃទៀត។ អាកប្បកិរិយា និងសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ឪពុកម្តាយនៅក្នុងគ្រួសារ គឺបានជះឥទ្ធិពលដល់ការគិតរបស់កូនៗដែលពួកគេនឹងកត់ចំណាំរៀនសូត្រតាម (Laursen, 2004)។ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមគ្រួសារត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅ នឹងគន្លងអាជីពរបស់កុមារដោយប្រយោល តាមរយៈឥទ្ធិពលរបស់វាទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃការយល់ឃើញរបស់ឪពុកម្តាយ និងសេចក្តីប្រាថ្នាសិក្សា(Albert Bandura, 2001)។ ជាមួយគ្នានេះ ផ្គត់ផ្គង់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុបានគ្រប់គ្រាន់ ក្រុមគ្រួសារ ក៏ជាផ្នែកមួយដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើជម្រើសអាជីពរបស់ពួកគេផងដែរ (Chan 2020; Fouad, 2007; Nadya A. Fouad, 2008)។ បើតាម (Fouad, 2007) ឪពុកម្តាយមួយចំនួនបានកំណត់ជ្រើសរើសទុក ឬបង្ហាញផ្លូវអាជីពដល់កូនៗរបស់ខ្លួនតាំងពីពួកគេនៅកុមារភាពមកម្ល៉េះ ដែលការណ៍នេះ វាបានផ្តល់ឱ្យកូនៗនូវរូបភាពអាជីពមុខរបរ វប្បធម៌នៃការបំពេញការងារ និងកម្រិតអប់រំ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលដៅអាជីព

ណាមួយនោះរួចទៅហើយ។ បន្ថែមលើនេះ ការទំនុកបម្រុងផ្គត់ផ្គង់អាហារ ចាយវាយគ្រប់គ្រាន់អំឡុងពេលសិក្សារៀនសូត្ររបស់ក្រុមគ្រួសារ ក៏ជាផ្នែកមួយពាក់ព័ន្ធទៅនឹងផលសម្រេចបាននូវអាជីពជាក់លាក់របស់កូនៗដែរ (Fouad, 2007)។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់លោក Asad Afzal Humayon (2018) បានលើកឡើងដែរថា ការផ្តល់ការគាំទ្រ និងទំនុកបម្រុងគ្រប់គ្រាន់ពីក្រុមគ្រួសារ គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការធ្វើឱ្យបុគ្គលម្នាក់អាចសម្រេចបានផ្លូវអាជីពច្បាស់លាស់មួយនាថ្ងៃអនាគត។

ការរួមចំណែករបស់សមាជិកគ្រួសារដូចជា ឪពុកម្តាយ បងប្អូន មាមីង ក្នុងការផ្តល់នូវព័ត៌មានផ្សេងៗជុំវិញ អាជីពមុខរបរដែលពួកគេកំពុងធ្វើ គឺជាផលជះវិជ្ជមានមានឥទ្ធិពលលើដំណើរអភិវឌ្ឍន៍អាជីពរបស់បុគ្គល ក្នុងក្រុមគ្រួសារ (Asad Afzal Humayon, 2018; David L. Blustein & Selcuk Sirin, 2002)។ ទំនាក់ទំនងអាចមានឥទ្ធិពលលើការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈតាមវិធីជាច្រើន។ ការស្រាវជ្រាវថ្មីៗភាគច្រើនបានគូសបញ្ជាក់ពីភាពវិជ្ជមានការផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងទំនាក់ទំនងដ៏រឹងមាំ ជាពិសេសក្នុងគ្រួសារ និងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ។ ការស្រាវជ្រាវបែបគុណភាព និងបរិមាណ បានរកឃើញប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទំនាក់ទំនងរឹងមាំអាចផ្តល់ អំណាចបុគ្គលដើម្បីបង្កើតជីវិតការងារដែលពេញចិត្ត (Fouad, 2007)។

២.២.២.២. កត្តាសាលារៀន

សាលារៀន ជាប្រព័ន្ធសង្គមបើកចំហ ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយបរិស្ថានខាងក្រៅ និងមានគោលដៅអភិវឌ្ឍសិស្សប្រកបដោយគុណភាពលើផ្នែកចំណេះដឹង ជំនាញរឹង-ទន់ បំណិនជីវិត សេដ្ឋកិច្ចសង្គម នយោបាយ និងឈោងចាប់យកឱ្យខាងតែបាននូវភាពជាពលរដ្ឋសកលប្រកបដោយគុណភាព និង ការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ (ណារ៉ុន, 2020, p. 85)។ ក្រៅតែពីដំបូលគ្រួសារ ដែលផ្តល់នូវទស្សនាទានមានឥទ្ធិពលលើដំណើរជីវិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ (សិស្ស) សាលារៀនគឺជាទីកន្លែងទី២ ដែលបុគ្គល (សិស្ស) អាចធ្វើសង្គមកម្ម បង្កើតទំនាក់ទំនង ឥរិយាបថ រស់នៅ ការទទួលបានចំណេះដឹងថ្មី ការត្រៀមខ្លួនឈោងចាប់យករបត់ថ្មីនៃជីវិតប្រកបដោយភាពជឿជាក់ តាមរយៈការអប់រំផ្លូវការដែលសាលារៀនបានផ្តល់ដល់ពួកគេ (Chen, 2005)។

ចាប់ពីពេលដែលបុគ្គល ម្នាក់ចូលរៀននៅថ្ងៃដំបូង រហូតដល់ពួកគេបញ្ចប់ការសិក្សាជាផ្លូវការ កុមារ និងក្មេងជំទង់ចំណាយពេល នៅក្នុងសាលារៀន ច្រើនជាងកន្លែងផ្សេងទៀតនៅខាងក្រៅផ្ទះរបស់ពួកគេ។ ពេលវេលាដ៏យូរនេះ បានផ្តល់ ឱ្យកុមារ ឬយុវជនម្នាក់ៗអាចស្វែងយល់ពីមធ្យោបាយដែលស្ថាប័នអប់រំមួយនេះ ផ្តល់នូវការអភិវឌ្ឍដ៏ពិត ប្រាកដមួយ និងមានឥទ្ធិពលក្នុងការលើកទឹកចិត្តដល់ពួកគេផ្ទាល់ (Eccles, 2004)។ អ្វីដែលជាការកត់ សម្គាល់នោះ បុគ្គលិកលក្ខណៈ អាកប្បកិរិយា ទំនាក់ទំនងប្រចាំថ្ងៃ រចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀន និងភាពជាអ្នក ដឹកនាំរបស់គ្រូបង្រៀន និងគណៈគ្រប់គ្រង ក៏អាចមានភាពទាក់ទង ឬផលជះដល់របៀបដែលសិស្សគិត អំពីការជ្រើសរើសអាជីព ដ្បិតថាទស្សនៈស្តីពីការងារត្រូវបានបង្កើតឡើង និងអនុវត្តផ្ទាល់ក្នុងដំណើរការ សាលារៀនប្រចាំថ្ងៃ (Fouad, 2007)។ តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវនានាបង្ហាញថា គ្រូបង្រៀនត្រូវបាន កត់សម្គាល់ថា ជាបុគ្គលដែលមានឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើស អាជីពរបស់សិស្សលើទិដ្ឋភាពផ្សេងៗ(CarlosL. Aguado, 2015; Gheorghita M Faitar, 2013)។ ការសិក្សាមួយចំពោះសិស្សវិទ្យាល័យម៉ិកស៊ិក អាមេរិកបង្ហាញថា សិស្សភាគច្រើនបានកំណត់បុគ្គលគំរូក្នុងសាលារៀន ដែលមានឥទ្ធិពលលើការជ្រើស រើសអាជីពរបស់ពួកគេ តាមរយៈគំរូភាពជាអ្នកដឹកនាំ ដែលផ្តល់នូវការគាំទ្រ និងការណែនាំដោយផ្ទាល់អំពី អាជីព ដែលវាមានឥទ្ធិពលវិជ្ជមានលើការសម្រេចចិត្តលើអាជីពរបស់ពួកគេ (Julius Koech, 2016)។ ជាមួយគ្នានេះ (Jim E.H. Bright, 2005) បានផ្តល់ការគាំទ្រដល់សារៈសំខាន់របស់គ្រូបង្រៀនក្នុងការណែនាំអំពីអាជីព នៅពេលដែលសិស្សមានតម្រូវចង់បានព័ត៌មានបន្ថែមអំពីការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្លួន។ ការផ្សារភ្ជាប់វិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមក្បួនគរុកោសល្យត្រឹមត្រូវ ទៅនឹងស្ថានភាពផ្លូវអារម្មណ៍របស់សិស្សបាន ធ្វើឱ្យសិស្សទទួលបាននូវផាសុកភាពពេញចិត្តនឹងរៀនមុខវិជ្ជានោះ ឆាប់យល់ចាប់បានខ្លឹមសារមេរៀន។ បន្ថែមពីនេះចំណេះដឹងគ្រូបូករួមនឹងបទពិសោធជាក់ស្តែងក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃដែលគ្រូមាន គឺជាកត្តារួមផ្សំញ៉ាំងឱ្យសមិទ្ធផលថ្មីៗក្នុងការបង្រៀន និងរៀនក្នុងថ្នាក់រៀនកាន់តែត្រូវបានរំលេចឡើងនូវភាពទាក់ទាញ ដែលផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវការរំពឹងទុកខ្ពស់ ក្នុងការសម្រេចបានចំណេះដឹងមុខវិជ្ជាកាន់តែច្បាស់លាស់ថែមទៀត (Eccles, 2004; Watters, 2010)។ កត្តាគុណភាពនៃការបង្រៀន ការចូលរួមរបស់សិស្សក្នុងសកម្មភាពសាលារៀន ការ

ដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយប្រសិទ្ធភាពសាលារៀន និងការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈសិក្សាសម្រាប់សិស្ស ការបង្កើតឱ្យមានឱកាសទស្សនកិច្ចសិក្សា កម្មវិធីពិសោធន៍ផ្សេងៗ ត្រូវបានរកឃើញថាមានឥទ្ធិពល លើអាជីពជម្រើសក្នុងចំណោមសិស្សវិទ្យាល័យ (Almon Shumba, 2012; Devwy, 1966; Kniveton, 2004)។ ជទៃពីនេះ ការរៀបចំឱ្យមានកម្មវិធីផ្តល់ប្រឹក្សាអាជីពនៅកម្រិតសាលារៀន ពិតជាបានជួយដល់សិស្សដែលមានបញ្ហាលំបាកក្នុងការស្វែងរកព័ត៌មានអំពីអាជីព ឱ្យមានឱកាសសិក្សារៀនសូត្រនិងពិភាក្សាផ្ទាល់ជាមួយគ្រូប្រឹក្សា។ ការសិក្សាដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងបរិបទសាលារៀននៅសហរដ្ឋអាមេរិក កាណាដា និងស្វីស បានបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃការផ្តល់ប្រឹក្សាអាជីពដល់សិស្ស ដែលជាផ្នែកជួយពួកគេឱ្យមានជំនឿចិត្ត ទំនាក់ទំនងជាវិជ្ជមានក្នុងសាលារៀន យល់ដឹងនិងស្គាល់ពីខ្លួនឯង ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីដំណាក់កាលនៃការសម្រេចចិត្តពាក់ព័ន្ធ ការធ្វើផែនការអាជីព និងការណែនាំពួកគេក្នុងការស្វែងរកព័ត៌មានអំពីអាជីពរបស់ពួកគេក្នុងក្តីសុបិន (Angela D. Bardick, 2004; Elif Balin, 2010; Rowland, 2004)។

ចំពោះទំនាក់ទំនងនៅសាលារៀនវិញ មិត្តភក្តិដែលដើរជាមួយគ្នាកៀកកិតក៏ពិតជាមានឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សផងដែរ។ សិស្ស ត្រូវបានរងឥទ្ធិពលដោយមិត្តភ័ក្តិរបស់ពួកគេតាមវិធីជាច្រើនដូចជា ការប្រឹក្សាជាមួយមិត្តភក្តិ អន្តរកម្មជាមួយមិត្តភក្តិ ទទួលជំបូន្មានពីមិត្តភក្តិជាដើម។ ការប្រឹក្សាពីមិត្តភក្តិ គឺជាវិធីនៃការទាក់ទង ឆ្លើយតបដ៏សាមញ្ញរបស់សិស្សក្នុងគោលបំណងស្វែងយល់ពីអារម្មណ៍ គំនិត កង្វល់ផ្សេងៗ និងការផ្តល់ក្តីសង្ឃឹមឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក (Gheorghita M Faitar, 2013)។ លោក (Bett, 2013) បានបន្ថែមថា នៅក្នុងសាលារៀន ការជួបប្រាស្រ័យប្រឹក្សាគ្នាជាមួយមិត្តភក្តិ គឺជាបាតុភូតមួយដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយគ្នា និងមានឥទ្ធិពលលើគ្នាមិនអាចប្រកែកបាន។

២.២.២.៣. កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ

បុគ្គលគ្រប់រូបក្នុងសង្គម មានក្តីប្រាថ្នាចង់បានស្ថិរភាពការងារជាក់លាក់ ជាគុណតម្លៃនៃជីវិតរស់នៅក្នុងសង្គម។ ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពការងាររបស់បុគ្គលទូទៅ អាចផ្តោតការចាប់អារម្មណ៍ពីជ្រុងផ្សេងៗគ្នា។ អ្នកខ្លះជ្រើសរើសអាជីពការងារដែលជាមត៌កបន្តជំនាញនៃក្រុមគ្រួសារ ខ្លះជ្រើសរើស

ដោយហេតុផលតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ចជាដើម។ ជាទូទៅរចនាសម្ព័ន្ធនៃឱកាសទីផ្សារការងារនៅជុំវិញខ្លួន គឺមានឥទ្ធិពលខ្លះៗទៅដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់បុគ្គលនោះ។ ជម្រើសអាជីពរបស់មនុស្សអាចមានទំនោរទទួលឥទ្ធិពលពីស្ថានភាពព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ដែលពួកគេបានដឹង និងមានបទពិសោធ (Amininiye M. Manuel, 2009)។ ជាការពិត ក្តីស្រមៃ និងការប្រាថ្នា ចង់បានរបស់មនុស្សក្នុងសង្គមរមែងតែងតែប៉ងយកឱកាសធ្វើការងារល្អ មានប្រាក់កម្រៃច្រើនដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពរស់នៅបានសមរម្យក្នុងសង្គមស៊ីវិល័យ។

ជាមួយគ្នានេះ ស្ថិរភាពការងារបានយូរអង្វែងក៏ជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់បុគ្គលមួយចំនួនលើកមកគិតពិចារណាថ្លឹងថ្លែងជាមុនផងដែរមុននឹងរូបគេសម្រេចចិត្តថា គួរចាប់អាជីពការងារអ្វីនោះ (Nadya A. Fouad, 2008)។ (Monica Kirkpatrick Johnson, 2002) លើកឡើងថា សង្គមវិទូបានធ្វើការសិក្សាពិចារណាអំពីភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធគ្នានៃរចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នអប់រំ និងស្ថាប័នទីផ្សារការងារ ដើម្បីស្វែងយល់នូវសារៈសំខាន់ដែលស្ថាប័នទាំងពីរនេះបំពេញឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក។ ពួកគេសិក្សាស្វែងរក និងកំណត់នូវវិធីដែលស្ថាប័នទាំងពីរផ្តល់ផលជះទៅលើការកំណត់គោលដៅអាជីពរបស់សិស្ស។ ស្ថាប័នអប់រំទទួលបានព័ត៌មានអំពីនិន្នាការវិវត្តនៃទីផ្សារការងារ តម្រូវការកម្លាំងពលកម្ម និងការពិពណ៌នាអំពីប្រភេទអាជីពការងារផ្សេងៗ ដែលក្នុងនោះមានរួមបញ្ចូលនូវលក្ខខណ្ឌការងារ ការពិពណ៌នាអំពីមុខតំណែង ប្រាក់បៀវត្សទទួលបាន និងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗនៅអំឡុងពេលធ្វើការងារ ឬចូលនិវត្តន៍(NEA, 2018; ហ៊ុន ឡេង, 2018)។ ព័ត៌មានទាំងនេះ ជាមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ក្នុងការរួមចំណែកផ្តល់ដល់សិស្ស ដើម្បីឱ្យពួកគេពិចារណាថ្លឹងថ្លែង ព្រមទាំងឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើស្ថានភាពបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួនថាតើសក្តិសមនឹងខ្លួន ត្រូវនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ចំណូលចិត្តកម្រិតណា។ រចនាសម្ព័ន្ធឱកាសការងារទាំងនេះ បានផ្តល់វិបាកក្នុងការសម្រេចចិត្តអាជីពរបស់មនុស្ស ដែលពេលខ្លះមនុស្សសម្រេចជ្រើសរើសធ្វើការក្នុងអាជីពណាមួយផ្អែកលើបរិយាកាសការងារដែលពួកគេបានដឹងឮ និងមានភាពឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរបស់ខ្លួន (Nadya A. Fouad, 2008)។ ស្ថានភាពគ្រួសារ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ជីវភាពរស់នៅរបស់មនុស្សមិនដូចគ្នាទាំងស្រុងនោះទេ ដែលការណ៍នេះនាំឱ្យការគិតក៏មានភាពខុសគ្នាពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀតផង

ដែរ។ជាទូទៅអ្នកដែលរស់នៅតំបន់ជនបទនៅឆ្ងាយពីប្រភពព័ត៌មានជាងអ្នកដែលនៅទីប្រជុំជនឬទីក្រុង។ ដូច្នេះហើយ បើផ្អែកលើទីតាំងភូមិសាស្ត្រ យុវជនដែលរស់នៅជនបទអាចមានលទ្ធភាពទទួលព័ត៌មានអំពីឱកាសសម្បូរបែបពាក់ព័ន្ធការអប់រំបន្តនៅកម្រិតឧត្តមសិក្សា ការទទួលបានគុណវុឌ្ឍិ តម្រូវការជំនាញ ឱកាសការងារតិចតួចជាងយុវជននៅទីប្រជុំជន (Monica Kirkpatrick Johnson, 2002)។ ប្រការនេះបានជះឥទ្ធិពលដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់យុវជន ដែលពេលខ្លះពួកគេសម្រេចចិត្តចូលធ្វើការងារដែលមានស្រាប់នៅមូលដ្ឋានក្បែរៗផ្ទះ។ ជាមួយគ្នានេះ អ្នកខ្លះសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពការងារ ផ្អែកលើស្ថានភាពស្ថិរភាពរឹងមាំ តួយ៉ាងដូចជាអាជីពជាមន្ត្រីរាជការនៅកម្ពុជាជាដើម។ កម្រិតខ្ពស់នៃការធ្វើសមាហរណកម្មចូលទៅកាន់ទីផ្សារការងាររបស់ពួកគេ អាចត្រូវបានកំណត់ថាជាការកាន់ការងារដែលមានស្ថិរភាព។ ជាធម្មតា វាជាការងារពេញម៉ោងអចិន្ត្រៃយ៍ផ្តល់ឱ្យនូវប្រាក់ឈ្នួល មុខតំណែង និងតម្លៃសង្គម សមស្របទៅនឹងប្រភេទ និងកម្រិតនៃជំនាញរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ (Schmitt, 2012)។ ជទៃពីនេះ (Karin L. Brewster,2000) យល់ឃើញថា ការចាប់ផ្តើមគ្រួសារនៅក្នុងបរិយាកាសមិនច្បាស់លាស់នៃអាជីពការងារ ជាបញ្ហាលំបាកមួយសម្រាប់បុរសៗដែលត្រូវឈរជាបង្គោលគ្រួសារ។ ហេតុផលនេះ បានធ្វើឱ្យបុរសស្ត្រីជាច្រើនក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ទំនងជាត្រូវការពេលវេលាសមរម្យវិនិយោគក្នុងការអប់រំ និងមានទំនោរចង់ទទួលបានការងារមួយដែលមានស្ថិរភាព មានទីតាំងធ្វើការងារជាក់លាក់ មុនពេលពួកគេបង្កើតគ្រួសារ (Karin L. Brewster, 2000)។ ការចូលក្នុងទីផ្សារការងារសមរម្យ មានប្រាក់ខែគ្រប់គ្រាន់ មានពេលវេលាកម្សាន្ត មានចំណង់ចង់បង្កើតកសាងគ្រួសារ ទាំងនេះជាធាតុផ្សំដំបូងនៃអត្តសញ្ញាណមនុស្សពេញវ័យ (Jeremy Staff, 2004)។ ជាមួយគ្នានេះ មានយុវជនមួយចំនួនដែលសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ឬផ្លាស់ប្តូរការងារ ពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយថ្មី អាស្រ័យដោយការមើលឃើញពីកម្រិតប្រាក់កម្រៃដែលពួកគេទទួលបាន។ ការសិក្សារបស់ (German Cubas, 2017) បានឯកភាពលើចំណុចនេះ ដែលថាបុគ្គលិកដែលធ្វើការងារទាំងអស់ក្នុងសង្គម នឹងអាចទទួលបានកម្រិតប្រាក់ឈ្នួល អាស្រ័យលើប្រភេទអាជីពការងារ ឬឧស្សាហកម្មដែលពួកគេបានជ្រើសរើស(George Farkas, 1988; German Cubas, 2017)។ នាពេលបច្ចុប្បន្ន គេសង្កេតឃើញថា អ្នកធ្វើការក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មមានលទ្ធភាពទទួលបាន

ប្រាក់បៀវត្សខ្ពស់ជាងវិស័យផ្សេងៗទៀត (NEA, 2018)។ ការផ្លាស់ប្តូរចនាសម្ព័ន្ធទីផ្សារការងារ និងសកលភាវូបនីយកម្មក៏មានឥទ្ធិពលលើរបៀបដែលបុគ្គលមើលឃើញអាជីព បង្កើតអារម្មណ៍នៃពិភពការងារ និងកសាងអត្តសញ្ញាណវិជ្ជាជីវៈរបស់ពួកគេផងដែរ។ បុគ្គលដែលមានអារម្មណ៍អសន្តិសុខអំពីការងារ ត្រូវបានទទួលការណែនាំឱ្យពង្រឹងវិជ្ជាជីវៈ និងរៀនជំនាញថ្មីបន្ថែមដើម្បីបញ្ចៀសនូវការបាត់បង់ឱកាសការងារនៅពេលដែលតម្រូវការថ្មីក្នុងវិថីការងារ ដែលពួកគេកំពុងបំពេញត្រូវបានដាក់ជំនួសអ្វីដែលធ្លាប់មាន។ នេះគឺជាការអភិវឌ្ឍថ្មី ដើម្បីរក្សាបាននូវគុណតម្លៃការងារ មុខតំណែងក្នុងស្ថាប័ន ដែលបុគ្គលធ្លាប់មាន (Gretchen M. Spreitzer, 2017)។ (Fouad, 2007) យល់ស្របនឹងទស្សនៈខាងលើដែរថាការផ្លាស់ប្តូរទីផ្សារការងារក៏ប៉ះពាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈផងដែរ។ ទស្សនៈប្រពៃណីរបស់ការងារ និងអាជីពកំពុងផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងខ្លាំង នៅពេលដែលទីផ្សារការងារផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក និងទីផ្សារពិភពលោកកំពុងផ្លាស់ប្តូរកម្លាំងពលកម្មតាមរបៀបសំខាន់ៗ។ អសន្តិសុខការងារគឺលទ្ធផលពីការផ្លាស់ប្តូរកញ្ចប់ចូលនិវត្តន៍ និងការបញ្ឈប់ការងារដោយសារការរួមបញ្ចូលគ្នាការកែតម្រូវក្រុមហ៊ុន និងការផ្លាស់ប្តូរផែនការសោធននិវត្តន៍។ ការផ្លាស់ប្តូរទាំងនេះមានឥទ្ធិពលលើការរំពឹងទុកនៅក្នុងអនុវិទ្យាល័យ និងក្រោយការអប់រំមធ្យមសិក្សា ក៏ដូចជាតម្រូវការជំនាញសម្រាប់ការងារនាពេលអនាគត។ ការផ្លាស់ប្តូរបរិយាកាសការងារកំពុងបង្ខំបុគ្គលិកឱ្យសម្របខ្លួនទៅនឹងពិភពការងារថ្មី កម្លាំងពលកម្មនាពេលបច្ចុប្បន្នត្រូវបានស្នើឱ្យចូលរួមក្នុងការសិក្សាពេញមួយជីវិត ដើម្បីបន្តកែប្រែ កែតម្រូវ ក្នុងគោលដៅសម្របទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូរបរិយាកាសការងារ។ ការផ្លាស់ប្តូរទាំងនេះមានឥទ្ធិពលការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ (Fouad, 2007)។

២.២.២.៣. កត្តាសង្គមសដ្ឋកិច្ច

ឋានៈសង្គម គឺជាអ្វីដែលមនុស្សទូទៅតែងមានការគិតគូរ។ យើងសង្កេតឃើញមានការយល់ឃើញជាច្រើនក្នុងចំណោមយុវជន ស្តីពីការផ្តល់ និងទទួលបានគុណតម្លៃសង្គមចេញពីអាជីពការងារនីមួយៗ។ ជាក្រឹត្យក្រមអាជីពការងារណាក៏មានគុណតម្លៃរបស់វាដែរ ប៉ុន្តែមនុស្សទេតើដែលកំណត់ថាអាជីពនេះល្អ អាជីពនោះមិនល្អ ការងារនេះគេកោតសរសើរច្រើន ការងារនោះមើលទៅមិនសូវមានតម្លៃជាដើម។ ប្រសិនជានិយាយក្នុងក្របខណ្ឌសង្គមសេដ្ឋកិច្ច ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សង្គមគឺត្រូវបានផ្តោតការចាប់

អារម្មណ៍លើជីវភាពមាន ក្រ មធ្យម គ្រប់គ្រាន់ ឬខ្វះខាត។ កន្លងមក ការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីចំណាត់ថ្នាក់សង្គម មិនសូវបានយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះកង្វល់របស់ជនក្រីក្រមានជីវភាពទន់ខ្សោយ ឬវណ្ណៈកម្មករដែលធៀបទៅនឹងវណ្ណៈកណ្ដាល ឬវណ្ណៈអ្នកមាននៅឡើយទេ (David L. Blustein, 2002)។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្ដី ថ្នាក់សង្គមត្រូវបានគេសន្មតថាបានដើរតួជាកត្តារចនាសម្ព័ន្ធដ៏មានឥទ្ធិពលក្នុងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ ការបង្កើតលទ្ធភាពទទួលបានធនធាន និងឥទ្ធិពលលើការសម្រេចបាននូវការងារ សេចក្ដីប្រាថ្នា និងការអភិវឌ្ឍ អាជីពរបស់មនុស្សក្នុងសង្គម (Anna P. Chaves, 2004)។ អ្នកស្រាវជ្រាវបានណែនាំថា វណ្ណៈសង្គមប៉ះ ពាល់ដល់លទ្ធភាពនៃការទទួលបានការងារ ការរក្សាស្ថិរភាពការងារ និងគុណតម្លៃការងារ (David L Blustein, 2002)។ ជាឧទាហរណ៍ជាក់ស្ដែងក្នុងបរិបទកម្ពុជា និយោជកមានបញ្ហាប្រឈមក្នុងការជ្រើសរើសកម្លាំងពលកម្មជំនាញកម្រិតមធ្យមចូលធ្វើការក្នុងវិស័យវាយនភណ្ឌកាត់ដេរ និងដេរស្បែកជើង ដោយហេតុយុវជនយល់ថាតម្លៃថ្នាក់សង្គមសម្រាប់ការបម្រើការងារក្នុងសហគ្រាសគ្រឹះស្ថានរោងចក្រ មិនសូវមានគុណតម្លៃ ប៉ុន្តែបើគិតពីកម្រិតបៀវត្សសម្រាប់អ្នកជំនាញវិញ ឃើញថាកម្ពុជាចំណាយប្រាក់ខ្ទង់ពាន់ដុល្លារក្នុងមួយខែ ដើម្បីជួលអ្នកបច្ចេកទេសកម្រិតមធ្យមចូលធ្វើការក្នុងវិស័យនេះ (BRONH Sopheana, 2021; NEA, 2018a, 2018) នេះគឺជាការខាតបង់មួយផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច។ ស្របគ្នានេះដែរ មានការសិក្សាមួយចំនួនបានគូសបញ្ជាក់ ទំនាក់ទំនងរវាងឱកាសរចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រទំនាក់ទំនង និងការគិតគូរពីការងារសម្រាប់បុគ្គលដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប ដោយបានគូសបញ្ជាក់ថា សិស្សដែលចេញពីស្ថានភាពជីវភាពគ្រួសាររកចំណូលបានទាប មានការគិតគូរតែពីផលសម្រេចចុងក្រោយនៃបៀវត្សដែលគេទទួលបានប៉ុណ្ណោះដោយពួកគេមិនបានប្រឹងថ្លែងអំពីគុណតម្លៃនៅកន្លែងធ្វើការ រង្វាន់លើកទឹកចិត្តលើផលិតភាពការងារ និងកត្តាអំណោយផលមួយចំនួនទៀតនៅកន្លែងការងារ (Anna P. Chaves, 2004; Maureen E. Kenny, 2003)។ (Anna P. Chaves, 2004) ក៏បានបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃការយល់ឃើញលើឱកាសការងារ ក្នុងចំណោមយុវជនរស់នៅនៅទីក្រុងដែលមានចំណូលទាបដោយពួកគេយល់ថា ការងារគឺមានមុខងារចាំបាច់ដើម្បីរកប្រាក់ចំណូល។

ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមគ្រួសារត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគន្លងអាជីពកុមារដោយប្រយោល តាមរយៈឥទ្ធិពលរបស់វាទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃការយល់ឃើញរបស់ឪពុកម្តាយ (Albert Bandura, 2001)។ (David L. Blustein, 2002) បានបន្តលើកឡើងពីបញ្ហានេះថា យើងបានស្វែងរក ដើម្បីបង្កើតការសន្និដ្ឋានអំពីវិធីដែលថ្នាក់សង្គម ជះឥទ្ធិពលលើរបៀបដែលយុវជនចូលទៅជិត និងដោះ ស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអភិវឌ្ឍអាជីព នៅក្នុងការផ្លាស់ប្តូររបស់ពួកគេទៅតួនាទីការងារ។ ឥទ្ធិពល សង្គម បង្កើតគោលនយោបាយស្តីពីការសិក្សា ការអប់រំឧត្តមសិក្សា ការផ្លាស់ប្តូរក្នុង និងក្រៅការងារ (ដូច ជាការឈប់សម្រាកពីគ្រួសារ និងគោលនយោបាយសម្រាប់អ្នកអត់ការងារធ្វើ) អាយុ និងដំណើរការចូល និវត្តន៍ (Fouad, 2007)។ ជាក់ស្តែង ស្ត្រីម្នាក់ដែលធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ពីអារ៉ាប៊ីសាអូឌីតទៅសហរដ្ឋអាមេរិក នឹងទទួលឥទ្ធិពលពីការរំពឹងទុករបស់សង្គម ដោយឱកាសអាចរកការងារបានធ្វើសម្រាប់នាងនៅក្នុងសហ រដ្ឋអាមេរិក ប្រសិននាងមានសមត្ថភាពខ្ពស់ នាងនឹងទទួលបានឱកាសការងារសមរម្យដូចគ្នាទៅនឹងស្ត្រីដទៃទៀតដែរ (Fouad, 2007)។ គោលនយោបាយទាំងនេះ នឹងបង្ហាញពីការសម្រេចចិត្តរបស់សង្គមកើតចេញពីតម្លៃ និងអាកប្បកិរិយាដែលមាននៅក្នុងសង្គមនោះ។ ទោះបីជាមានភាពខុសប្លែកគ្នាក្នុងក្រុមក៏ ដោយ ប៉ុន្តែសហរដ្ឋអាមេរិកក្នុងនាមជាសង្គមមួយសង្កត់ធ្ងន់លើសមិទ្ធផល និងប្រាក់ចំណេញរបស់បុគ្គល ចំណែកប្រទេសអាស៊ី ដាក់តម្លៃខ្ពស់លើសមិទ្ធផលរួម។ ភាពខុសគ្នាទាំងនេះ ជាភស្តុតាងនៅក្នុងប្រាក់ខ រចនាសម្ព័ន្ធក្នុងសង្គមនីមួយៗ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងគុណតម្លៃសង្គម និងភាពរីកចម្រើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច (Michele J. Gelfand, 2007)។ ថ្នាក់សង្គម មានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើការចូលទៅកាន់រចនាសម្ព័ន្ធឱកាសការងារ និងការអភិវឌ្ឍអាជីព (Michael T. Brown, 1996)។ David L. Blustein (2002) បញ្ជាក់ថា យើងបាន ស្វែងរកដើម្បីបង្កើតការសន្និដ្ឋានអំពីវិធីដែលថ្នាក់សង្គម ជះឥទ្ធិពលលើរបៀបដែលយុវជនចូលទៅជិត និង ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអភិវឌ្ឍអាជីព នៅក្នុងការផ្លាស់ប្តូររបស់ពួកគេទៅតួនាទីការងារ។

ជំពូក ៣
វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

ជំពូក ៣

វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

ជំពូកនេះមានគោលបំណងធ្វើការបកស្រាយពន្យល់ ការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្រជ្រើសរើសសំណាក ប្រភពទិន្នន័យ វិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យ វិធីសាស្ត្រវិភាគទិន្នន័យ និងក្រមសីធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ។

៣.១ ការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះបានប្រើប្រាស់វិធីវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវបែបបរិមាណវិស័យ (Gorard, 2003) ដើម្បីធ្វើការប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យ។ ការសិក្សានេះបានប្រើប្រាស់ កម្រងសំណួរ (Questionnaires) ជាឧបករណ៍ប្រមូលទិន្នន័យសម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យបរិមាណវិស័យ។ ក្នុងការវិភាគទិន្នន័យអ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រវិភាគបែបស្ថិតិពណ៌នា(Decreptive Statistics) តាមរយៈកម្មវិធី SPSS។

៣.២ វិធីជ្រើសរើសសំណាក

ការប្រមូលទិន្នន័យធ្វើឡើងតាមរយៈកម្រងសំណួរ (Questionnaires) ពីសិស្សកំពុងរៀននៅសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ធំ និងខេត្តកំពង់ស្ពឺ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ ដែលមានប្រជាជន(Population)ប្រើប្រាស់ក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះសរុបចំនួន ៧៨១នាក់ ស្រី៣៦១នាក់។

អ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ ជ្រើសរើសសំណាកតាមគោលបំណងរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវ (Purposive Sampling) ក្នុងការជ្រើសរើសសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈចំនួន៣ ចេញពីខេត្តទាំងបីខាងលើ គឺខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ចំនួន ១វិទ្យាល័យ ខេត្តកំពង់ធំចំនួន ១វិទ្យាល័យ និងខេត្តកំពង់ស្ពឺ ១វិទ្យាល័យ។ ដើម្បីជ្រើសរើសយកសិស្សធ្វើជាសំណាកចូលរួម អ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រជ្រើសរើសំណាកបែបងាយស្រួល (Convenience Sampling)។ ចំនួនសំណាកត្រូវបានជ្រើសរើសអាស្រ័យលើចំនួនល្បះសំណួរ យ៉ាងហោចណាស់ ៥ដង ឬ១០ដងនៃចំនួនល្បះសំណួរ (Hair et al.

2019) ។ ដោយកម្រងសំណួរស្រាវជ្រាវមាន ៥៣ល្បះសំណួរ ដូចនេះចំនួនសំណាកគឺ ២៦៥នាក់ ។

តារាង 1 ចំនួនប្រជាជនគោលដៅត្រូវប្រមូលទិន្នន័យ

ឯកទេស	វិ.ចប.សីហមនី		វិ.កំពង់ឈើទាល		វិទ្យាស្ថានកំពង់ស្ពឺ		ចំនួនសរុប	
	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
អគ្គិសនី	១៤៥	០៩	១៣២	១៨	០	០	២៧៧	២៧
អេឡិចត្រូនិច	០	០	៥៧	១១	០	០	៥៧	១១
ក្បេត្រសាស្ត្រ	៤៧	៣៣	៩៨	៦៧	០	០	១៤៥	១០០
បសុវប្បកម្ម	៣៦	១៧	១៣០	៨៩	៤០	២២	១៩១	១១៨
កែច្នៃអាហារ	១១១	១០៥	០	០	០	០	១១១	១០៥
សរុប	៣៣៩	១៦៤	៤១៧	១៨៥	៤០	២២	៧៩៦	៣៧១

តារាង 2 ភាគសំណាកក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យស្រាវជ្រាវ

ឯកទេស	វិ.ចប.សីហមនី	វិ.កំពង់ឈើទាល	វិទ្យាស្ថានកំពង់ស្ពឺ	ចំនួនសរុប
អគ្គិសនី	២៤នាក់	៣០នាក់	០នាក់	៥៤ នាក់
អេឡិចត្រូនិច	២៤នាក់	៣០នាក់	០នាក់	៥៤ នាក់
ក្បេត្រសាស្ត្រ	២៤នាក់	៣០នាក់	០នាក់	៥៤ នាក់
បសុវប្បកម្ម	២៤នាក់	៣០នាក់	២៥នាក់	៧៩ នាក់
កែច្នៃអាហារ	២៤នាក់	០នាក់	០នាក់	២៤ នាក់
សរុបភាគសំណាក	១២០នាក់	១២០នាក់	២៥នាក់	២៦៥ នាក់

អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវបានកំណត់យកសាលាមធ្យមសសិក្សាបច្ចេកទេសចំនួនបី រួមមានវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ស្ថិតក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង វិទ្យាល័យវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស អនុវត្តកំពង់ឈើទាល ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ និង វិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកំពង់ស្ពឺ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ សំណាកសិស្សដែលបានចូលរួមក្នុងការសិក្សា

ស្រាវជ្រាវនេះមានចំនួនសរុប ២៦៥នាក់ ស្រី ១៦១នាក់ ដែលមកវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសព្រះបាទសម្ដេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី មានចំនួន១២០នាក់(ស្រី ៨៤នាក់) វិទ្យាល័យវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសអនុវត្តកំពង់ឈើទាល មានចំនួន ១២០នាក់ (ស្រី៦៥នាក់) វិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកំពង់ស្ពឺមានចំនួន២៥នាក់ (ស្រី ១២នាក់)។

៣.៣ ការប្រមូលទិន្នន័យ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ បានប្រើប្រាស់កម្រងសំណួរក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ បន្ទាប់ពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានចេញលិខិតលេខ ៤០៨២ អយក.វជអ ចុះថ្ងៃចន្ទ ៨រោច ខែបឋមសាឍ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៣ ដើម្បីជូនព័ត៌មានដល់មន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡារាជធានី-ខេត្ត ផ្ដល់កិច្ចសហការដល់ក្រុមនិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ឯកទេសគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ នៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ មានលទ្ធភាពចុះប្រមូលទិន្នន័យតាមគោលដៅរបស់ខ្លួន។ ក្រោយពីបានជ្រើសរើសគោលដៅ និងក្រុមភាគសំណាកសម្រាប់បម្រើឱ្យការប្រមូលទិន្នន័យរួចមក អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវបានទាក់ទងជូនព័ត៌មានដល់មន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដើម្បីគោរពស្នើសុំកិច្ចសហការប្រមូលទិន្នន័យនៅតាមសាលារៀនគោលដៅដែលបានកំណត់ទុក។

ដំណើរការដាក់ស្ដែងនៃការប្រមូលទិន្នន័យនេះ សំណាកទាំងអស់នៅសាលារៀនគោលដៅត្រូវបំពេញទិន្នន័យក្នុងកម្រងសំណួរតាមទម្រង់ជា Google Form ។ មុននឹងផ្ដល់តំណលីងឱ្យគាត់បំពេញទិន្នន័យ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវបានធ្វើបទបង្ហាញពីដំណើរ និងរបៀបបំពេញទិន្នន័យជូនដល់ក្រុមសំណាកគោលដៅ។ ការប្រមូលទិន្នន័យផ្លូវការសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវបានចាប់ផ្ដើមធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ១៤ រហូតដល់ថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣។ បន្ទាប់ពីប្រមូលបានទិន្នន័យពីកម្រងសំណួររួចរាល់ហើយ អ្នកស្រាវជ្រាវបានត្រួតពិនិត្យយ៉ាងល្អិតល្អន់លើទិន្នន័យដែលប្រមូលបាន និងបានរៀបចំសម្អាតទិន្នន័យរួចរៀបចំទុកសម្រាប់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធី SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

សម្រាប់ទុកធ្វើការវិភាគ។

៣.៣.១ កម្រងសំណួរ

មុនដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ អ្នកស្រាវជ្រាវបានធ្វើបទបង្ហាញអំពីគោលបំណង និងខ្លឹមសារនៃការស្រាវជ្រាវទៅអ្នកចូលរួមតាមប្រព័ន្ធអនឡាញដោយប្រើកម្មវិធី Google Meet។ បន្ទាប់ពីការធ្វើបទបង្ហាញ តំណលីងកម្រងសំណួរត្រូវបានផ្តល់ជូនអ្នកចូលរួមតាមរយៈតេឡេក្រាម ដើម្បីឱ្យសំណាកតាមសាលាគោលដៅដើម្បីឆ្លើយសំណួរនៃកម្រងសំណួរ។ចម្លើយនៃការឆ្លើយកម្រងសំណួរត្រូវបានប្រមូល និងរក្សាទុក ដើម្បីធ្វើការវិភាគ និងសិក្សាពីកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។

កម្រងសំណួរប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រមូលទិន្នន័យមានពីរផ្នែក គឺផ្នែកទី១ ព័ត៌មានប្រជាសាស្ត្រ និងផ្នែកទី២ កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព។

+ផ្នែកទី១ ព័ត៌មានប្រជាសាស្ត្រ ៖ ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងទម្រង់ជាសំណួរបិទពហុជ្រើសរើសចំនួន ៦ល្បះសំណួរ ដើម្បីកំណត់អំពី៖ មុខជំនាញសិក្សា គ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាល ភេទ អាយុ កម្រិតសិក្សា(ឆ្នាំទី...) និងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍។

+ផ្នែកទី២ កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ៖ កម្រងសំណួរពាក់ព័ន្ធកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពត្រូវបានកសាងឡើងក្នុងទម្រង់សំណួរបិទពហុជ្រើសរើសចំនួន ៥៣ ល្បះសំណួរ (Items) ដែលរំលេចចេញពីក្របខណ្ឌទស្សនទាន និងការរំលឹកទ្រឹស្តីក្នុងជំពូកទី២ ខាងលើ។ សំណាកដែលត្រូវចូលរួមបំពេញកម្រងសំណួរស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវអានល្បះនីមួយៗ រួចពិចារណាជ្រើសរើសយកកម្រិតចង្អុលបញ្ហាញ (Likert Scale) ក្នុងចំណោមកម្រិតចង្អុលបង្ហាញចំនួន ៥កម្រិត ដែលសមស្របតាមការយល់ឃើញរបស់ពួកគាត់។ កម្រិតចង្អុលបង្ហាញចំនួន ៥កម្រិត នោះរួមមាន ១=មិនយល់ស្របទាល់តែសោះ, ២=មិនយល់ស្រប, ៣=ពុំមានយោបល់, ៤=យល់ស្រប, ៥=យល់ស្របខ្លាំង។ នៅផ្នែកទី២នេះ បានបែងចែកជាពីកត្តាធំៗ គឺទី១*កត្តាជះឥទ្ធិពលខាងក្នុង* និងទី២*កត្តាជះឥទ្ធិពលខាងក្រៅ*។ កត្តាជះឥទ្ធិពលខាងក្នុង មានល្បះសំណួរសរុបចំនួន ២៤ល្បះសំណួរ ក្នុងនោះ មានកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង មាន៥ល្បះ

សំណួរ កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក មាន៦ល្បះសំណួរ កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន មាន៦ល្បះសំណួរ និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន មាន៧ល្បះសំណួរ។ ដោយឡែកកត្តាជះឥទ្ធិពលខាងក្រៅ មានល្បះសំណួរសរុបចំនួន ២៩ល្បះសំណួរ ក្នុងនោះ កត្តាគ្រួសារ មាន៩ល្បះសំណួរ កត្តាសាលារៀន មាន៩ល្បះសំណួរ កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ មាន៦ល្បះសំណួរ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច មាន៥ល្បះសំណួរ។

បន្ទប់ពីរៀបចំកសាងឧបករណ៍បមូលទិន្ន័យរួចរាល់ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវបានដាក់ឧបករណ៍នោះជូនគូដឹកនាំបង្គោល និងដឹកនាំរងពិនិត្យផ្តល់យោបល់លើខ្លឹមសារ ពាក្យពចន៍ល្បះសំណួរទាំងអស់។ លោកគ្រូដឹកនាំទាំងពីរបានផ្តល់យោបល់កែសម្រួលខ្លឹមសារឧបករណ៍ស្រាវជ្រាវដោយអន្លើ និងបានឯកភាពជារួមអនុញ្ញតឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវយកទៅប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រមូលទិន្ន័យ ដោយត្រូវបានរៀបចំ និងបញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធ Google Form ដែលមានដំណភ្ជាប់ https://forms.gle/rQs9NC6VKAnkUwSr6 ។

៣.៣.២ ការពិនិត្យលើកម្រិតភាពជឿជាក់របស់កម្រងសំណួរ

យោងតាម Antonius (2003) និង Creswell (2014) បានផ្តល់អនុសាសន៍ថា ជាធម្មតាក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យសាកល្បង ត្រូវធ្វើឡើងលើក្រុមសំណាកស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចគ្នាទៅនឹងសំណាកផ្លូវការ ដែលមានចំនួនយ៉ាងតិចចាប់ពី ៣០នាក់ឡើង ដើម្បីពិនិត្យកម្រិតភាពជឿជាក់របស់ឧបករណ៍ប្រមូលទិន្នន័យ (Cronbach's alpha)។ យោងអនុសាសន៍នេះអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់កម្រងសំណួរប្រមូលទិន្នន័យដែលបានសាងឡើងក្រោមការឆ្លងយោបល់ពិភាក្សាល្អិតល្អន់ជាមួយគ្រូដឹកនាំ គ្រូដឹកនាំរងធ្វើការប្រមូលទិន្នន័យ សាកល្បងជំហានដំបូងដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Google Form ទៅលើក្រុមសំណាកជាសិស្សសាលាគោលដៅចំនួន ៤៦នាក់ ស្រី ២៣នាក់។ លទ្ធផលនៃការវិភាគកម្រិត ភាពជឿជាក់របស់ឧបករណ៍ប្រមូលទិន្នន័យបង្ហាញថា Cronbach's alpha ស្មើនឹង០.៩៤ ខណៈដែល Cronbach's alpha based on standardized items ស្មើនឹង ០.៩៨។ តាមរយៈលទ្ធផលនេះ បានបង្ហាញពីកម្រិតភាពជឿជាក់របស់ឧបករណ៍ស្រាវជ្រាវនេះ អាចយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យផ្លូវការបាន។ ខាងក្រោមនេះគឺជាតារាងបង្ហាញពីកម្រិតជឿជាក់របស់ឧបករណ៍ស្រាវជ្រាវ (លទ្ធផល Cronbach's alpha) ទៅតាមបណ្តុំអថេរក្រោយពេលប្រមូលទិន្នន័យផ្លូវការលើសំណាកចំនួន ២៦៥នាក់៖

តារាង 3 កម្រិតភាពជឿជាក់របស់ឧបករណ៍ស្រាវជ្រាវ

កត្តា និងបណ្តុំអថេរ	តម្លៃ Cronbach's alpha
១.កត្តាក្នុងខ្លួន	0.៩១
ក.កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង	0.៦៨
ខ.កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក	0.៨0
គ.កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន	0.៧៤
ឃ.កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន	0.៧៨
២.កត្តាខាងក្រៅ	0.៩៥
ក.កត្តាគ្រួសារ	0.៨៧
ខ.កត្តាសាលារៀន	0.៨៩
គ.កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ	0.៨៣
ឃ.កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច	0.៨៧
សរុបរួម	0.៩៦

៣.៤ វិធីសាស្ត្រវិភាគទិន្នន័យ

៣.៤.១ ការរៀបចំ និងសម្អាតទិន្នន័យ

ក្រោយពីទទួលបានទិន្នន័យដែលប្រមូលបានតាមរយៈទម្រង់ Google Form អ្នកស្រាវជ្រាវបានទាញទិន្នន័យបញ្ចូលក្នុងកម្មវិធី Microsoft Excel 2021 ដើម្បីសម្អាតទិន្នន័យជំហានដំបូង និងកែក្បាលតារាងឱ្យត្រូវគ្នាទៅនឹងទម្រង់កម្មវិធីវិភាគដែលត្រូវបានរៀបចំទុកជាមុន។ បន្ទាប់មកអ្នកស្រាវជ្រាវបានទាញទិន្នន័យទាំងអស់ដែលប្រមូលបានពីក្នុងកម្មវិធី Ms.Excel ដែលបានកែសម្រួលរួចទៅក្នុងកម្មវិធីវិភាគស្ថិតិ SPSS និងធ្វើការវិភាគទិន្នន័យលើតម្លៃមធ្យម និងតម្លៃគម្លាតស្តង់ដារនៃសូចនាករនីមួយៗតាមផ្នែកនៃកម្រិតចង្អុលបង្ហាញចំនួន៥ ដោយចាប់ផ្តើមពី ១=មិនយល់ស្របទាល់តែសោះ, ២=មិនយល់ស្រប, ៣=ពុំមានយោបល់, ៤=យល់ស្រប, ៥=យល់ស្របខ្លាំង។ ការវិភាគតម្លៃមធ្យមពិន្ទុនៃសូចនាករនីមួយៗ(Items) ដែលទទួលបានយកទៅធ្វើចំណាត់ថ្នាក់យោងទៅតាមមូលដ្ឋាននៃការបកស្រាយតម្លៃមធ្យមរបស់ (Best, 1981) ដែលបានបែងចែកតម្លៃមធ្យមជា៥កម្រិត ដូចតទៅ ៖ "ពី១.០០ ទៅ១.៨០ គឺកម្រិតទាបបំផុត", "ពី១.៨១ ទៅ២.៦០ គឺកម្រិតទាប", "ពី២.៦១ ទៅ៣.៤០ គឺកម្រិតមធ្យម" "ពី

៣.៤១ ទៅ៤.២០ គឺកម្រិតខ្ពស់˝ និង ‶ពី៤.២១ ទៅ៥.០០ គឺកម្រិតខ្ពស់បំផុត˝។

តារាង 4 មាត្រដ្ឋានវាស់វែងកម្រិតតម្លៃមធ្យម

ចន្លោះតម្លៃមធ្យម	**កម្រិតវាស់វែង**
១.០០ -១.៨០	កម្រិតទាបបំផុត
១.៨១ -២.៦០	កម្រិតទាប
២.៦១ -៣.៤០	កម្រិតមធ្យម
៣.៤១ -៤.២០	កម្រិតខ្ពស់
៤.២១ -៥.០០	កម្រិតខ្ពស់បំផុត

៣.៤.២ ការវិភាគទិន្នន័យ

ក្នុងការឆ្លើតតបទៅនឹងសំណួរស្រាវជ្រាវទី១ អ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់ការវិភាគស្ថិតិពណ៌នា (Descriptive Statistics) តាមរយៈកម្មវិធី SPSS ដើម្បីរកភាគរយ (Percentage) មធ្យម(Mean) និងគម្លាតស្តង់ដារ (Standard Deviation)។ ដោយឡែកចំពោះសំណួរស្រាវជ្រាវទី២ អ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រើប្រាស់ស្ថិតិសន្និដ្ឋាន (Inferential Statistics) ដោយធ្វើការវិភាគលើតម្លៃ Independent Samples T-test និង One-Way-Anova ដើម្បីសិក្សាប្រៀបធៀបពីភាពប្រែប្រួលផ្នែកស្ថិតិរវាងក្រុមអថេរភេទ និងក្រុមអថេរជំនាញសិក្សា។

៣.៥ ក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ បានរក្សាសុវត្ថិភាពបុគ្គលនិងអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកចូលរួមជាការសម្ងាត់។ ដើម្បីផ្តល់នូវក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវដល់អ្នកចូលរួម អ្នកស្រាវជ្រាវបានស្នើសុំសេចក្តីអនុញ្ញាតពីអ្នកចូលរួមជាមុន។ បុគ្គលភាព និងអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកចូលរួម មិនត្រូវបានលាតត្រដាងជាសាធារណៈឡើងយ។ ទស្សនៈ និងចម្លើយរបស់អ្នកចូលរួម ត្រូវបានធ្វើការវិភាគ និងបកស្រាយដោយការគោរពតាមក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ ដោយធ្វើឡើងតែក្នុងគោលបំណងឆ្លើយតបទៅនឹងការស្រាវជ្រាវលើប្រធាន

បទ "កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ " តែប៉ុណ្ណោះ។

ជំពូក ៤

លទ្ធផលស្រាវជ្រាវ

ជំពូកទី៤
លទ្ធផល និងការពិភាក្សា

ក្នុងជំពូកនេះ អ្នកសិក្សានឹងធ្វើការបកស្រាយបង្ហាញនូវលទ្ធផលស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរស្រាវជ្រាវដែលបានកំណត់ក្នុងជំពូក១ខាងលើ។ បន្ថែមលើនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវក៏ត្រូវធ្វើការពិភាក្សាអំពីស្ថានភាពពាក់ព័ន្ធជុំវិញលទ្ធផលស្រាវជ្រាវដែលបានរកឃើញ ធៀបទៅនឹងទ្រឹស្តីដែលបានរៀបរាប់ក្នុងជំពូក២។

៤.១ លទ្ធផលវិភាគលើទិន្នន័យប្រជាសាស្ត្រ

ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ បានប្រមូលទិន្នន័យពីក្រុមភាគសំណាកជាសិស្សកំពុងសិក្សាក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ នៃសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ សរុបចំនួន ២៦៥ នាក់ ស្រី ១៦១នាក់ ដែលក្នុងនោះសិស្សរៀនជំនាញអគ្គីសនី មានចំនួន ៥៤នាក់ ស្មើនឹង ២០.៤ភាគរយ ជំនាញអេឡិចត្រូនិចមាន ៥៤នាក់ ស្មើនឹង ២០.៤ភាគរយ ជំនាញក្សេត្រសាស្ត្រ មានចំនួន ៥៤នាក់ ស្មើនឹង ២០.៤ភាគរយ ជំនាញ បសុវប្បកម្ម មានចំនួន ៧៩នាក់ ស្មើនឹង ២៩.៨ភាគរយ និងជំនាញកែច្នៃអាហារ មានចំនួន ២៤នាក់ ស្មើនឹង ៩.១ភាគរយ។ ក្នុងចំណោមនេះ សិស្សដែលចូលរួមឆ្លើយកម្រងសំណួរប្រមូលទិន្នន័យ ទាំងអស់ស្ថិតក្នុងក្រុមអាយុ ១៦ ឆ្នាំ មានចំនួន ៣៧នាក់ ស្មើនឹង ១៤.០ភាគរយ ក្រុមអាយុ ១៧ ឆ្នាំ មានចំនួន ៩២នាក់ ស្មើនឹង ៣៤.៧ភាគរយ ក្រុមអាយុ ១៨ ឆ្នាំ មានចំនួន ១១៦នាក់ ស្មើនឹង ៤៣.៨ភាគរយ ក្រុមអាយុ ១៩ ឆ្នាំ មានចំនួន ១៥នាក់ ស្មើនឹង ៥.៧ភាគរយ ក្រុមអាយុ ២០ ឆ្នាំ មានចំនួន ៣នាក់ ស្មើនឹង ១.១ភាគរយ និងក្រុមអាយុ ២១ឆ្នាំ មានចំនួន ២នាក់ ស្មើនឹង ០.៨ភាគរយ។

តាមរបាយទិន្នន័យប្រជាសាស្ត្រដដែលនេះ ក៏បានបង្ហាញដែរថាសិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសដែលកំពុងរៀននៅក្នុងឆ្នាំទី១ មានចំនួន ១០៣នាក់ ស្មើនឹង ៣៨.៩ភាគរយ ឆ្នាំទី២ មានចំនួន ១៨នាក់ ស្មើនឹង ៦.៨ភាគរយ និងឆ្នាំទី៣ មានចំនួន ១៤៤នាក់ ស្មើនឹង ៥៤.៣ភាគរយ។ ជាមួយ

គ្នានេះ ទិន្នន័យប្រជាសាស្ត្រនេះក៏បានបង្ហាញថា ក្នុងចំណោមសិស្សសរុប ២៦៥នាក់ សិស្សមានលំនៅស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង មានចំនួន ១១៩នាក់ ស្មើនឹង ៤៤.៩ភាគរយ ខេតកំពង់ស្ពឺ មានចំនួប ២៥នាក់ ស្មើនឹង ៩.៤ភាគរយ ខេត្តកំពង់ធំ មានចំនួន ១២០នាក់ ស្មើនឹង ៤៥.៣ភាគរយ និងខេត្តផ្សេងពីនេះ មានចំនួន ១នាក់ ស្មើនឹង ០.៤ភាគរយ។

៤.២. លទ្ធផលវិភាគលើសំណួរស្រាវជ្រាវ

៤.២.១. សំណួរស្រាវជ្រាវទី១៖ កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគត របស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស

ការរំលឹកទ្រឹស្តីក្នុងជំពូកទី២ បានបង្ហាញពីកត្តាធំៗចំនួន២ ដែលជះឥទ្ធិពលទៅលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស រួមមាន៖ កត្តាខាងក្នុង និងកត្តាខាងក្រៅ។ កត្តាខាងក្នុង ត្រូវបានផ្សំឡើងដោយកត្តារងតូចៗចំនួន ៤ទៀតដែរ មានជាអាទិ៍៖ កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន។ កត្តាខាងក្រៅ ក៏ត្រូវបានផ្សំឡើងដោយកត្តារងតូចៗចំនួន ៤ទៀត មានជាអាទិ៍៖ កត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច។

៤.២.១.១. កត្តាខាងក្នុង

ក.កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង

យោងតាមតារាង ៥ បានបង្ហាញថា ជារួម កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ជាខ្លាំង (កម្រិតខ្ពស់) ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៧២ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦២។ បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមនៃល្បះសំណួរនៃកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់ទាំង៥ ល្បះសំណួរ ហើយបើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យមក្នុងចំណោមល្បះសំណួរទាំង៥ នៃកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេនៅលំដាប់ទី១ គឺ ល្បះសំណួរទី៥ "ខ្ញុំតែងឆ្លុះបញ្ចាំងសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន ទៅនឹងអាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើស" មានតម្លៃមធ្យម ៤.០៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៨៥។

ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី២ គឺល្បះសំណួរទី៣ "ខ្ញុំបានកំណត់ជំហានសំខាន់ៗ ដើម្បីសម្រេចជោគជ័យក្នុងការជ្រើសរើសអាជីព" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩១។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺល្បះ សំណួរទី១ "ខ្ញុំជ្រើសរើសជំនាញសិក្សា ឬអាជីពការងារដោយបានកំណត់គោលដៅទុកពីមុន" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧២ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៩។ ដោយឡែក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតគឺ ល្បះសំណួរទី៤ "ខ្ញុំរៀបចំផែនការផ្ទាល់ខ្លួន សម្រាប់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៤៨ និង គម្លាតស្តង់ដា ០.៩៧។

តារាង 5 កត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង ភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	ខ្ញុំជ្រើសរើសជំនាញសិក្សា ឬអាជីពការងារដោយបានកំណត់គោលដៅទុកពីមុន	៣.៧២	០.៩៩	ខ្ពស់	៣
២	ខ្ញុំបានស្វែងរកព័ត៌មានបន្ថែមដើម្បីកំណត់ថាមុខជំនាញដែលខ្ញុំរៀន ឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅអាជីពដែលខ្ញុំនឹងជ្រើសរើស	៣.៥៩	០.៩៣	ខ្ពស់	៤
៣	ខ្ញុំបានកំណត់ជំហានសំខាន់ៗ ដើម្បីសម្រេចជោគជ័យក្នុងការជ្រើសរើសអាជីព	៣.៧៥	០.៩១	ខ្ពស់	២
៤	ខ្ញុំរៀបចំផែនការផ្ទាល់ខ្លួន សម្រាប់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	៣.៤៨	០.៩៧	ខ្ពស់	៥
៥	ខ្ញុំតែងឆ្លុះបញ្ចាំងសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន ទៅនឹងអាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើស	៤.០៥	០.៨៥	ខ្ពស់	១
សរុបរួម		**៣.៧២**	**០.៦២**	**ខ្ពស់**	

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញការសន្និដ្ឋានបានថា កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង មានការជះឥទ្ធិពលខ្លាំងទៅលើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ។ ជាទូទៅពួកគេតែងតែផ្តោតសំខាន់ទៅលើការឆ្លុះបញ្ចាំងសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន ទៅនឹងអាជីពដែលបានជ្រើសរើស ដើម្បីប្រាកដថាកញ្ចប់សមត្ថភាពដែលខ្លួនមានបានឆ្លើយតបទៅនឹងអាជីពដែលបានជ្រើសរើសនាពេលអនាគត។ ដូច្នេះ ភាពជឿជាក់ បានដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងដំណើរការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសជំនាញសិក្សា និងអាជីពការងាររបស់សិស្សមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈគោលដៅខាងលើ។ នៅពេលដែលបុគ្គលម្នាក់ៗមាន

ភាពច្បាស់លាស់ក្នុងចិត្ត គេនឹងអាចពុះពារជំនះរាល់ ឧបសគ្គធំតូច ដើម្បីបន្តដំណើរទៅមុខសម្រេចបាន ជោគជ័យដ៏ត្រចះត្រចង់។ យ៉ាងណាមិញ ក្នុងតួនាទីជា សិស្ស អ្វីដែលអាចជួយពួកគេឱ្យសម្រេចក្តីស្រមៃថ្ងៃអនាគតក្នុងរូបភាពបែបណានោះ គឺទាមទារឱ្យបុគ្គល ជាសិស្សនោះ មានភាពប្រាកដប្រជាជឿជាក់ច្បាស់លាស់លើខ្លួនឯង ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការសម្រេចចិត្តដាក់ចេញនូវគោលដៅអាជីពការងារ។

ខ.កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក

យោងតាមតារាង ៦ បានបង្ហាញថា ជារួម កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ជាខ្លាំង (កម្រិតខ្ពស់) ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៦៣ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៤។ បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមនៃល្បះសំណួរនៃកត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់មាន៥ ល្បះសំណួរ និងមានតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតមធ្យមមាន ១ល្បះសំណួរ។ បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យមក្នុងចំណោមល្បះសំណួរទាំង៦ នៃកត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេនៅលំដាប់ទី១ គឺល្បះសំណួរទី១ "ខ្ញុំប្រសិនខ្ញុំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីសមត្ថភាព ខ្ញុំនឹងទទួលបានអាជីពការងារល្អប្រសើរ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៨៨ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៨៧។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី២ គឺល្បះសំណួរទី២ "ប្រសិនខ្ញុំទទួលបានលទ្ធផលការសិក្សាល្អ ខ្ញុំនឹងមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសអាជីពសមរម្យ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៧ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៤។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺល្បះសំណួរទី៤ "ប្រសិនខ្ញុំយល់ដឹងពីតម្រូវការការអប់រំសម្រាប់អាជីពការងារនីមួយៗបានច្បាស់ ខ្ញុំនឹងមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសអាជីពការងារបានកាន់តែល្អប្រសើរ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៦ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៣។ ដោយឡែក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតគឺ ល្បះសំណួរទី៦ "ប្រសិនខ្ញុំបានជួបប្រាស្រ័យជាមួយអ្នកដែលប្រកបអាជីពការងារផ្សេងៗបានច្រើនគ្នា ខ្ញុំនឹងអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពដ៏ល្អមួយ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.២៤ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៤។

តារាង 6 កត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង លទ្ធផលរំពឹងទុក (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	ប្រសិនខ្ញុំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីសមត្ថភាព ខ្ញុំនឹងទទួលបានអាជីពការងារល្អប្រសើរ	៣.៨៨	០.៨៧	ខ្ពស់	១
២	ប្រសិនខ្ញុំទទួលបានលទ្ធផលការសិក្សាល្អ ខ្ញុំនឹងមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសអាជីពសមរម្យ	៣.៧៧	០.៩៤	ខ្ពស់	២
៣	ប្រសិនខ្ញុំសិក្សាស្វែងយល់ពីចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួន និងសមត្ថភាពខ្លួនឯងបានច្បាស់ ខ្ញុំនឹងអាចមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសអាជីពការងារបានកាន់តែល្អប្រសើរ	៣.៦៦	០.៩២	ខ្ពស់	៤
៤	ប្រសិនខ្ញុំយល់ដឹងពីតម្រូវការការអប់រំសម្រាប់អាជីពការងារនីមួយៗបានច្បាស់ ខ្ញុំនឹងមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសអាជីពការងារបានកាន់តែល្អប្រសើរ	៣.៧៦	០.៩៣	ខ្ពស់	៣
៥	ប្រសិនខ្ញុំចំណាយពេលក្នុងការសិក្សាស្វែងយល់អំពីអាជីពការងារផ្សេងៗ បានគ្រប់គ្រាន់ ខ្ញុំអាចរៀនសូត្រពីអ្វីដែលខ្ញុំគួរធ្វើដើម្បីសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពមួយបានត្រឹមត្រូវល្អ	៣.៤៨	០.៨៤	ខ្ពស់	៥
៦	ប្រសិនខ្ញុំបានជួបប្រាស្រ័យជាមួយអ្នកដែលប្រកបអាជីពការងារផ្សេងៗបានច្រើនគ្នា ខ្ញុំនឹងអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពដ៏ល្អមួយ	៣.២៤	០.៩៤	មធ្យម	៦
	សរុបរួម	**៣.៦៣**	**០.៦៤**	**ខ្ពស់**	

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញការសន្និដ្ឋានបានថា កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក ក៏មានការជះឥទ្ធិពលខ្លាំងដែរទៅលើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ជាទូទៅ ភាគច្រើនពួកគេយល់ឃើញថាការប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីសមត្ថភាពក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ ប្រាកដជាទទួលបាននូវអាជីពការងារមួយល្អប្រសើរនាពេលអនាគតមិនខានឡើយ។ ការរំពឹងទុកពីជោគជ័យ គឺជាជំនឿរបស់មនុស្សអំពីរបៀបដែលពួកគេនឹងធ្វើបានល្អលើកិច្ចការ ណាមួយនាពេលខាងមុខ ចំណែកឯតម្លៃនៃកិច្ចការនោះគឺសំដៅលើការលើកទឹកចិត្ត ឬហេតុផលសម្រាប់ ការបំពេញកិច្ចការចំពោះមុខ។ ក្នុងការធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយ បុគ្គលគ្រប់រូបតែងភ្ជាប់សកម្មភាពទៅនឹងការរំពឹង ទុកលើលទ្ធផលទទួលបាន។ ការរំពឹងទុកលើលទ្ធផលក្នុងតួនាទីជាសិស្សវិញ ជាចំណែកមួយបំផុសឱ្យពួក គេពង្រឹងខ្លួនឯង ខិតខំបង្កើនសមត្ថភាពចំណេះដឹង ដើម្បីសម្រេចបាននូវអ្វីមួយដែលគេប៉ងប្រាថ្នា។ ក្របខណ្ឌនៃការធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្ស ការរំពឹងទុកពីលទ្ធផលទទួលបាន បានរួមវិភាគទានធំធេងដល់ពួកគេឱ្យផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់

ខ្ពស់លើឥរិយាបថនៃការទទួលបានការអប់រំ និងឥរិយាបថនៃការជ្រើសរើសអាជីពប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់លើវាសនាអនាគតខ្លួនឯង។

គ. កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន

យោងតាមតារាង ៧ បានបង្ហាញថា ជារួម កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ក្នុងកម្រិតមធ្យម ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៣៧ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៦។ បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមនៃល្បះសំណួរនៃកត្តាពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់មាន១ល្បះសំណួរ និងមានតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតមធ្យមមាន ៥ល្បះសំណួរ។ បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យមក្នុងចំណោមល្បះសំណួរទាំង៦ នៃកត្តាពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេនៅលំដាប់ទី១ គឺ ល្បះសំណួរទី៥ "ខ្ញុំមានតម្រូវការក្នុងការទទួលបានការងារធ្វើរយៈពេលវែង មានប្រព័ន្ធគាំពារច្បាស់លាស់ និងមានជម្រើសសមរម្យក្នុងការចូលនិវត្តន៍" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៦៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៨។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី២ គឺល្បះសំណួរទី១ "ខ្ញុំជាមនុស្សមានឆន្ទៈក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាស្មុគស្មាញ និងបង្កើតជម្រើសនៃការសម្រេចចិត្តជាបន្តបន្ទាប់" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៤០ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៧។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺល្បះសំណួរទី៤ "ខ្ញុំជាមនុស្សមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបំពេញការងារ ការកែតម្រូវកំហុសឆ្គង និងធ្វើការប្រកបដោយផលិតភាព" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៣៨ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.០៤ និងល្បះសំណួរទី៦ "ខ្ញុំមានតម្រូវការផ្នែកសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងការបំពេញការងារ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៣៨ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.១៣។ ដោយឡែក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតគឺ ល្បះសំណួរទី២ "ខ្ញុំជាមនុស្សដែលចង់បានឋានៈជាអ្នកជំនាញ និងមានភាពច្បាស់លាស់លើកិច្ចការដែលខ្ញុំធ្វើក្នុងក្រសៃភ្នែកមិត្តរួមការងារ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.១១ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩២។

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញការសន្និដ្ឋានបានថាកត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន មានការជះឥទ្ធិពលក្នុងកម្រិតមធ្យមទៅលើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលា

មធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ជាទូទៅ ភាគច្រើន ពួកគេចង់បានតែអាជីពការងារដែលធ្វើក្នុងរយៈពេលវែង មានប្រព័ន្ធគាំពារច្បាស់លាស់ និងមានជម្រើស ក្នុងការទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍សមរម្យនៅពេលចូលនិវត្តន៍។ ដំណាក់កាលជ្រើសរើសអាជីពដំបូងរបស់ យុវជនកម្រិតវិទ្យាល័យ គឺពិតជាមានភាពពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការ គិតគូរអំពីបញ្ហាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួនជា មូលដ្ឋាន ដែលវាត្រូវបានផ្សំឡើងពី ការពិនិត្យលើសមត្ថភាព តម្រូវការផ្ទាល់ខ្លួន និងគុណតម្លៃ ដើម្បីបន្សា ស្ថានភាពបុគ្គលទៅនឹងពិភពអាជីពការងារដែលគេប្រាថ្នា។

តារាង 7 កត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តាវង ទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	ខ្ញុំជាមនុស្សមានឆន្ទៈក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាស្មុគស្មាញ និងបង្កើតជម្រើសនៃការសម្រេចចិត្តជាបន្តបន្ទាប់	៣.៤០	០.៩៧	មធ្យម	២
២	ខ្ញុំជាមនុស្សដែលចង់បានឋានៈជាអ្នកជំនាញ និងមានភាពច្បាស់លាស់លើកិច្ចការដែលខ្ញុំធ្វើក្នុងក្រសែភ្នែកមិត្តរួមការងារ	៣.១១	០.៩២	មធ្យម	៦
៣	ខ្ញុំជាមនុស្សដែលមើលឃើញពីឱកាសក្នុងការច្នៃប្រតិដ្ឋ និងកំណត់អំពីតម្រូវការក្នុងការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មថ្មី ឬសេវាកម្មថ្មីៗ	៣.២៩	០.៩៣	មធ្យម	៥
៤	ខ្ញុំជាមនុស្សមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបំពេញការងារ ការកែតម្រូវកំហុសឆ្គង និងធ្វើការប្រកបដោយផលិតភាព	៣.៣៨	១.០៤	មធ្យម	៣
៥	ខ្ញុំមានតម្រូវការក្នុងការទទួលបានការងារធ្វើរយៈពេលវែង មានប្រព័ន្ធគាំពារច្បាស់លាស់ និងមានជម្រើសសមរម្យក្នុងការចូលនិវត្តន៍	៣.៦៥	០.៩៨	ខ្ពស់	១
៦	ខ្ញុំមានតម្រូវការផ្នែកសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងការបំពេញការងារ	៣.៣៨	១.១៣	មធ្យម	៣
សរុបរួម		**៣.៣៧**	**០.៦៦**	**មធ្យម**	

ឃ. កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន

យោងតាមតារាង ៨ បានបង្ហាញថា ជារួម កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន បានជះឥទ្ធិពលលើ ជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ជាខ្លាំង (កម្រិតខ្ពស់) ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៥៦ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៦។ បើពិនិត្យ

មើលលើតម្លៃមធ្យមល្បះសំណួរនៃកត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក យើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់មាន៤ល្បះសំណួរ និងមានតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតមធ្យមមាន ៣ល្បះសំណួរ។ បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យមក្នុងចំណោមល្បះសំណួរទាំង៧ នៃកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេនៅលំដាប់ទី១ គឺ ល្បះសំណួរទី១ "ខ្ញុំបានធ្វើបញ្ជីរាយមុខជំនាញ និងអាជីពការងារទាំងឡាយដែលខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៩៨ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩១។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី២ គឺល្បះសំណួរទី២ "អាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើស នឹងសក្តិសមទៅនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំនឹងធ្វើដោយក្តីរីករាយពេញចិត្ត" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៨៩។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺល្បះ សំណួរទី៣ "ខ្ញុំជាមនុស្សពោរពេញដោយការសហការក្រុម មានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីសម្រេចជោគជ័យ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៦២ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៣។ ដោយឡែក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតគឺ ល្បះសំណួរទី៦ "ខ្ញុំអាចទទួលយក និងធ្វើការងារជាមួយអ្នកដែលមានការអប់រំខុសគ្នា វប្បធម៌នៃការរស់នៅខុសគ្នា" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៣៣ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.០៩។

តារាង ៩ កត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង អត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តាខាងក្នុងដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	ខ្ញុំបានធ្វើបញ្ជីរាយមុខជំនាញ និងអាជីពការងារទាំងឡាយដែលខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍	៣.៩៨	០.៩១	ខ្ពស់	១
២	អាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើស នឹងសក្តិសមទៅនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំនឹងធ្វើដោយក្តីរីករាយពេញចិត្ត	៣.៧៥	០.៨៩	ខ្ពស់	២
៣	ខ្ញុំជាមនុស្សពោរពេញដោយការសហការក្រុម មានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីសម្រេចជោគជ័យ	៣.៦២	០.៩៣	ខ្ពស់	៣
៤	ខ្ញុំអាចធ្វើការជាមួយមនុស្សដែលមានចរិតលក្ខណៈ និងការយល់ឃើញខុសៗគ្នា	៣.៣៥	១.០៤	មធ្យម	៥
៥	ខ្ញុំអាចសម្របខ្លួនទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗ ជានួយនឹងបរិបទ ស្ថានភាព និងបរិយាកាសនៅកន្លែងការងារបានល្អ	៣.៦២	០.៩៨	ខ្ពស់	៣
៦	ខ្ញុំមានលទ្ធភាពអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ សម្ភារៈបច្ចេកវិទ្យា ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការបំពេញការងារមានប្រសិទ្ធភាព	៣.២៣	១.០៥	មធ្យម	៧

៧	ខ្ញុំអាចទទួលយក និងធ្វើការងារជាមួយអ្នកដែលមានការអប់រំខុសគ្នា វប្បធម៌នៃការរស់នៅខុសគ្នា	៣.៣៣	១.០៩	មធ្យម	៦
សរុបរួម		**៣.៥៦**	**០.៦៦**	**ខ្ពស់**	

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញការសន្និដ្ឋានបានថាកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន មានការជះឥទ្ធិពលខ្លាំងទៅដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ជាទូទៅ ភាគច្រើនពួកគេបានស្គាល់ខ្លួនឯងច្បាស់ និងត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេចសម្រាប់អាជីពនាពេលអនាគត ដោយបានធ្វើបញ្ជីរាយមុខជំនាញ និងអាជីពការងារដែលខ្លួនចាប់អារម្មណ៍សម្រាប់គោលដៅរបស់ខ្លួនឯងបានច្បាស់លាស់។ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនេះ ពួកគេនៅមានចំណុចខ្វះខាតលើលទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ សម្ភារៈបច្ចេកវិទ្យាដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការបំពេញការងារ ដែលវាជាផ្នែកដ៏សំខាន់សម្រាប់ជួយការបំពេញការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនាពេលអនាគត។

តារាង ៩ កត្តារងទាំង៤ នៃកត្តាខាងក្នុង ដែលមានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តារងទាំង៤ ដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង	៣.៧២	០.៦២	ខ្ពស់	១
២	កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក	៣.៦៣	០.៦៤	ខ្ពស់	២
៣	កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន	៣.៣៧	០.៦៧	មធ្យម	៤
៤	កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន	៣.៥៦	០.៦៦	ខ្ពស់	៣
សរុបរួមកត្តាខាងក្នុង		**៣.៥៦**	**០.៥៦**	**ខ្ពស់**	

តាមតារាង ៩ បង្ហាញថា កត្តាខាងក្នុង ដែលបញ្ចូលគ្នានូវកត្តារងចំនួន៤ រួមមានកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង, កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក, កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន) បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៥៦ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៥៦។

បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមនៃកត្តាវងទាំង៤ ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់មាន ៣ កត្តាវង និងមានតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតមធ្យមមាន ១កត្តាវង។ បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យម ក្នុងចំណោមកត្តាវងទាំង ៤ នៃកត្តាខាងក្នុង តាមរយៈតារាងខាងលើនេះ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេ គឺកត្តាវងទី១ (កត្តាជឿជាក់លើខ្លួនឯង) មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧២ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦២។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី២ គឺកត្តាវងទី២ (កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក) មានតម្លៃមធ្យម ៣.៦៣ និង គម្លាតស្តង់ដា ០.៦៤។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺកត្តាវងងទី៣ (កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន) មានតម្លៃមធ្យម ៣.៥៦ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៦។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេ ស្ថិតក្នុងលំដាប់ទី៤ គឺកត្តាវងទី៤ (កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន) មានតម្លៃមធ្យម ៣.៣៧ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៧។

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញសន្និដ្ឋានបានថា សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ មាននិន្នាការគិតពិចារណាខ្លាំងទៅលើកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង មុននឹងគេសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ខណៈដែលកត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន ហាក់មាននិន្នាក្នុងការគិតពិចារណាចុងក្រោយគេ។

៤.២.១.១. កត្តាខាងក្រៅ

ក.កត្តាគ្រួសារ

យោងតាមតារាង១០ បានបង្ហាញថា ជារួម កត្តាគ្រួសារ បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ជាខ្លាំង (កម្រិតខ្ពស់) ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៩ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៩។ បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមល្បះសំណួរនៃកត្តាគ្រួសារ ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់មាន៨ ល្បះសំណួរ និងមានតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតមធ្យមមាន ១ល្បះសំណួរ។ បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យមក្នុងចំណោមល្បះសំណួរទាំង៩ នៃកត្តាគ្រួសារ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេនៅលំដាប់ទី១ គឺល្បះសំណួរទី១ "ខ្ញុំក្រុមគ្រួសារ តែងលើកទឹកចិត្តខ្ញុំឱ្យខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ ដើម្បីទទួលបានការងារល្អ" មានតម្លៃមធ្យម ៤.៤០ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៨០។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី២ គឺល្បះសំណួរទី៥ "ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ ផ្តត់ផ្គង់

ការចាយវាយដល់ខ្ញុំគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ” មានតម្លៃមធ្យម៤.០៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៨៩។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺល្បះ សំណួរទី២ “ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំតែងអនុញ្ញាត និងគាំទ្រខ្ញុំឱ្យធ្វើអ្វីដែលទាក់ទងនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ” មានតម្លៃមធ្យម៣.៨៩ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.០២។ ដោយឡែក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតគឺ ល្បះសំណួរទី៨ “ខ្ញុំការបំពេញការងាររបស់សមាជិកក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ បានជះឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានដល់ជម្រើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ” មានតម្លៃមធ្យម ៣.៣១ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.០៦។

តារាង 10 កត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង គ្រួសារ (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	ក្រុមគ្រួសារ តែងលើកទឹកចិត្តខ្ញុំឱ្យខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ ដើម្បីទទួលបានការងារល្អ	៤.៤០	០.៨០	ខ្ពស់	១
២	ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំតែងអនុញ្ញាត និងគាំទ្រខ្ញុំឱ្យធ្វើអ្វីដែលទាក់ទងនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ	៣.៨៩	១.០២	ខ្ពស់	៣
៣	ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ រំពឹងថាអាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើសនាពេលអនាគត នឹងឆ្លើយតបនឹងបំណងប្រាថ្នារបស់ពួកគាត់	៣.៧៨	០.៩០	ខ្ពស់	៤
៤	ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ រំពឹងថាខ្ញុំនឹងបន្តការសិក្សានៅឧត្តមសិក្សា បន្ទាប់ពីបញ្ចប់វិទ្យាល័យ និងទទួលបានការងារធ្វើជាក់លាក់	៣.៦៨	១.១០	ខ្ពស់	៦
៥	ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ ផ្គត់ផ្គង់ការចាយវាយដល់ខ្ញុំគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ	៤.០៥	០.៨៩	ខ្ពស់	២
៦	ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ តែងពិភាក្សាផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធជម្រើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	៣.៦៦	០.៩៩	ខ្ពស់	៧
៧	រាល់ព័ត៌មានដែលទទួលបានពីក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ វាពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ខ្ញុំក្នុងការកំណត់គោលដៅអាជីព	៣.៧៤	០.៩៤	ខ្ពស់	៥
៨	ការបំពេញការងាររបស់សមាជិកក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ បានជះឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានដល់ជម្រើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	៣.៣១	១.០៦	មធ្យម	៩
៩	ខ្ញុំចង់បានការងារល្អ ដូចសមាជិកក្រុមគ្រួសារខ្ញុំដែរ	៣.៥៥	១.១៧	ខ្ពស់	៨
	សរុបរួម	**៣.៧៩**	**០.៦៩**	**ខ្ពស់**	

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញការសន្និដ្ឋានបានថា កត្តាគ្រួសារ មានការជះឥទ្ធិពលខ្លាំង ទៅដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ជាទូទៅ ភាគច្រើនក្រុមគ្រួសារពួកគេតែងតែលើកទឹកចិត្តឱ្យកូនខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ ដើម្បីឱ្យទទួលបានការងារល្អនាពេលអនាគត។ ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមគ្រួសារសម្រាប់ការសិក្សារបស់សិស្ស វាក៏ជាកត្តាលីកររួមចំណែកដ៏សំខាន់ដើម្បីឱ្យពួកគេសម្រេចបានគោលដៅអាជីពការងារដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតនៅពេលក្រុមគ្រួសាររបស់សិស្សអនុញ្ញាត និងគាំទ្រឱ្យពួកគេធ្វើអ្វីដែលទាក់ទងនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនដែលមានស្រាប់ វាបានជួយធ្វើឱ្យពួកគេមានឯករាជ្យ និងសេរីភាពក្នុងការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពការងារដែលខ្លួនស្រលាញ់ ដោយគ្មានការបង្ខិតបង្ខំ។

ខ.កត្តាសាលារៀន

យោងតាមតារាង១១ បានបង្ហាញថា ជារួម កត្តាសាលារៀន បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ជាខ្លាំង (កម្រិតខ្ពស់) ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៣ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៧៦។ បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមល្បះសំណួរនៃកត្តាសាលារៀន ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់មាន ៨ល្បះសំណួរ និងមានតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតមធ្យមមាន ១ល្បះសំណួរ។ បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យមក្នុងចំណោមល្បះសំណួរទាំង៩ នៃកត្តាសាលារៀន ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេនៅលំដាប់ទី១ គឺល្បះសំណួរទី៣ "ខ្ញុំលោកគ្រូអ្នកគ្រូខ្ញុំ បានផ្តល់នូវភាពជាគំរូដ៏ល្អសម្រាប់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៩៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៥។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី២ គឺល្បះសំណួរទី៨ "សាលារៀនខ្ញុំមានបន្ទប់ពិសោធន៍ បន្ទប់កុំព្យូទ័រ សួនកសិកម្ម រោងជាងបំណិនជីវិត បណ្ណាល័យ សម្រាប់សិស្សប្រើប្រាស់ពង្រឹងសមត្ថភាពចំណេះដឹង" មានតម្លៃមធ្យម៣.៨៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.១៥។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺល្បះសំណួរទី១ "ខ្ញុំពេញចិត្តនឹងការពិភាក្សាចែករំលែកពីគោលដៅអាជីពរបស់ខ្ញុំជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូនៅសាលារៀន" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៨ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.០៣។

ដោយឡែក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតគឺ ល្បះសំណួរទី៦ "ខ្ញុំមុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ខ្ញុំតែងពិភាក្សាគ្នា និងទទួលយកយោបល់ពីមិត្តភក្តិ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៤០ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.០៩។

តារាង 11 កត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង សាលារៀន (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	ខ្ញុំពេញចិត្តនឹងការពិភាក្សាចែករំលែកពីគោលដៅអាជីពរបស់ខ្ញុំជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូនៅសាលារៀន	៣.៧៨	១.០៣	ខ្ពស់	៣
២	មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ខ្ញុំតែងពិភាក្សាគ្នា និងទទួលយកយោបល់ពី លោកគ្រូអ្នកគ្រូដែលខ្ញុំស្គាល់ជិតស្និទ្ធ	៣.៧៤	១.០១	ខ្ពស់	៧
៣	លោកគ្រូអ្នកគ្រូខ្ញុំ បានផ្តល់នូវភាពជាគំរូដ៏ល្អសម្រាប់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	៣.៩៥	០.៩៥	ខ្ពស់	១
៤	លោកគ្រូអ្នកគ្រូក្នុងថ្នាក់ខ្ញុំ និងគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន មានឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមាន ទៅលើអាជីពដែលខ្ញុំចង់ធ្វើ	៣.៥១	១.០៦	ខ្ពស់	៨
៥	ខ្ញុំមានអារម្មណ៍រីករាយក្នុងការចែករំលែកគោលដៅអាជីពរបស់ខ្ញុំជាមួយមិត្តភក្តិ	៣.៧៧	០.៩៩	ខ្ពស់	៥
៦	មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ខ្ញុំតែងពិភាក្សាគ្នា និងទទួលយកយោបល់ពីមិត្តភក្តិ	៣.៤០	១.០៩	មធ្យម	៩
៧	មុខវិជ្ជាដែលខ្ញុំចូលចិត្តនិងរៀនពូកែ គឺមានភាពទាក់ទងគ្នាទៅនឹងអាជីពដែលខ្ញុំចង់ ធ្វើនាពេលអនាគត	៣.៧៨	០.៩៩	ខ្ពស់	៣
៨	សាលារៀនខ្ញុំមានបន្ទប់ពិសោធន៍ បន្ទប់កុំព្យូទ័រ សួនកសិកម្ម រោងជាងបំណិនជីវិត បណ្ណាល័យ សម្រាប់សិស្សប្រើប្រាស់ពង្រឹងសមត្ថភាពចំណេះដឹង	៣.៨៥	១.១៥	ខ្ពស់	២
៩	ខ្ញុំពេញចិត្តនឹងការចូលរួមពិសោធន៍ ប្រើប្រាស់បន្ទប់កុំព្យូទ័រ ចូលរួមការងារបំណិនជីវិត និងស្រាវជ្រាវឯកសារនៅបណ្ណាល័យ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួនផ្សារ ភ្ជាប់នឹងជម្រើសអាជីពពេលអនាគត	៣.៧៦	១.០៣	ខ្ពស់	៦
	សរុបរួម	**៣.៧៣**	**០.៧៦**	**ខ្ពស់**	

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញការសន្និដ្ឋានបានថាកត្តាសាលារៀនមានការជះឥទ្ធិពលខ្លាំង ទៅដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ជាទូទៅ ពួកគេទទួលស្គាល់ថា លោកគ្រូអ្នកគ្រូ ពិតជាបានផ្តល់នូវភាពជាគំរូដ៏ល្អសម្រាប់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់គេនាពេលអនាគត ហើយម្យ៉ាងទៀតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀន រួមមានបន្ទប់ពិសោធន៍ បន្ទប់កុំព្យូទ័រ សួនកសិកម្ម រោងជាងបំណិន

ជីវិត បណ្ណាល័យ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ពង្រឹងសមត្ថភាព ចំណេះដឹង មានការអភិវឌ្ឍផ្នែកវសរីរាង្គកាយ សតិបញ្ញាស្មារតី ដើម្បីអាចប្រែក្លាយខ្លួនជាពលរដ្ឋពេញលេញក្នុងសង្គម និងជាមូលដ្ឋានក៏សំខាន់សម្រាប់ការឈោងចាប់យកអាជីពការងារនាពេលអនាគតរបស់ពួកគេផងដែរ។

គ.កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ

តារាង 12 កត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តាវង ព័ត៌មានទីផ្សារការងារ (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	ខ្ញុំចង់បានការងារធ្វើនៅទីប្រជុំជន រាជធានី ឬតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស	៣.៦៦	១.១០	ខ្ពស់	៤
២	ខ្ញុំចង់បានកន្លែងធ្វើការដែលនៅជិតៗផ្ទះ ឬមិនឆ្លងខេត្តទៅឆ្ងាយ	៣.៦៤	១.១៨	ខ្ពស់	៥
៣	ខ្ញុំចង់ធ្វើការងារណាដែលឆាប់ឡើងតំណែងតួនាទី	៣.២០	១.០៨	មធ្យម	៦
៤	ខ្ញុំនឹងជ្រើសរើសអាជីពការងារណាដែលផ្តល់ប្រាក់ខែ និងមានអត្ថប្រយោជន៍ច្រើន	៣.៨២	០.៩៦	ខ្ពស់	៣
៥	មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពណាមួយ ខ្ញុំត្រូវគិតដល់លក្ខខណ្ឌបំពេញការងារ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវឱ្យបានច្បាស់លាស់ជាមុនសិន	៣.៩៩	០.៨៤	ខ្ពស់	២
៦	ឱកាសការងារនាពេលអនាគត ពិតជាជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	៤.០៨	០.៩៣	ខ្ពស់	១
	សរុបរួម	**៣.៦៥**	**០.៧៦**	**ខ្ពស់**	

យោងតាមតារាង ១២ បានបង្ហាញថា ជារួម កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ជាខ្លាំង (កម្រិតខ្ពស់) ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៦៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៧៦។ បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមល្បះសំណួរនៃកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់មាន ៥ល្បះសំណួរ និងមានតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតមធ្យមមាន ១ល្បះសំណួរ។ បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យមក្នុងចំណោមល្បះសំណួរទាំង៦ នៃកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេនៅលំដាប់ទី១ គឺល្បះសំណួរទី៦ "ឱកាសការងារនាពេលអនាគត ពិតជាជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ" មានតម្លៃមធ្យម ៤.០៨ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩២។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់

លំដាប់ទី២ គឺល្បះសំណួរទី៥ "មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពណាមួយ ខ្ញុំត្រូវគិតដល់លក្ខខណ្ឌបំពេញការងារ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវឱ្យបានច្បាស់លាស់ជាមុនសិន" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៩៩ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៨៤។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺល្បះសំណួរទី៤ "ខ្ញុំនឹងជ្រើសរើសអាជីពការងារណាដែលផ្តល់ប្រាក់ខែ និងមានអត្ថប្រយោជន៍ច្រើន" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៨២ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៦។ ដោយឡែក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតគឺ ល្បះសំណួរទី៣ "ខ្ញុំចង់ធ្វើការងារណាដែលធាប់ឡើងតំណែងតួនាទី" មានតម្លៃមធ្យម ៣.២០ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.០៨។

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញការសន្និដ្ឋានបានថាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ មានការជះឥទ្ធិពលខ្លាំង ទៅដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ជាទូទៅ ពួកគេយល់ឃើញថាឱកាសការងារនាពេលអនាគត ជាមូលដ្ឋានព័ត៌មានដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ធ្វើការសម្រេចចិត្តថាតើគួរជ្រើសរើសយកអាជីពការងារណាមួយដែលសមស្របបំផុត។ មួយវិញទៀត មុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសយកអាជីពណាមួយ គឺត្រូវគិតដល់លក្ខខណ្ឌបំពេញការងារ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវលើការងារនោះឱ្យបានច្បាស់លាស់ជាមុនសិន ទើបមិនធ្វើឱ្យមិនការខកចិត្ត ឬមិនពេញនឹងការងារនាពេលក្រោយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតពួកគេក៏មានការផ្តោតសំខាន់ផងដែរទៅលើអាជីពការងារណាដែលមានកម្រិតប្រាក់ខែខ្ពស់ និងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ច្រើនតែប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែពួកគេហាក់មិនមាននិន្នាការគិតគួរខ្លាំងលើការងារណាដែលធាប់បានឡើងតំណែងតួនាទីទេ។

ឃ.កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច

យោងតាមតារាង ១៣ បានបង្ហាញថា ជារួម កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ជាខ្លាំង (កម្រិតខ្ពស់) ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៨៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៧៨។ បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមល្បះសំណួរនៃកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់ទាំង ៥ល្បះសំណួរ។

បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យមក្នុងចំណោមល្បះសំណួរទាំង៥ នៃកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេនៅលំដាប់ទី១ គឺល្បះសំណួរទី១ "អាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើសនាពេលអនាគត នឹងផ្តល់ឱ្យខ្ញុំនូវកិត្តិយសថ្លៃថ្នូរក្នុងសង្គម" មានតម្លៃមធ្យម ៤.០៨ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៣ និងល្បះសំណួរទី២ "ខ្ញុំនឹងប្រកបតែអាជីពណាដែលសង្គមផ្តល់តម្លៃប៉ុណ្ណោះ" មានតម្លៃមធ្យម ៤.០៨ និងគម្លាតស្តង់ដា ១.០៣។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី៣ គឺល្បះសំណួរទី៣ "ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំគឺអាស្រ័យលើស្ថានភាពរីកដុះដាលផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់សង្គម" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៨០ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៣។ ដោយឡែក ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតគឺ ល្បះសំណួរទី៤ "ខ្ញុំនឹងតាមដានការវិវត្តនៃតម្រូវការ-ការផ្គត់ផ្គង់កម្លាំងពលកម្ម និងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាប្រចាំ ព្រោះថាវាជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ" មានតម្លៃមធ្យម ៣.៥៧ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៩៤។

តារាង 13 កត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ផ្អែកលើកត្តារង សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច (n=២៦៥)

ល.រ	បរិយាយកត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	អាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើសនាពេលអនាគត នឹង	៤.០៨	០.៩៣	ខ្ពស់	១
២	ខ្ញុំនឹងប្រកបតែអាជីពណាដែលសង្គមផ្តល់តម្លៃប៉ុណ្ណោះ	៤.០៨	១.០៣	ខ្ពស់	១
៣	ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ គឺអាស្រ័យលើស្ថានភាពរីកដុះដាលផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់សង្គម	៣.៨០	០.៩៣	ខ្ពស់	៣
៤	ខ្ញុំនឹងតាមដានការវិវត្តនៃតម្រូវការ-ការផ្គត់ផ្គង់កម្លាំងពលកម្ម និងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាប្រចាំ ព្រោះថាវាជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	៣.៥៧	០.៩៤	ខ្ពស់	៥
៥	អាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើស ត្រូវបានការកោតសរសើរពីមនុស្សទូទៅ ដែលវាជាផ្នែក មួយនៃការជំរុញឱ្យមានវឌ្ឍភាពសង្គម	៣.៧៥	០.៩៦	ខ្ពស់	៤
	សរុបរួម	**៣.៨៥**	**០.៧៨**	**ខ្ពស់**	

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញការសន្និដ្ឋានបានថាកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច មានការជះឥទ្ធិពលខ្លាំង ទៅដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ជាទូទៅ ពួកគេយល់ឃើញថាការជ្រើសរើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់គេ គឺផ្ដោតតែលើអាជីពណាដែលសង្គមមានការផ្ដល់តម្លៃពីសង្គម ព្រមទាំងជាការងារដែលផ្ដល់ឱ្យនូវកិត្តិយសថ្លៃថ្នូរក្នុងសង្គម។ ទន្ទឹមហ្នឹងនោះដែរ ពួកគេក៏មាននិន្នាការជ្រើសរើសអាជីពការងារដោយផ្អែកលើស្ថានភាពរីកដុះដាលផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងតម្រូវការជាក់ស្ដែងរបស់សង្គមផងដែរ។ ប៉ុន្តែពួកគេហាក់មិនមាននិន្នាការគិតគូរខ្លាំងដល់ការតាមដានការវិវត្តនៃតម្រូវការ-ការផ្គត់ផ្គង់កម្លាំងពលកម្ម និងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាប្រចាំនោះទេ ព្រោះពួកគេយល់ថាវាពុំសូវជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់គេឡើយ។

តារាង 14 កត្តារងទាំង៤ នៃកត្តាខាងក្រៅ ដែលមានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស (n=២៦៥)

ល.រ	**បរិយាយកត្តារងទាំង៤ ដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព**	M	S.d.	កម្រិត	លំដាប់
១	កត្តាគ្រួសារ	៣.៧៩	០.៦២	ខ្ពស់	២
២	កត្តាសាលារៀន	៣.៧៣	០.៦៤	ខ្ពស់	៣
៣	កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ	៣.៦៥	០.៦៧	ខ្ពស់	៤
៤	កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច	៣.៨៥	០.៦៦	ខ្ពស់	១
	សរុបរួមកត្តាខាងក្រៅ	**៣.៧៥**	**០.៦៥**	**ខ្ពស់**	

តាមតារាង ១៤ បង្ហាញថា កត្តាខាងក្រៅ ដែលបញ្ចូលគ្នានូវកត្តារងចំនួន៤ រួមមានកត្តាគ្រួសារ, កត្តាសាលារៀន, កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច) បានជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ដែលមានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៥។ បើពិនិត្យមើលលើតម្លៃមធ្យមនៃកត្តារងទាំង៤ ឃើញថាតម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់ទាំង ៤កត្តារងតែម្តង។ បើរៀងតាមលំដាប់តម្លៃមធ្យម

ក្នុងចំណោមកត្តារងទាំង ៤ នៃកត្តាខាងក្រៅ តាមរយៈតារាងខាងលើនេះ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាងគេ គឺកត្តារងទី៤ (កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច) មានតម្លៃមធ្យម ៣.៨៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៦។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់បន្ទាប់លំដាប់ទី២ គឺកត្តារងទី១ (កត្តាគ្រួសារ) មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៩ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦២។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃខ្ពស់លំដាប់ទី៣ គឺកត្តារងទី២ (កត្តាសាលារៀន) មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៣ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៤។ ខ្លឹមសារដែលមានតម្លៃទាបជាងគេ ស្ថិតក្នុងលំដាប់ទី៤ គឺកត្តារងទី៣ (កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ) មានតម្លៃមធ្យម ៣.៦៥ និងគម្លាតស្តង់ដា ០.៦៧។

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញសន្និដ្ឋានបានថា សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ មាននិន្នាការគិតពិចារណាខ្លាំងទៅលើកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច មុននឹងគេសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ខណៈដែលកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ហាក់មាននិន្នាក្នុងការគិតពិចារណាចុងក្រោយគេ។

៤.២.២. សំណួរស្រាវជ្រាវទី២៖ ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសដោយផ្អែកលើភេទ និងមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស

ក្នុងផ្នែកនេះ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវនឹងបកស្រាយអំពីភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព របស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសដោយផ្អែកលើភេទ និងមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្សជាមួយនឹងកត្តាក្នុង (កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន) ព្រមទាំងសិក្សាពីអថេរភេទរបស់សិស្ស និងមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្សជាមួយនឹងកត្តាខាងក្រៅ (កត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច)។ ការវិភាគដោយប្រើស្ថិតិពណ៌នា (Descriptive Statistics)) និងស្ថិតិសន្និដ្ឋាន (Inferential Statistics) លើទិន្នន័យដែលប្រមូលបានតាមរយៈកម្រងសំណួរផ្នែកទី២ ចំនួន ៥៣ល្បះសំណួរ ត្រូវបានបង្ហាញតាមតារាងនីមួយៗដូចខាងក្រោម៖

៤.២.២.១. កត្តាខាងក្នុង

ក. ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពដោយផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស

កត្តាខាងក្នុង ត្រូវបានសាងឡើងដោយកត្តារងចំនួន ៤ ជាអាទិ៍៖ កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន។

តារាង 15 ភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្នុង ផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស (n=២៦៥)

ភេទ		ប្រុស		ស្រី		t	p-value
		M	S.D.	M	S.D.		
១	កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង	៣.៧១	០.៦៤	៣.៧២	០.៦០	**-០.១២**	**០.៩១**
២	កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក	៣.៦៦	០.៦៨	៣.៦១	០.៦២	**០.៦៦**	**០.៥១**
៣	កត្តាទេពកោលសល្យផ្ទាល់ខ្លួន	៣.៤៦	០.៧២	៣.៣១	០.៦១	**១.៧៩**	**០.០៩**
៤	កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន	៣.៥៩	០.៦៧	៣.៥៣	០.៦៥	**០.៧៤**	**០.៤៦**
សរុបរួមនៃកត្តាខាងក្នុង		**៣.៦០**	**០.៦១**	**៣.៥៤**	**០.៥១**	**០.៩២**	**០.៣៦**

តាមតារាង ១៥ បានបង្ហាញពីការប្រៀបធៀបភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្នុង ដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ដោយផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស។ លទ្ធផលវិភាគ (T-Test) បានបង្ហាញថា ចំពោះកត្តារងទី១ កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, *t*(២៦៣)= -០.១២, *p*> ០.០៥ ។ កត្តារងទី២ កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះ ការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, *t* (២៦៣)= ០.៦៦, *p* > ០.០៥។ កត្តារងទី៣ កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, *t*(២៦៣)= ១.៧៩, *p* > ០.០៥ និងកត្តារងទី៤ កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, *t*(២៦៣)= ០.៧៤, *p*> ០.០៥។

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញសន្និដ្ឋានបានថា កត្តាខាងក្នុង ដែលរួមផ្សំដោយកត្តារងចំនួន ៤ រួមមានកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន មិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, t(២៦៣)= 0.៩២, p> 0.0៥។

ខ. ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់ ដោយផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស

តាមតារាង ១៦ បានបង្ហាញពីការប្រៀបធៀបភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្នុង ដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ដោយផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស។ លទ្ធផលវិភាគ (ANOVA) បានបង្ហាញថា ចំពោះកត្តារងទី១ កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្សេត្រសាស្រ្ត បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ, F(៤,២៦០)= 0.៨៩, p > 0.0៥ ។ កត្តារងទី២ កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្សេត្រសាស្រ្ត បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ, F(៤,២៦០)= 0.៧៨, p> 0.0៥ ។ កត្តារងទី៣ កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្សេត្រសាស្រ្ត បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ, F (៤,២៦០)= ២.៣១, p> 0.0៥ ។ កត្តារងទី៤ កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្សេត្រសាស្រ្ត បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ, F(៤,២៦០)= 0.២៣, p> 0.0៥ ។

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញសន្និដ្ឋានបានថា កត្តាខាងក្នុង ដែលរួមផ្សំដោយកត្តារងចំនួន ៤ រួមមានកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យ

ផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្បេត្រសាស្រ្ត បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ, F(៤,២៦០)= ០.៨៣, p> ០.០៥ ។

តារាង 16 ភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្នុង ផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស (n=២៦៥)

ល.រ	កត្តាខាងក្នុង	Df	SS	MS	F	p-value
១	**កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង**					
	រវាងក្រុម	៤	១.៣៦	០.៣៤	**០.៨៩**	**០.៤៧**
	ខាងក្នុងក្រុម	២៦០	៩៨.៤២	០.៣៨		
២	**កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក**					
	រវាងក្រុម	៤	១.២៨	០.៣២	**០.៧៨**	**០.៥៥**
	ខាងក្នុងក្រុម	២៦០	១០៨.១៩	០.៤២		
៣	**កត្តាទេពកោលសល្យផ្ទាល់ខ្លួន**					
	រវាងក្រុម	៤	៣.៩១	០.៩៨	**២.៣១**	**០.០៦**
	ខាងក្នុងក្រុម	២៦០	១០៩.៧៩	០.៤២		
៤	**កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន**					
	រវាងក្រុម	៤	០.៣៩	០.១	**០.២៣**	**០.៩២**
	ខាងក្នុងក្រុម	២៦០	១១៣.០២	០.៤៤		
	សរុបរួមនៃកត្តាខាងក្នុង					
	រវាងក្រុម	**៤**	**១.០១**	**០.២៥**	**០.៨៣**	**០.៥១**
	ខាងក្នុងក្រុម	**២៦០**	**៧៩.៣៦**	**០.៣១**		

៤.២.២.២. កត្តាខាងក្រៅ

ក. ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ដោយផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស

កត្តាខាងក្រៅ ត្រូវបានសាងឡើងដោយកត្តារងតូចៗចំនួន ៤ ជាអាទិ៍៖ កត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច។

តារាង 17 ភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្រៅ ផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស (n=២៦៥)

ភេទ		ប្រុស		ស្រី		t	p-value
		M	S.D.	M	S.D.		
១	កត្តាគ្រួសារ	៣.៧៥	០.៧៧	៣.៨១	០.៦៥	**-០.៧៥**	**០.៤៦**
២	កត្តាសាលារៀន	៣.៨០	០.៦៨	៣.៦៨	០.៨០	**១.២៧**	**០.២១**
៣	កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ	៣.៧៤	០.៧៧	៣.៥៩	០.៧៦	**១.៥៥**	**០.១២**
៤	កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច	៣.៩៦	០.៧០	៣.៧៨	០.៨១	**១.៨៥**	**០.០៧**
សរុបរួមនៃកត្តាខាងក្រៅ		**៣.៨០**	**០.៦៣**	**៣.៧២**	**០.៦៧**	**០.៩៦**	**០.៣៤**

តាមតារាង ១៧ បានបង្ហាញពីការប្រៀបធៀបភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្រៅ ដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ដោយផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស។ លទ្ធផលវិភាគ (T-Test) បានបង្ហាញថា ចំពោះកត្តារងទី១ កត្តាគ្រួសារ គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, *t* (២៦៣)= -០.៧៥, *p* > ០.០៥ ។ កត្តារងទី២ កត្តាសាលារៀន គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះ ការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, *t* (២៦៣)= ១.២៧, *p* > ០.០៥។ កត្តារងទី៣ កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារ គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, *t* (២៦៣)= ១.៥៥, *p* > ០.០៥ និងកត្តារងទី៤ កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី, *t* (២៦៣)= ១.៨៤, *p* > ០.០៥។

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញសន្និដ្ឋានបានថា កត្តាខាងក្រៅ ដែលរួមផ្សំដោយកត្តារងតូចៗចំនួន ៤ រួមមានកត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម គឺមិនមានភាពខុសគ្នា ចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី សិក្សានៅសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺទេ ដែលលទ្ធផលវិភាគ ជារួមមានតម្លៃ *t* (២៦៣) = 0.៩៦, *p* > 0.0៥។

ខ. ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ដោយផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស

តាមតារាង ១៨ ខាងក្រោម បានបង្ហាញពីការប្រៀបធៀបភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្រៅ ដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ដោយផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស។ លទ្ធផលវិភាគ (ANOVA) បានបង្ហាញថា ចំពោះកត្តារងទី១ កត្តាគ្រួសារ គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្បេត្រសាស្ត្រ បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ, *F* (៤,២៦០) = ១.៧៥, *p* > 0.0៥ ។ កត្តារងទី២ កត្តាសាលារៀន គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្សេត្រសាស្ត្រ បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ, *F* (៤,២៦០) = ១.១៦, *p* > 0.0៥ ។ ដោយឡែក កត្តារងទី៣ កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ គឺមានភាពខុសគ្នាចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្សេត្រសាស្ត្រ បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ, F (៤,២៦០) = ២.៧៣, p < 0.0៥។ ករណីនេះ ការវិភាគ Multiple Comparisons ត្រូវបានធ្វើឡើងជាបន្ត ដើម្បីរកឱ្យឃើញថា តម្លៃមធ្យមនៃជំនាញសិក្សាណាមួយទាបជាង ឬខ្ពស់ជាង។

តារាង ១៩ ភាពខុសគ្នានៃកត្តាខាងក្រៅ ផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស (n=២៦៥)

ល.រ	កត្តាខាងក្រៅ	Df	SS	MS	F	p-value
១	**កត្តាគ្រួសារ**					
	រវាងក្រុម	៤	៣.៣៧	០.៨៤	**១.៧៥**	**០.១៤**
	ខាងក្នុងក្រុម	២៦០	១២៥.៦១	០.៤៨		
២	**កត្តាសាលារៀន**					
	រវាងក្រុម	៤	៣.១៨	០.៧៩	**១.៣៨**	**០.២៤**
	ខាងក្នុងក្រុម	២៦០	១៤៨.៩៣	០.៥៧		
៣	**កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ**					
	រវាងក្រុម	៤	៦.១៩	១.៥៥	**២.៧៣**	**០.០៣**
	ខាងក្នុងក្រុម	២៦០	១៤៧.២៨	០.៥៧		
៤	**កត្តាសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម**					
	រវាងក្រុម	៤	៣.០៧	០.៧៧	**១.២៨**	**០.២៨**
	ខាងក្នុងក្រុម	២៦០	១១៣.០២	០.៤៤		
	សរុបរួមនៃកត្តាខាងក្រៅ					
	រវាងក្រុម	**៤**	**១.៩៧**	**០.៥០**	**១.១៦**	**០.៣៣**
	ខាងក្នុងក្រុម	**២៦០**	**១១០.៥១**	**០.៤៣**		

តារាង ១៩ ខាងក្រោមបានបង្ហាញពីការវិភាគ Mutiple Comparisons ដោយប្រើ Bonferroni Post Hoc ឃើញថា កត្តារងទី៣ កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញកែច្នៃអាហារ ខ្លាំងជាងសិស្សដែលរៀនជំនាញអេឡិចត្រូនិច។ លទ្ធផលវិភាគនេះក៏បង្ហាញដែរថាក្នុងកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារនេះ ការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី គឺមិនខុសគ្នាពីសិស្សដែលរៀនជំនាញក្បេត្រសាស្ត្រ បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារទេ។

តារាង 19 ការលេម្អិតភាពខុសគ្នានៃកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស (n=២៦៥)

ជំនាញសិក្សា	MD	S.E.	p-Value
កែច្នៃអាហារ			
អគ្គិសនី	0.២៦	0.១៩	១.00
អេឡិចត្រូនិច	**0.៥៨**	**0.១៩**	**0.0២**
ក្បេត្រសាស្ត្រ	0.៣៥	0.១៩	0.៦២
បសុវប្បកម្ម	0.៣៨	0.១៨	0.៣0
បសុវប្បកម្ម			
អគ្គិសនី	-0.0៩	0.១៣	១.00
អេឡិចត្រូនិច	0.២៣	0.១៣	១.00
ក្បេត្រសាស្ត្រ	0.0៤	0.១៣	១.00
ក្បេត្រសាស្ត្រ			
អគ្គិសនី	-0.៣២	0.១៥	១.00
អេឡិចត្រូនិច	-0.២៣	0.១៥	១.00
អេឡិចត្រូនិច			
អគ្គិសនី	-0.៣២	0.១៥	0.៣១

តាមរយៈការបកស្រាយលទ្ធផលខាងលើ យើងអាចទាញសន្និដ្ឋានបានថា ជារួមកត្តាខាងក្នុង គឺមិនមានភាពខុសគ្នាទេចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្បេត្រសាស្ត្រ បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ *F* (៤,២៦០)= ១.១៦, *p* > 0.0៥ ។ តែបើពិនិត្យមើលតាមកត្តារងទាំង៤ ឃើញថាមានកត្តារងចំនួន៣ រួមមានកត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន និងកត្តាសេដ្ឋកិច្ចសង្គម គឺមិនមានភាពខុសគ្នាចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដោយផ្អែកលើជំនាញសិក្សាទេ។ ផ្ទុយទៅវិញឃើញថាមានកត្តារងចំនួន១ គឺកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ បង្ហាញថាសិស្សរៀនជំនាញកែច្នៃអាហារមានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព ខ្លាំងជាងសិស្សដែលរៀនជំនាញអេឡិចត្រូនិច ប៉ុន្តែចំពោះសិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី គឺមានមានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពមិនខុសគ្នាពីសិស្សដែលរៀនជំនាញក្បេត្រសាស្ត្រ បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារទេ ។

៤.៣. ការពិភាក្សា

៤.៣.១. ការពិភាក្សាលើសំណួរស្រាវជ្រាវទី១

តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងបំណកស្រាយខាងលើឃើញថា កត្តាខាងក្នុង និងកត្តាខាងក្រៅ បានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្ម ក្នុងដំណើរការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ដោយឃើញថា តម្លៃមធ្យមស្ថិតនៅ កម្រិតខ្ពស់ដូចគ្នា។ តាមការវិភាគដោយប្រើស្ថិតិពណ៌នាខាងលើឃើញថា តម្លៃមធ្យមរបស់កត្តាខាងក្នុង (M=៣.៥៦) មានតម្លៃទាបជាងតម្លៃមធ្យមរបស់កត្តាខាងក្រៅ (M=៣.៧៥)។ ចំណុចនេះអាចបង្ហាញបានថា កត្តាខាងក្រៅ ចូលរួមចំណែកក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ច្រើនជាងកត្តាខាងក្នុង ឬអាចនិយាយមួយបែបទៀតបានថា សិស្សសិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ បានទទួលរងឥទ្ធិពលពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅខ្លួនច្រើន មុននឹងពួកគេធ្វើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពនាថ្ងៃអនាគត។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាការពិភាក្សាលម្អិតនៃឥទ្ធិពលលើការជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ដោយផ្អែកលើកត្តានីមួយៗ ដូចខាក្រោម៖

ក. កត្តាខាងក្នុង

កត្តាខាងក្នុងត្រូវបានសាងឡើងដោយកត្តារងតូចៗចំនួន៤ រួមមាន កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន។ តាមការវិភាគដោយប្រើស្ថិតិពណ៌នាខាងលើឃើញថា ក្នុងចំណោមកត្តារងតូចៗទាំង៤នេះ កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង ឈរក្នុងលំដាប់ទី១ មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧២, កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក ឈរក្នុងលំដាប់ទី២ មានតម្លៃមធ្យម ៣.៦៣, កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន ឈរក្នុងលំដាប់ទី៣ មានតម្លៃមធ្យម ៣.៥៦ និងឈរក្នុងលំដាប់ទី៤ កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន មានតម្លៃមធ្យម ៣.៣៧។

តាមរយៈលទ្ធផលវិភាគនេះ យើងអាចវាយតម្លៃបានថា ឥរិយាបថនៃការគិតគូរពីអនាគតការងាររបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ភាគច្រើនគាត់មាននិន្នាការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពនាពេលអនាគ ដោយផ្អែកលើភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង។ ការរកឃើញនេះស្របទៅនឹងការលើកឡើងពីទ្រឹស្តីជំនឿជាក់លើសមត្ថភាពខ្លួនឯងរបស់ Bandura (1977) បានបង្ហាញនូវធាតុផ្សំសំខាន់ៗចំនួន ២ គឺៈ ការជឿជាក់លើសមត្ថភាព និងការរំពឹងទុកលើលទ្ធផល។ រីឯទស្សនៈរបស់ (Betz, 2000; Nancy E. Betz, 1997b) លើកឡើងថា ជំនឿជាក់លើខ្លួនឯងនេះមានឥទ្ធិពលលើសេចក្តីប្រាថ្នា និងភាពខ្លាំងនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់បុគ្គលម្នាក់ទៅលើគុណភាពនៃការវិភាគ និងការគិតជាយុទ្ធសាស្រ្ត កម្រិតនៃការលើកទឹកចិត្ត និងការតស៊ូក្នុងការប្រឈមមុខនឹងការលំបាក និងបញ្ហាប្រឈមក្នុងជីវិត។ តាមរយៈជំនឿជាក់លើខ្លួនឯងនេះ បានផ្តល់នូវប្រសិទ្ធភាពនៃការយល់ឃើញរបស់មនុស្សកាន់តែខ្ពស់ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការអប់រំ ការងារ និងជម្រើសអាជីពដែលពួកគេបានផ្តោតការពិចារណាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ធ្វើការសិក្សាតាមដាន និងផ្តោតការចាប់អារម្មណ៍កាន់តែខ្លាំង។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានរកឃើញកម្រិតនៃភាពសំខាន់ ដែលរួមចំណែកដល់ការដាក់ចេញនូវវត្ថុបំណងគោលដៅអាជីពរបស់សិស្សស្ថិតក្នុងលំដាប់ទី២ គឺកត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក។ លទ្ធផលនេះប្រហាក់ប្រហែលនឹងទ្រឹស្តី (AllanWigfield,2002) យល់ឃើញថា ការរំពឹងទុកពីជោគជ័យ គឺជាជំនឿរបស់ មនុស្សអំពីរបៀបដែលពួកគេនឹងធ្វើបានល្អលើកិច្ចការណាមួយនាពេលខាងមុខ ចំណែកតម្លៃនៃកិច្ចការ នោះគឺសំដៅលើការលើកទឹកចិត្ត ឬហេតុផលសម្រាប់ការបំពេញកិច្ចការចំពោះមុខ។ ជាមួយគ្នានេះ ការរំពឹងទុកពីលទ្ធផលទទួលបានចេញពីជម្រើសអាជីពណាមួយ ត្រូវបានសន្មតថាជាការចាប់ផ្តើមមួយមានភាពប្រាកដប្រជា (Patrick Ian Armstrong, 2000)។ ឆ្លើយតបទៅនឹងទ្រឹស្តីនេះ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងបរិបទកម្ពុជានាពេលនេះបង្ហាញឱ្យឃើញស្របគ្នាថា ភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង និងកត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក បានដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការសម្រេចចិត្ត ជ្រើសរើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ។ ពួកគេបានដាក់

ចេញនូវសេចក្ដីប៉ងប្រាថ្នាផ្សេងៗដោយចង់ឱ្យអាជីពនេះបានផលយ៉ាងនេះ ឬយ៉ាងនោះ សម្រាប់បំពេញតម្រូវការខ្លួន។

លទ្ធផលចេញពីការវិភាគស្ថិតិពណ៌នាខាងលើក៏បានបង្ហាញដែរថា ក្រៅពីកត្តាកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង និងលទ្ធផលរំពឹងទុក នៅមានកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួនបានផ្ដល់នូវឥទ្ធិពលក្នុងលំដាប់ទី៣ និងទី៤ ដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ លទ្ធផលស្រាវជ្រាវបង្ហាញថា សិស្សផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហាចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួន ថាតើអាជីពដែលគេជ្រើសរើសនោះ ឆ្លើយតបទៅនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ពួកគេឬអត់។ ជាទូទៅ ការអភិវឌ្ឍចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្សលើការសិក្សាមុខវិជ្ជាសិក្សានីមួយៗ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់។ វាទំនងជាមានទំនាក់ទំនងរវាងការអភិវឌ្ឍចំណាប់អារម្មណ៍ និងជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស ដែលត្រូវពឹង អាស្រ័យទៅលើយល់ឃើញដោយខ្លួនឯងធៀបទៅនឹងអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្សម្នាក់ៗ (Zahra Hazari, 2010)។ ឱកាស និងចំណាប់អារម្មណ៍ជាក់ស្ដែងក្នុងប្រភេទមុខរបរ ឬអាជីព ដែលសិស្សម្នាក់ៗ ធ្លាប់បានទទួលបទពិសោធ បានរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ និងទស្សនៈរបស់ពួកគេលើពិភពការងារ (Fouad, 2007)។ បន្ថែមលើនេះ កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ ក៏បានរួមចំណែកក្នុងការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សដែរ ដែលការរកឃើញនេះមានភាពទាក់ទងនឹង (W. Brent Barclay, 2013) លើកឡើងថា ការពិនិត្យពីទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួនមុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព គឺជាការរួមបញ្ចូលគ្នានូវផ្នែកដែលមើលឃើញពីសមត្ថភាព ការលើកទឹកចិត្ត ការជំរុញចិត្ត អាកប្បកិរិយា និងតម្លៃទាក់ទងនឹងជម្រើសការងារដែលមានជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ប្រកប ដោយស្ថិរភាពពេញលេញ ។ ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយរបស់ (Hwee-Hoon Tan, 2001) នៅប្រទេស សិង្ហបុរីបានបង្ហាញថា ដើម្បីរក្សាមនុស្សដែលមានទេពកោសល្យក្នុងវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន គឺទាមទារឱ្យបុគ្គល ទាំងនោះ មើលឃើញពីគុណសម្បត្តិខាងក្នុងនៃវិជ្ជាជីវៈនេះដោយខ្លួនគេផ្ទាល់ជាកត្តាអាទិភាព។ សរុបមក ការពិភាក្សាខាងលើ បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា កត្តារងតូចៗ

ទាំង៤ សុទ្ធតែបានរួមចំណែកជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស សាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេសស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ តាមលំដាប់ពីខ្ពស់មកទាប។

ក. កត្តាខាងក្រៅ

កត្តាខាងក្រៅ ត្រូវបានសាងឡើងដោយកត្តារងតូចៗចំនួន ៤ រួមមាន កត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច។ តាមការវិភាគដោយប្រើស្ថិតិពណ៌នាខាងលើឃើញថា ក្នុងចំណោមកត្តារងតូចៗទាំង៤នេះ កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ឈរក្នុងលំដាប់ទី១ ដែលទទួលបានតម្លៃមធ្យម ៣.៨៥, កត្តាគ្រួសារ ឈរក្នុងលំដាប់ទី២ មានតម្លៃមធ្យម ៣.៧៩, កត្តាសាលារៀន ឈរក្នុងលំដាប់ទី៣ មាន តម្លៃមធ្យម ៣.៧៣ និងកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ឈរក្នុងលំដាប់ទី៤ មានតម្លៃមធ្យម ៣.៦៥។

តាមរយៈលទ្ធផលវិភាគនេះ យើងអាចវាយតម្លៃបានថា សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសសាធារណៈ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ភាគច្រើនគាត់មាននិន្នាការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពនាពេលអនាគតដោយផ្អែកលើកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច។ ឥរិយាបថនេះបានបង្ហាញថា ពួកគេមានភាពចាស់ទុំច្រើនដោយពួកគេចាប់ផ្ដើមយល់ដឹងពីគុណតម្លៃនៃការ រស់នៅក្នុងសង្គម និងតាមដាននិន្នាការវិវត្តផ្សេងៗក្នុងសង្គម ជាពិសេសស្ថានភាពវិវត្តផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ដែលជាជ្រុងមួយនៃការជំរុញឱ្យមានកំណើន និងការបង្កើតឱកាសការងារថ្មីសម្រាប់ពួកគេ។ លទ្ធផលនេះសមស្របទៅនឹងការស្រាវជ្រាវរបស់ (រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា, ២០១៧) ដែលបញ្ជាក់ថា បញ្ហាការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ យុវជនយើងចាប់ផ្ដើមមានតម្រូវការក្នុងការទទួលបានប្រាក់ចំណូលកាន់តែខ្ពស់ ជីវភាពកាន់តែល្អប្រសើរនៅក្នុងសង្គមស៊ីវិល័យ ដែលទាំងនេះជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ ទាមទារឱ្យបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីបំពេញតម្រូវការផ្នែកសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច។ ក្នុងន័យស្រដៀងគ្នានេះដែរ លោក (David L. Blustein ,2002) បានលើកឡើងពីលទ្ធផលស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនដែរថា ក្ដីកង្វល់របស់ប្រជាជន ពិសេសយុវជន គឺផ្ដោតលើបញ្ហាជីវភាពទន់ខ្សោយ វណ្ណៈសង្គមមិនសូវល្អ ហើយពួកគេជារឿយៗតែងធ្វើការប្រៀបធៀប

កម្រិតជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ទៅនឹងមជ្ឈដ្ឋានសង្គមដែលគេរស់នៅ។ លទ្ធផលនេះ ក៏បានឆ្លើយតបក្នុងន័យស្របគ្នាផងដែរទៅនឹងទស្សនៈយល់ឃើញរបស់លោក (Anna P. Chaves ,2004) ដែលថា ឋានៈសង្គមត្រូវបានគេសន្មត ថាបានដើរតួនាទីជារចនាសម្ព័ន្ធដ៏មានឥទ្ធិពល ក្នុងការអភិវឌ្ឍអាជីពរបស់យុវជន។ អ្នកស្រាវជ្រាវបានណែនាំថា វណ្ណៈសង្គមប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពនៃការទទួលបានការងារ ការរក្សាស្ថិរភាពការងារ និងគុណតម្លៃការងារ (David L. Blustein, 2002)។ លោក David L. Blustein (2002) បញ្ជាក់បន្ថែមថា យើងបានស្វែងរកដើម្បីបង្កើតការសន្និដ្ឋានអំពីវិធីដែលថ្នាក់សង្គម ជះឥទ្ធិពលលើរបៀបដែលយុវជនចូលទៅជិត និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអភិវឌ្ឍអាជីព នៅក្នុងការផ្លាស់ប្តូររបស់ពួកគេទៅតួនាទីការងារ។ បន្ថែមលើនេះ កត្តាក្រុមគ្រួសារ បានរួមចំណែកក្នុងលំដាប់ទី២ ក្នុងចំណោមកត្តាខាងក្រៅទាំង៤ ដែលចូលរួមពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេស ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវរកឃើញថា ការយកចិត្តទុកដាក់ផ្តល់អន្តរាគមន៍គាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តផ្លូវអារម្មណ៍របស់ឪពុកម្តាយ ជាមួយនឹងការផ្តល់មូលដ្ឋានព័ត៌មានចាំបាច់មួយចំនួនបានក្លាយជាត្រីវិស័យតម្រង់ទិសអាជីពវិជ្ជាជីវៈរបស់កូនៗនៅក្នុងបន្ទុកយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។ ការរកឃើញនេះស្របទ្រឹស្តីរបស់ (Susan C.Whiston, 2004) បង្ហាញថា ក្រុមគ្រួសារមានឥទ្ធិពលលើដំណើរ អភិវឌ្ឍអាជីពរបស់យុវជនតាមវិធីជាច្រើនដែលត្រូវបានកត់សម្គាល់ដូចជា ៖ ការផ្តល់នូវភាពជាគំរូតាមរយៈ អាជីពដែលឪពុកម្តាយកំពុងបំពេញការងារជាប្រចាំ និងការគាំទ្រផ្នែកអារម្មណ៍ មនោសញ្ចេតនា ដោយការ ផ្តល់ឱ្យនូវភាពកក់ក្តៅ កម្លាំងចិត្តជាប្រចាំដល់កូនៗ រាប់ចាប់ពីដំណាក់កាលកុមារភាពរហូតដល់ពួកគេក្លាយជាយុវជនពេញវ័យ (Cindy L. Juntunen, 2001; David L. Blustein & Selcuk Sirin, 2002; Susan C. Whiston, 2004)។ បន្ថែមលើនេះទៀត អ្វីដែលមិនអាចកាត់ផ្តាច់ចេញពីមូលដ្ឋានជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សនោះគឺ ការទទួលរងឥទ្ធិពលពីសាលារៀន ដែលស្ថិតនៅលំដាប់ទី៣។ លទ្ធផលស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញពីការរួមចំណែករបស់សាលារៀន ក្នុងជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស ដោយផ្តើមចេញពីភាពជោគជ័យនៃលទ្ធផលសិក្សារៀនសូត្ររបស់ពួកគេផ្ទាល់។ ការរកឃើញនេះស្របគ្នានឹងការលើកឡើងរបស់ (Karl L. Alexander 1997 Susan L. Dauber, 1996) ដែលថា

លទ្ធផលល្អប្រសើរចេញពីការសិក្សារៀនសូត្ររបស់សិស្សជាកត្តាមួយលើកទឹកចិត្ត និងជំរុញឱ្យគេកាន់តែខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីសម្រេចក្តីសុបិនអាជីពជាក់លាក់ណាមួយ។ ជាមួយគ្នានេះ លោក Ruth Mampane (2011) បង្ហាញថា វាជាតួនាទីរបស់សាលារៀន ដែលជួយកុមារតាំងពីវ័យជំទង់ ដើម្បីឱ្យអ្នកសិក្សាស្វែងរកអត្ថន័យនៃជីវិតរបស់ពួកគេ ទាំងក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងការងារនាពេលអនាគត។ ក្រោមដំបូលសាលារៀន យុវជនបានចំណាយពេលវេលារបស់ខ្លួនដ៏ច្រើនក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូ និងមិត្តភក្តិ។ ចេញពីអន្តរទំនាក់ទំនងនៅសាលារៀន សិស្ស មានឱកាសក្នុងរៀនសូត្រ និងទទួលឥទ្ធិពលដោយមិនដឹងខ្លួនលើដំណើរជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។ ការផ្លាស់ប្តូរជាច្រើនត្រូវបានកើតឡើង ក្នុងអន្តរកម្មសង្គមនៅសាលារៀន តាមរយៈការផ្តល់ភាពជាគំរូរបស់គ្រូបង្រៀន (Eccles, 2004)។ មានការសិក្សាមួយចំពោះសិស្សវិទ្យាល័យម៉ិកស៊ិក-អាមេរិក បង្ហាញថា សិស្សភាគច្រើនបានកំណត់យកគ្រូបង្រៀនជាបុគ្គលគំរូ តាមរយៈគំរូភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងការណែនាំដោយ ផ្ទាល់អំពីអាជីព ដែលវាមានឥទ្ធិពលវិជ្ជមានលើការសម្រេចចិត្តលើអាជីពរបស់ពួកគេ (Julius Koech, 2016)។ ដូច្នេះ កត្តាសាលារៀន បានរួមចំណែកដ៏សំខាន់ដល់សិស្សក្នុងការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពការងារ។

ចុងក្រោយគេ គឺកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ បានរួមចំណែកដែរដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យសិក្សាបច្ចេកទេស នៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ។ ជាក់ស្តែងការសិក្សាស្រាវជ្រាវបង្ហាញថា មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសមុខជំនាញ ឬ អាជីពការងារនាពេលអនាគតសិស្សតែងសិក្សាលើបញ្ហាលក្ខខណ្ឌការងារ តួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវក្នុង អាជីព ឬប្រភេទមុខរបរនោះជាមុនសិន ដើម្បីធានាបាននូវការទទួលបានការងារដែលមានស្ថិរភាពច្បាស់លាស់សម្រាប់ពួកគេ។ ការរកឃើញនេះវាឆ្លុះបញ្ចាំងពីទ្រឹស្តីរបស់ (Schmitt, 2012) ថាជាធម្មតាការងារពេញម៉ោងអចិន្ត្រៃយ៍ផ្តល់ឱ្យនូវប្រាក់ឈ្នួល មុខតំណែង និងតម្លៃសង្គម សមស្របទៅនឹងប្រភេទ និងកម្រិតនៃជំនាញរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ។ ជាមួយគ្នានេះ (Jeremy Staff, 2004) ក៏បានលើកឡើងដែរថា ការចូលក្នុងទីផ្សារ ការងារសមរម្យមានប្រាក់ខែគ្រប់គ្រាន់ មានពេលវេលាកម្សាន្ត មានចំណង់ចង់បង្កើតកសាងគ្រួសារ ទាំងនេះជាធាតុផ្សំដំបូងនៃអត្តសញ្ញាណមនុស្សពេញវ័យ ។

៤.៣.១. ការពិភាក្សាលើសំណួរស្រាវជ្រាវទី២

តាមរយៈលទ្ធផល និងបំណកស្រាយខាងលើឃើញថា កត្តាខាងក្នុង ដែលរួមផ្សំដោយកត្តារង ចំនួន ៤ រួមមានកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តា អត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន មិនបានបង្ហាញថាមានភាពខុសគ្នាចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់ សិស្សភេទប្រុស និងភេទស្រី ដែលរៀននៅសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺទេ ដែលមានភាពខុសគ្នាផ្នែកស្ថិតិក្នុងកម្រិត ០.៣៦, $p > 0.05$ ឬអាចនិយាយក្នុង ន័យមួយទៀតថា កត្តាខាងក្នុង ដែលរួមផ្សំដោយកត្តារងទាំង៤ មានឥទ្ធិពលដូចគ្នាទៅលើការសម្រេច ជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី។ ការរកឃើញនេះមានភាពផ្ទុយគ្នាទៅនឹងការ សិក្សារបស់ Lindsay Noble Calkins (2006) និង Akpan (1986) ដែលបានរកឃើញថា ការជ្រើស រើសមុខវិជ្ជាសិក្សា ឬមុខជំនាញសិក្សា សម្រាប់ថ្ងៃអនាគតរបស់សិស្សកម្រិតវិទ្យាល័យ មានភាពជាប់ពាក់ ព័ន្ធ ឬរងឥទ្ធិពលពីបញ្ហាភេទ ចំណាប់អារម្មណ៍ គុណតម្លៃ សមត្ថភាព និងលទ្ធផលសិក្សា។ បើបន្តពិនិត្យ មើលទៅលើ លទ្ធផលការសិក្សាលើភាពខុសគ្នានៃការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស ដែលរៀន ជំនាញកែច្នៃអាហារ អគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្បេត្រសាស្ត្រ និងបសុវប្បកម្ម ក៏មិនមានភាពខុសគ្នាដែរ មាន ន័យថាមកពីជំនាញបច្ចេកទេសផ្សេងៗគ្នា ប៉ុន្តែមានការគិតប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទៅលើការសម្រេចចិត្ត ជ្រើសរើសអាជីពការងារនាពេលអនាគត ដែលការរកឃើញនេះក៏មានភាពផ្ទុយគ្នាទៅនឹងការសិក្សារបស់ Lindsay Noble Calkins (2006) និង Akpan (1986) ផងដែរ។

មួយវិញទៀត តាមរយៈលទ្ធផល និងបំណកស្រាយខាងលើក៏បានបង្ហាញពី កត្តាខាងក្រៅ ដែល រួមផ្សំដោយកត្តារងតូចៗចំនួន ៤ រួមមានកត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និង កត្តាសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម មិនបានបង្ហាញថាមានភាពខុសគ្នា ចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់ សិស្សភេទប្រុស និងភេទស្រី រៀននៅសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និង កំពង់ស្ពឺទេ ដែលមានភាពខុសគ្នាផ្នែកស្ថិតិក្នុងកម្រិត ០.៣៤, $p > 0.05$ ឬអាចនិយាយក្នុងន័យមួយ

ទៀតថា កត្តាខាងក្រៅ ដែលរួមផ្សំដោយកត្តារងទាំង៤ មានឥទ្ធិពលដូចគ្នាទៅលើការសម្រេចជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី។ ការរកឃើញនេះមានភាពផ្ទុយគ្នាទៅនឹងការសិក្សារបស់ Lindsay Noble Calkins (2006) និង Akpan (1986) ដែលបានរកឃើញថា ការជ្រើសរើសមុខវិជ្ជាសិក្សា ឬមុខជំនាញសិក្សា សម្រាប់ថ្ងៃអនាគតរបស់សិស្សកម្រិតវិទ្យាល័យ មានភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ ឬរងឥទ្ធិពលពីបញ្ហាភេទ ចំណាប់អារម្មណ៍ គុណតម្លៃ សមត្ថភាព និងលទ្ធផលសិក្សា។ ឥឡូវនេះឈរលើកត្តាខាងក្រៅដដែល យើងបន្តទៅពិនិត្យមើលទៅលទ្ធផលនៃការសិក្សាលើភាពខុសគ្នានៃការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស ដែលរៀនជំនាញកែច្នៃអាហារ អគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច កេរ្សត្រសាស្ត្រ និងបសុវប្បកម្ម ជារួមក៏មិនមានភាពខុសគ្នាដែរ មានន័យថាមកពីជំនាញបច្ចេកទេសផ្សេងៗគ្នា តែមានការគិតប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទៅលើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពការងារនាពេលអនាគត ដែលការរកឃើញនេះក៏មានភាពផ្ទុយគ្នាទៅនឹងការសិក្សារបស់ Lindsay Noble Calkins (2006) និង Akpan(1986) ដែរ។

ដោយឡែកចំពោះកត្តាខាងក្រៅនេះ បើពិនិត្យលើលទ្ធផលស្រាវជ្រាវលម្អិតតាមកត្តារងទាំង៤ ឃើញថា កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ គឺមានភាពខុសគ្នាចំពោះការជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដែលរៀនជំនាញអគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច កេរ្សត្រសាស្ត្រ បសុវប្បកម្ម និងជំនាញកែច្នៃអាហារ ដែលមានភាពខុសគ្នាផ្នែកស្ថិតិក្នុងកម្រិត ០.០៣, $p > 0.0៥$ មានន័យថាសិស្សមកពីជំនាញផ្សេងៗគ្នា មានការគិតគូរពាក់ព័ន្ធនឹងព័ត៌មានទីផ្សារការងារក្នុងការជ្រើសរើសអាជីពនាពេលអនាគតមិនដូចគ្នាទេ យ៉ាងហោចណាស់ក៏មានសិស្សមកពីជំនាញណាមួយ មានលក្ខណៈខុសពីគេ។ តាមការបន្តវិភាគ Mutiple Comparisons ដោយប្រើ Bonferroni Post Hoc ឃើញថា ក្នុងការគិតគូរពីកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារដើម្បីជម្រើសអាជីពសិស្សដែលរៀនជំនាញកែច្នៃអាហារ មានការផ្តោតខ្លាំងជាងសិស្សដែលរៀនជំនាញអេឡិចត្រូនិច។

ជំពូក ៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង សំណូមពរ

ជំពូក ៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងសំណូមពរ

ក្នុងជំពូកនេះ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ នឹងធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានចុងក្រោយ ដោយធ្វើការសំយោគមតិចេញពីរំពូកទ្រឹស្តី លទ្ធផលស្រាវជ្រាវ និងពិភាក្សា ដើម្បីបង្ហាញឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅនូវអ្វីដែលបានស្រាវជ្រាវរកឃើញ ថាតើមានភាពឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរស្រាវជ្រាវកម្រិតណា។ ជាដំបូងជំពូកនេះបង្ហាញសង្ខេបពីលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ បន្ទាប់មក អ្នកស្រាវជ្រាវនឹងដាក់ចេញអនុសាសន៍ និងសំណូមពរមួយចំនួនដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការកែលម្អ ឬរៀបចំសកម្មភាពរបស់ខ្លួនដើម្បីអនុវត្តការរៀនបែបចម្រុះឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ ព្រមទាំងផ្តល់ជាការណែនាំបង្ហាញផ្លូវដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវក្រោយៗ នូវចំណុចគន្លឹះជាមូលដ្ឋានកាន់តែច្បាស់លាស់ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ត។

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

បើពិនិត្យមើលការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងជំពូកទី២ លទ្ធផលទទួលបាន និងការពិភាក្សាក្នុងជំពូកទី៤ ខាងលើនេះ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវអាចទាញសន្និដ្ឋានចុងក្រោយបានថាការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយបង្ហាញយ៉ាងប្រត្យក្សអំពីកត្តាពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗចំនួន ២ គឺកត្តាខាងក្នុង និងកត្តាខាងក្រៅដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ បើយើងវែកញែកឱ្យល្អិតល្អន់ កត្តាខាងក្នុង សំដៅលើ កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណ ផ្ទាល់ខ្លួន។ចំណែកកត្តាកត្តាខាងក្រៅសំដៅលើ កត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច។

យើងអាចសរុបបានថា យ៉ាងហោចមានកត្តាតូចៗចំនួន ៨ ដែលត្រូវបានលើកយកមក សិក្សាក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ។ ផ្អែកលើលទ្ធផលស្រាវជ្រាវដែលទទួលបាន កត្តាពាក់ព័ន្ធទាំង ៨ ខាងលើ សុទ្ធតែបានរួមចំណែកក្នុងការផ្តល់ជាមូលដ្ឋានគំនិតដល់សិស្សវិទ្យាល័យនៅកម្ពុជា ធ្វើការពិចារណាភ្ជាប់ ទៅនឹងនិន្នាការឥទ្ធិពលរបស់កត្តានីមួយៗតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងរបស់បុគ្គល មុននឹងពួកគេសម្រេចចិត្តជ្រើស

ជើសអាជីពមុខរបរនាថ្ងៃអនាគត។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី យើងសង្កេតឃើញថាក្នុងបរិបទនៃការសិក្សានេះ កត្តាខាងក្រៅ បានដើរតួនាទីសំខាន់ជាងបន្តិចប្រសិនធ្វើការប្រៀបធៀបទៅនឹងកត្តាខាងក្នុង ដែលជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សម្នាក់ៗ។ ការណ៍នេះ បង្ហាញពីភាពខុសគ្នាបន្តិចបន្តួចលើផ្នែកទ្រឹស្តីរបស់ Bandura (1977) ដែលបានលើកឡើងនូវឥទ្ធិពលដ៏សំខាន់របស់កត្តាខាងក្នុង ជាពិសេសកត្តាជំនឿជាក់ និងលទ្ធផលរំពឹងទុក ថាជាការកំណត់ជម្រើសអាជីពរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ មានភាពសំខាន់ជាងកត្តាផ្សេងៗ។ កត្តាខាងក្នុង ដែលបានមកពីកត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន និងកត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន សុទ្ធតែជាអន្តរាគមន៍ផុសចេញពីក្នុងខ្លួនរបស់បុគ្គលផ្ទាល់ ដែលមិនអាចនឹងមើលឃើញដោយភ្នែក។ លទ្ធផលស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងកត្តាទាំងនេះ បានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា សមត្ថភាពលើការសិក្សារៀនសូត្រ ជំនឿជាក់លើអ្វីដែលខ្លួនបានធ្វើ ការបង្កើតក្តីស្រមៃថាអ្វីដែលនឹងអាចកើតមានឡើងចេញពីសកម្មភាពនៃការប្រព្រឹត្តផ្ទាល់ខ្លួន ចំណាប់អារម្មណ៍ ការយល់ឃើញផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលផ្សារភ្ជាប់នឹងជម្រើសផ្សេងៗជាដើម សុទ្ធតែជាចំណែកដែលមានភាពពាក់ព័ន្ធទៅដល់ការសម្រេចចិត្តកំណត់គោលដៅអាជីពការងារនាពេលអនាគត របស់សិស្សនៃសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ នៅពេលដែលសិស្សម្នាក់បានដាក់ចេញនូវគោលជំហរជាក់លាក់ដោយមានជំនឿមុតមាំថា ការខិតខំប្រឹងប្រែងសិក្សារៀនសូត្រឱ្យបានគត់មត់ គេនឹងអាចទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរអនាគត ជាចំណែកមួយជួយឱ្យរូបគេបង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងសកម្មភាពពេលបច្ចុប្បន្នកាន់តែខ្លាំងដូចនោះដែរ។ ជាមួយគ្នានេះ ការយល់ដឹងពីសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួនចំណុចខ្លាំងចំណុចខ្សោយ ក៏ជាចំណែកមួយជួយឱ្យសិស្សអាចផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងនិន្នាការព័ត៌មានអំពីការងារដែលពួកគេបានដឹងឮ និងសាកល្បងកំណត់អាជីពជាជម្រើសសមស្របផ្ទាល់ខ្លួនបានល្អ។ បន្ថែមលើនេះ ចំណាប់អារម្មណ៍ផ្តើមចេញពីចំណូលចិត្តផ្ទាល់ខ្លួនសាមញ្ញៗ ក៏បានជះឥទ្ធិពលដល់ការរៀបចំផែនការអាជីពផងដែរ។ ឧទាហរណ៍ សិស្សអាចឆ្លុះបញ្ចាំងខ្លួនឯង ថាតើគេចូលចិត្តការជជែកពិភាក្សាវែកញែក និងការចូលរួមធ្វើកិច្ចការជាក្រុម ឬការចូ រួមព្រឹត្តិការណ៍សង្គមឬទេ ក្នុងការរៀនសូត្រ និងរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។ ប្រសិនជាគេចូលចិត្តសកម្មភាពបែបនេះ ពិតណាស់ថា សិស្សរូបនោះអាចនឹងដាក់គោលដៅ

អាជីពជាអ្នកធ្វើការងារក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច។ ជារួម កត្តាខាងក្នុង ជាអ្វីមួយដែលអាចស្តែងឱ្យឃើញតាមរយៈសកម្មភាព និងឥរិយាបថផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្ស ដែលវាជាចំណែកមួយដែលរួមចំណែកក្នុងការកំណត់គោលដៅអាជីពរបស់សិស្សផងដែរ។ កត្តាខាងក្រៅ ដែលត្រូវបានផ្សំឡើងដោយកត្តាគ្រួសារ កត្តាសាលារៀន កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ និងកត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច សុទ្ធតែជាចំណែកនៃអន្តរាគមន៍ខាងក្រៅខ្លួនរបស់សិស្ស ដែលពួកគេមានបទពិសោធឆ្លងកាត់ផ្ទាល់ខ្លួន។ ការទទួលបាននូវជំនួយផ្នែកស្មារតីពីអ្នកនៅជុំវិញខ្លួនពិសេសការផ្តល់នូវការគាំទ្រផ្នែកផ្លូវចិត្តពីក្រុមគ្រួសារ ការបង្ហាញនូវភាពជាគំរូរបស់ឪពុកម្តាយ ការគាំទ្រលើកទឹកចិត្តពីគ្រូបង្រៀន ពីមិត្តភក្តិ លទ្ធភាពទទួលបានលទ្ធផលសិក្សារៀនសូត្រល្អប្រសើរ ការទទួលបានព័ត៌មានអំពីលក្ខខណ្ឌនៃការអនុវត្តអាជីពការងារនីមួយៗ ព្រមទាំងតម្លៃសង្គមចេញពីអាជីពការងារនីមួយៗ សុទ្ធតែជាអ្វីដែលបានរួមចំណែកដល់ការពិចារណាសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្ស សាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ដែលការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះបានរកឃើញ។ ការណ៍នេះយើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា នៅពេលដែលមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅជុំវិញខ្លួន បានផ្តល់ ឬបំពេញតម្រូវការជាមូលដ្ឋានដល់សិស្សបានពេញលេញតាមតួនាទីភារកិច្ចរបស់ខ្លួន នោះលទ្ធភាពនៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តច្បាស់លាស់របស់សិស្សលើបញ្ហាជម្រើសអាជីព ក៏ពិតជាកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរ។ ឪពុកម្តាយ និងសមាជិកគ្រប់គ្នាក្នុងគ្រួសារ ជាចំណែកមួយសំខាន់ក្នុងការទទួលខុសត្រូវលើដំណើរជ្រើសរើសអាជីពរបស់កូនៗពួកគេ ក្នុងដំណាក់កាលត្រៀមឆ្លងភូមិសិក្សាពីថ្នាក់មធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសឈានឆ្ពោះទៅកាន់មាគ៌ាអាជីព តាមរយៈការចាប់យកមុខជំនាញសិក្សានៅកម្រិតឧត្តមសិក្សា។ ទន្ទឹមនេះ តួអង្គរឹតតែសំខាន់ជាងគ្រួសារទៅទៀតនោះ គឺសាលារៀនដែលជាជំបូលរួមគ្នារវាងគ្រូនិងសិស្ស។ ស្ទើរតែពាក់កណ្តាល នៃពេលវេលាក្នុងមួយថ្ងៃៗ ឬអាចច្រើនជាងនេះ សិស្សត្រូវស្ថិតក្នុងសាលារៀនដើម្បីសិក្សារៀនសូត្របង្កើនចំណេះដឹងមុខវិជ្ជារបស់ខ្លួនផង និងរៀនសូត្រពីអ្វីដែលពួកគេជួបប្រទះប្រចាំថ្ងៃនៃទំនាក់ទំនង នៅសាលារៀនផង ដែលពេលខ្លះសិស្សខ្លួនឯងអាចនឹងទទួលយកនូវឥរិយាបថថ្មីដោយមិនដឹងខ្លួន។ ពេល វេលាសេសសល់ក្រៅពីការស្នាក់នៅផ្ទះជាមួយគ្រួសារ និងការសិក្សានៅសាលារៀន គឺជាពេលវេលាដែល សិស្សត្រូវស្ថិតក្នុងមជ្ឈដ្ឋានសង្គមដែលគេរស់នៅ។ អ្វីដែលពួកគេឆ្លង

កាត់បទពិសោធ អាចនឹងមានឥទ្ធិពល ទៅលើការគិត និងការកំណត់គោលដៅក្នុងកម្រិតណាមួយ តួយ៉ាងដូចជាពាក់ព័ន្ធនឹងការជ្រើសរើសផ្លូវអាជីព ថ្ងៃអនាគតជាដើម។

ចំពោះការសិក្សាពីកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដោយផ្អែកលើភេទ ឃើញថា កត្តាខាងក្នុង និងកត្តាខាងក្រៅ មានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ មិនមានភាពខុសគ្នាទេរវាងសិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី។ ហើយចំពោះកត្តារងនីមួយៗ ទាំង៨ នៃកត្តាខាងក្នុង និងកត្តាខាងក្រៅ ក៏មានឥទ្ធិពលជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ មិនខុសគ្នាដែររវាងសិស្សភេទប្រុស និងសិស្សភេទស្រី។ រីឯការសិក្សាពីកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សដោយផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សា ឃើញថា កត្តាខាងក្នុង និងកត្តាខាងក្រៅ មានឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ មិនមានភាពខុសគ្នាទេរវាងសិស្សរៀនជំនាញកែច្នៃអាហារ អគ្គិសនី អេឡិចត្រូនិច ក្សេត្រសាស្ត្រ និងបសុវប្បកម្ម។ តែបើពិនិត្យមើលកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ដែលជាកត្តារង នៃកត្តាខាងក្រៅ ឃើញថាមានឥទ្ធិពលខុសគ្នា គឺសិស្សដែលរៀនជំនាញកែច្នៃអាហារ បានទទួលឥទ្ធិពលពីកត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ខ្លាំងជាងសិស្សដែលរៀនជំនាញអេឡិចត្រូនិច។

៥.២ សំណូមពរ

តាមរយៈលទ្ធផលសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវសូមស្នើឡើងនូវសំណូមពរមួយចំនួនដល់សមាសភាពពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗជាអាទិ៍៖ អ្នករៀបចំគោលនយោបាយនិងផែនការ អ្នកអនុវត្តកម្រិតសាលារៀន មាតាបិតា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសិស្ស សាមីខ្លួនសិស្ស អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដូចខាងក្រោម៖

៥.២.១. អ្នករៀបចំគោលនយោបាយនិងផែនការ

ក្នុងស្មារតីរួមចំណែកពង្រឹងគុណភាពមូលធនមនុស្សកម្ពុជា ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម អ្នករៀបចំគោលនយោបាយនិងផែនការអប់រំ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធកម្រិតថ្នាក់ជាតិ

(ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា) គួរពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការពង្រឹងក្របខណ្ឌនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយមគ្គុទ្ទេសក៍អាជីព និងការផ្តល់ប្រឹក្សា និងពង្រីកគោលដៅអនុវត្តកម្មវិធីនេះឱ្យបានទៅដល់គ្រប់គ្រឹះស្ថានសិក្សា ឬក្នុងកម្រិត មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិជាអាទិភាព ដើម្បីជាផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធអន្តរាគមន៍គាំទ្រដល់ដំណើរការឆ្លងភូមិសិក្សា របស់សិស្សឈានឆ្ពោះទៅការចាប់យកមុខជំនាញសិក្សា អាជីពការងារប្រភេទមុខរបរ បានសមរម្យស្របទៅនឹងទេពកោសល្យ ចំណាប់អារម្មណ៍ បំណិនប្រសប់ និងគុណតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្សម្នាក់ៗ។ ជាមួយគ្នានេះ ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកលើប្រព័ន្ធព័ត៌មានទីផ្សារការងារកម្ពុជា គួរបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការស្អិតរមួតជា មួយស្ថាប័នអប់រំ ដើម្បីចែករំលែក ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន កសាងឯកសារជំនួយស្មារតីពាក់ព័ន្ធនឹងនិន្នាការវិវត្ត ក៏ដូចជាបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានទីផ្សារការងារ (ផ្នែកផ្គត់ផ្គង់ និងផ្នែកតម្រូវការ) និងផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយជ្រួតជ្រាបដល់កម្រិតសាលារៀន ដើម្បីជាទុនមូលដ្ឋានដល់ការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសមុខជំនាញសិក្សាកម្រិតឧត្តមសិក្សា និងការកំណត់គោលដៅអាជីពមុខរបររបស់សិស្សបានកាន់តែមានភាពច្បាស់លាស់។

៥.២.២. អ្នកអនុវត្តកម្រិតសាលារៀន

ផ្អែកលើលទ្ធផលស្រាវជ្រាវខាងលើ សាលារៀនគឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ដែលជះឥទ្ធិពលដល់ជម្រើសអាជីពរបស់សិស្សក្នុងរូបភាពផ្សេងៗ។ ដូចនេះសាលារៀន ជាពិសេសគណៈគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិកអប់រំតាមអង្គភាពសាមី ក្រៅពីការបំពេញមុខងារក្នុងការពង្រឹងគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាពអប់រំហើយនោះការពង្រឹងយន្តការផ្ទៃក្នុងលើកិច្ចការអនុវត្តកម្មវិធីមគ្គុទ្ទេសក៍អាជីពនិងការផ្តល់ប្រឹក្សា (សម្រាប់សាលារៀនដែលត្រូវបានក្រសួងដាក់ឱ្យអនុវត្តកន្លងមករួចហើយ) និងអន្តរាគមន៍លើការងារអប់រំតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈដល់សិស្ស គឺជាកិច្ចការសំខាន់មួយទៀតចំពោះមុខដែលគួរត្រូវបានអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ជាមួយគ្នានេះ ដោយហេតុភាពជាគំរូរបស់គ្រូបង្រៀនជាចំណែកមួយជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពរបស់សិស្ស ដូចនេះគ្រូបង្រៀនគ្រប់រូបគួរពង្រឹងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ ពង្រឹងពង្រីកគុណវុឌ្ឍិពង្រីកវិសាលភាពចំណេះដឹងទូទៅឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ ជាពិសេសចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធព័ត៌មានទីផ្សារការងារ បរិវត្តកម្មឌីជីថលជាដើម ដើម្បីបានជាប្រយោជន៍ដល់ការចែករំលែកបន្តដល់សិស្សរបស់ខ្លួន

ជំរុញឱ្យពួកគេមានលទ្ធភាពកាន់តែប្រសើរជាមុន ក្នុងការត្រៀមខ្លួនធ្វើសមាហរណកម្មចូលទីផ្សារការងារ និង ដំណើរការនានានៃសង្គមជាតិដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងវត្ថុបំណងកម្មវិធីសិក្សា និងក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិ។

៥.២.៣. មាតាបិតា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសិស្ស

តួនាទីដ៏សំខាន់របស់មាតាបិតា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសិស្ស ត្រូវបានរកឃើញថាមានឥទ្ធិពលខ្លាំង ទៅលើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពរបស់សិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ។ ផ្អែកលើតួនាទីនេះ មាតាបិតា ឬ អ្នកអាណាព្យាបាលគ្រប់រូប គប្បីពង្រឹងការសមត្ថភាពចាប់យកចំណេះដឹងថ្មីៗ និងនិន្នាការវិវត្តជាវិជ្ជមាន ផ្សេងៗក្នុងសង្គម ដើម្បីជាចំណែកមួយជួយផ្តល់មូលដ្ឋានគាំទ្រដល់កូនៗរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាផ្តល់នូវព័ត៌មានសំខាន់ៗចាំបាច់ដល់ពួកគេ ជាពិសេសក្នុងដំណាក់កាលត្រៀមបញ្ចប់ការសិក្សាកម្រិតវិទ្យាល័យឈានចូល ការជ្រើសរើសមុខជំនាញនៅឧត្តមសិក្សាតែម្តង។ បន្ថែមលើនេះ ការចំណាយពេលវេលាក្នុងក្រុមគ្រួសារ បង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ការបង្ហាញឱ្យឃើញនូវការគាំទ្រលើកទឹកចិត្តតាមរូបភាពផ្សេងៗ ការអប់រំតម្រង់ទិសសិក្សា និងការងារ ការផ្តល់នូវភាពជាគំរូ ទាំងគំរូក្នុងភាពជាមាតាបិតាទាំងគំរូក្នុងភាពជាបុគ្គលិកបំពេញការងារតាមស្ថាប័ននានាប្រចាំថ្ងៃ ទាំងនេះគឺជាអ្វីដែលសំខាន់បំផុតដែលមាតាបិតា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលត្រូវធ្វើ ដើម្បីមាគ៌ាអនាគតល្អដល់កូនៗរបស់ខ្លួន។ ក្នុងន័យនេះ មាតាបិតា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលគ្រប់រូប គឺ ជាចំណែកមួយនៃការទទួលខុសត្រូវសំខាន់ ក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍការអប់រំ បុគ្គលិកលក្ខណៈ និងអាជីពរបស់ កូនៗខ្លួនឯងផ្ទាល់។

៥.២.៤. សាមីខ្លួនសិស្ស

លទ្ធផលសិក្សាស្រាវជ្រាវក៏បានរកឃើញថា កត្តាសិស្សផ្ទាល់ខ្លួនក៏រួមចំណែកជះឥទ្ធិពលដល់ការគិតគូរពីបញ្ហាអាជីពមុខរបរនាថ្ងៃអនាគតរបស់ពួកគេផងដែរ។ ដូចនេះ ក្នុងតួនាទីជាសិស្ស ក្រៅតែពីការខិតខំសិក្សារៀនសូត្រក្រេបយកចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជាស្របតាមកម្មវិធីសិក្សាហើយនោះ ការពង្រីកវិសាលភាពចំណេះដឹងបន្ថែម ការសិក្សាស្រាវជ្រាវរករកព័ត៌មានសំខាន់ៗតួយ៉ាងដូចជា ព័ត៌មានទីផ្សារការងារ

ព័ត៌មាន អាហារូបករណ៍ ព័ត៌មានអំពីអាជីព ព័ត៌មានអំពីគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា ឬគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈនានា ក៏គួរត្រូវបានធ្វើឡើងជារឿយៗ ដើម្បីជាផ្នែកមួយនៃកញ្ចប់ព័ត៌មានជំនួយដល់ការសម្រេចចិត្ត ជ្រើសរើសអាជីពផ្ទាល់ខ្លួនបានសមរម្យ។ ជាមួយគ្នានេះ ការសិក្សាឈ្វេងយល់ និងឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីខ្លួនឯងនូវទិដ្ឋភាពបុគ្គលិកលក្ខណៈ ចំណាប់អារម្មណ៍ បំណិនប្រសប់ គុណតម្លៃក៏ជារឿងចាំបាច់ផងដែរ រួចសាកល្បងបន្សំអ្វីខ្លួនឯងមាន ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងចរិតលក្ខណៈនៃអាជីពណាមួយដែលខ្លួនចង់ធ្វើ ដើម្បីកំណត់ថាតើ អាជីពនោះ សក្តិសមនឹងខ្លួនឯងដែរឬទេ ហើយគួរត្រៀមខ្លួនដូចម្តេចខ្លះទើបអាចទទួលបានអាជីពដែលខ្លួនពេញចិត្ត។ ក្នុងន័យនេះសិស្សម្នាក់ៗគួរគប្បីកាត់បន្ថយឱ្យបានជាអតិបរមានូវការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពក្នុងទំនោរតាមគ្នា ដោយមិនបានសិក្សាស្វែងរកព័ត៌មាន និងពិចារណាឱ្យបានហ្មត់ចត់ជាមុន។

៥.២.៥. អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងក្របខណ្ឌដែនកំណត់ផ្តោតយកត្រឹមតែសិស្សសិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ ហើយពាក់ព័ន្ធតែទៅលើកត្តាជះឥទ្ធិពលនៃជម្រើសអាជីពរបស់ពួកគេតែប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកគោលបំណងនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះទៀតសោត ត្រូវបានដាក់ចេញត្រឹមការរកឱ្យឃើញនូវកត្តាជះឥទ្ធិពល និងសិក្សាប្រៀបធៀប ឥទ្ធិពលនៃកត្តាទាំងនោះទៅនឹងបញ្ហាភេទ និងជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស។ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវក្រោយៗ អាចបន្តសិក្សាឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅបន្ថែមទៀតលើក្រុមសំណាកជានិស្សិតកម្រិតឧត្តមសិក្សា (ឆ្នាំទី១) ដើម្បីរកឱ្យឃើញនូវគោលដៅជម្រើសអាជីព និងកត្តាជះឥទ្ធិពលពាក់ព័ន្ធ។ បន្ថែមលើនេះ ប្រធានបទពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំគន្លងអាជីពរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ក៏គួរត្រូវបានលើក យកមកសិក្សានៅពេលក្រោយផងដែរ ដ្បិតថា វាជាបន្ទាត់តម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈមួយដ៏សំខាន់នៃប្រព័ន្ធអន្តរាគមន៍អាជីព ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រដល់សិស្សឱ្យមានលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពកាន់តែពេញលេញក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មចូលទីផ្សារការងារដែលមានភាពប្រកួតប្រជែង ដោយអាចដណ្តើមបាននូវមោទនភាពសម្រាប់ខ្លួនឯង ក្រុមគ្រួសារ និងសង្គមជាតិ៕

ឯកសារយោង

ក្រសួងផែនការ.(២០២០). *ជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៩ របាយការណ៍ជាតិស្តីពីលទ្ធផលចុងក្រោយ.* ក្រសួងផែនការ។

ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា.(២០១១). *គោលនយោបាយជាតិស្តីពី ការអភិវឌ្ឍយុវជនកម្ពុជា.* គណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា.(២០១៩). *ផែនទីបង្ហាញផ្លូវការអប់រំកម្ពុជា ឆ្នាំ២០៣០: គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពទី៤.* អយក។

ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា. (២០២១). *គោលនយោបាយស្តីពីមគ្គុទ្ទេសក៍អាជីពនិងការផ្តល់ប្រឹក្សា.* អយក។

ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា. (២០២២). *សន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំសិក្សា ២០២០-២០២១ និងទិសដៅឆ្នាំសិក្សា២០២១-២០២២.* អយក។.

ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា.(២០១៩). *របាយការណ៍ស្តីពី តម្រូវការជំនាញ និងកម្លាំងពលកម្មសម្រាប់ការវិនិយោគនៅកម្ពុជា*។

ណារ៉ុន, ហ. ជ. ន. (២០២០). *កំណែទម្រង់សាលារៀននៅកម្ពុជា.* អយក។

នាយកដ្ឋានតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ. (២០២១). *ឯកសារណែនាំប្រតិបត្តិស្តីពី មគ្គុទ្ទេសក៍អាជីពនិងការផ្តល់ប្រឹក្សា (សម្រាប់គណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងគ្រូប្រឹក្សាតាមសាលារៀន).* អយក។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា. (២០១៥a). *គោលនយោបាយជាតិស្តីពី មុខរបរនិងការងារឆ្នាំ២០១៥-២០២៥.* ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា(២០១៥b).*គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៥-២០២៥.* ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (២០១៧), *ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ២០១៦-២០២៥.* ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (២០១៨) *ក្របខណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៦- ២០៣០.* ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (២០១៩). *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣.* ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (២០២១). *ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឌីជីថលកម្ពុជា ២០២១-២០៣៥.* ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

ហ៊ុនឡេង, ហ. (2020) *កម្រងសំណួរស្វែងយល់ពីការរៀបចំផែនការសិក្សា និងអាជីព.* NationalEmployment Agency។

Albert Bandura, C. B., Gian Vittorio Caprara, and Concetta Pastorelli. (2001). Self-efficacy beliefs as shapers of children's aspirations and career trajectories. Child Development, 72 (1), 187-206. https://doi.org/10.1111/1467-8624.00273

Alderfer, D. A. T. A. C. P. (1989). The influence of race on career dynamics: Theory and research on minority career experiences. In d. t. H. Michael b. Arthur, barbara s. Lawrence (Ed.), Handbook of career theory (pp. 133-158). University of Cambridge.

Almon Shumba & Matsidiso Naong (2012) Factors Influencing Students' Career Choice and Aspirations in South Africa, Journal of Social Sciences, 33:2, 169-178, DOI:10.1080/09718923.2012.11893096

Amininiye M. Manuel & Patrick N. Asuquo (2009) Near-School Leavers' Perception of Their Vocational and Labour Market Information Needs, Studies on Home and Community Science, 3:2, 135-142, DOI: 10.1080/09737189.2009.11885289

Amininiye M. Manuel, P. N. A. (2009). Near-school leavers' perception of their vocational and labour market information needs. Studies on Home and Community Science, 3 (2), 135-142. https://doi.org/10.1080/09737189.2009.11885289

Anna P. Chaves, M. A. D., David L. Blustein, Laura A. Gallagher, Julia E. DeVoy, Maria T. Casares, and Justin C. Perry. (2004). Conceptions of work: The view from urban youth. Journal of Counseling Psychology, 51(3), 275-286. https://doi.org/10.1037/0022-0167.51.3.275

Asad Afzal Humayon, S. R., Rao Aamir Khan, Noor ul ain Ansari. (2018). Effect of family influence, personal interest and economic considerations on career choice amongst undergraduate students in higher educational institutions of vehari, pakistan. International Journal of Organizational Leadership, 7, 129-142. https://doi.org/10.33844/ijol.2018.60333

Bailyn (1989). Understanding individual experience at work: Comments on the theory and practice of careers. In D. T. H. Michael B. Arthur, Barbara S. Lawrence (Ed.), Handbook of career theory (pp. 477-489). Cambridge University Press.

BRONH Sopheana, C. S., LY Reasey, MOM Pov, SAN Sras, and UNG Channeary. (2021). Qualifications and skills mismatches: Evidence from employees skills and jobs survey in Cambodia 2020. National Employment Agency.

Brown, D. (2002). The role of work and cultural values in occupational choice, satisfaction, and success: a theoretical statement. Journal of Counseling &Amp; Development, 80(1), 48-56. https://doi.org/10.1002/j.1556-6678.2002.tb00165.x

Carlos L. Aguado, J. M. L., Joseph Cezar L. Deligero. (2015). Factors affecting the choice of school and students′ level of interest towards the maritime program. Asian Social Science , 11 (21), 231-239.

Chan, C.-C. (2020). Factors affecting career goals of taiwanese college athletes from perspective of social cognitive career theory. Journal of Career Development , 47 (2), 193-206. https://doi.org/10.1177/0894845318793234

Chen, J. J.-L. (2005). Relation of academic support from parents, teachers, and peers to hong kong adolescents' academic achievement: The mediating role of academic engagement. Genetic, Social, And General Psychology Monographs , 131 (2), 77-127. https://doi.org/10.3200/MONO.131.2.77-127

Cindy L. Juntunen, D. J. B., Cheryl L. Broneck, Gennea A. Seibel, Scott A. Winrow, and Paula M. Morin. (2001). American indian perspectives on the career journey. Journal of Counseling Psychology , 48 (3), 274-285. https://doi.org/10.1037/0022-0167.48.3.274.

Dalton, G. W. (1989). Developmental views of careers in organizations. In D. T. H. Michael B. Arthur, Barbara S. Lawrence (Ed.), Handbook of career theory (pp. 89-109). University of Cambridge Press.

Davey, F. H. (2001). The relationship between engineering and young women's occupational priorities. Canadian Journal of Counselling , 35 (3), 221-228.

David L. Blustein, A. P. C., Matthew A. Diemer, Laura A. Gallagher, Kevin G. Marshall, Selcuk Sirin, Kuldhir S. Bhati. (2002). Voices of the forgotten half: The role of social class in the school-to-work transition. Journal of Counseling Psychology , 49 (3), 311–323. https://doi.org/10.1037/0022-0167.49.3.311

Eccles, J. S. (2004). Schools, academic motivation, and stage-environment fit. In R. M. L. a. L. Steinberg (Ed.), Handbook of adolescent psychology (Second edition ed., pp. 125-154). John wiley & sons, Inc.ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា. (២០២១). *គោលនយោបាយស្តីពីមគ្គុទ្ទេសក៍អាជីពនិងការផ្តល់ប្រឹក្សា.* អយក។

Efiong U. U. Akpan (1986) Factors Affecting Students′ Choice of Science Subjects in Nigerian Secondary Schools, Research in Science & Technological Education, 4:1,99-109, DOI: 10.1080/0263514860040110

Fouad, N. A. (2007). Work and vocational psychology: Theory, research, and applications. Annual Review of Psychology, 58, 543-564. https://doi.org/10.1146/annurev.psych.58.110405.085713

"Gheorghita M Faitar, S. L. F. (2013). Teachers′ influence on students′ science career choices. American International Journal of Social Science , 2 (5), 10-16."

Heidi K. Paa, E. H. M. (2000). Perceived influences on high school students' current career expectations. The Career Development Quarterly , 49 (1), 29-44. https://doi.org/10.1002/j.2161-0045.2000.tb00749.x

Herbert W. Marsh, K.-T. H., Chit-Kwong Kong. (2002). Multilevel causal ordering of academic self-concept and achievement: Influence of language of instruction english compared with chinese) for Hong Kong students. American Educational Research Journal , 39 (3), 727-763. https://doi.org/10.3102/00028312039003727

Hwee-Hoon Tan, B.-C. Q. (2001). An exploratory study on the career anchors of educators in singapore. The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied , 135(5), 527-545. https://doi.org/10.1080/00223980109603717

Janis E. Jacobs, J. S. E. (2000). Parents, task values, and real-life achievement-related choices. In J. M. H. Carol Sansone (Ed.), Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance (pp. 405-439). Academic Press.

Jim E.H. Bright, R. G. L. P., Sharon Wilkenfeld, Joanna Earl. (2005). The role of social context and serendipitous events in career decision making. International Journal for Educational and Vocational Guidance, 5 , 19-36. https://doi.org/10.1007/s10775-005-2123-6

Julius Koech, J. B., Daniel Rutto, Samson Koech, Joseph Onyango Okoth, Betty Korir, Hassan Ngala. (2016). Factors influencing career choices among undergraduate students in public universities in kenya: A case study of university of eldoret. International Journal Contemporary Applied Sciences , 3 (2), 50-63.

Laursen, W. A. C. B. (2004). Parent-adolescent relationships and influences. In R. M. L. a. L. Steinberg (Ed.), Handbook of adolescent psychology (Second edition ed., pp. 331-362). John Wiley & Sons, Inc.

Linda Miller, J. B. (1999). The development of occupational sex-role stereotypes, occupational preferences and academic subject preferences in children at ages 8, 12 and 16. Educational psychology: An international journal of experimental educational psychology , 19 (1), 17-35. https://doi.org/10.1080/0144341990190102

Monica Kirkpatrick Johnson, J. T. M. (2002). Career choice and development from a sociological perspective. In a. A. Duane Brown (Ed.), Career choice and development (4th ed., pp. 37-84). Jossey-Bass.

Nadya A. Fouad, E. W. C., Mary E. Fitzpatrick, Neeta Kantamneni, Laura Carter, and Steve Bernfeld. (2010). Development and Validation of the Family Influence Scale. Journal of Career Assessment , 18 (3), 276-291. https://doi.org/10.1177/1069072710364793

Nadya A. Fouad, N. K. (2008). Contextual factors in vocational psychology: Intersections of individual, group, and societal dimensions. In R. L. Steven D. Brown (Ed.), Handbook of counseling psychology (4 ed., pp. 408-425). Wiley.

NEA. (2018). Cambodia job outlook 2018. National Employment Agency.

Schmitt, C. (2012). Labour market integration, occupational uncertainty, and fertility choices in germany and the uk. Demographic Research , 26 (12), 253-292. https://doi.org/10.4054/DemRes.2012.26.12

Spencer G. Niles, J. H.-B. (2013). Career development interventions in the 21st century (M. D. F.Jeffery W. Johnston, Anne Whittaker, Andrea Hall, Ed. 4th ed.). Pearson Education, Inc.

Susan C. Whiston, B. K. K. (2004). The influences of the family of origin on career development: A review and analysis. The Counseling Psychologist , 32 (4), 493-568. https://doi.org/10.1177/0011000004265660

Susan G. Nash, P. D., Amy McQueen, Ph.D., and James H. Bray, Ph.D. (2005). Pathways to adolescent alcohol use: Family environment, peer influence, and parental expectations. Journal of Adolescent Health , 37(1), 19-28. https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2004.06.004

The internal and external career: A theoretical and crosscultural perspective. In D. T. H. Michael B. Arthur, Barbara S. Lawrence (Ed.), Handbook of career theory (pp. 454-469). Cambridge University Press.

Tigma Maxmillian Younyi, N. D. A. (2020). Environmental factors as a predictor of students career choices in ndop central sub-division, North West Region of Cameroon. International Journal of Innovative Science and Research Technology , 5 (2), 990-995.https://ijisrt.com/assets/upload/files/IJISRT20FEB498.pdf

Watters, J. J. (2010). Career decision making among gifted students: The mediation of teachers. Gifted Child Quarterly , 54 (3), 222-238. https://doi.org/10.1177/0016986210369255

Youngsun Lee, G. L., Junghyun Kim, and Minwook Lee. (2021). Equity in career development of high school students in south korea: The role of school career education. Education Sciences , 11 (1). https://doi.org/10.3390/edusci11010020

Zahra Hazari, G. S., Philip M. Sadler, Marie-Claire Shanahan. (2010). Connecting high school physics experiences, outcome expectations, physics identity, and physics career choice: A gender study. Journal of Research in Science Teaching , 47 (8), 978-1003. https://doi.org/10.1002/tea.20363

ឧបសម្ព័ន្ធ ១ លិខិតឧទ្ទេសនាម និងលិខិតបង្គាប់ការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
លេខ :៤៨០......**វជអ.** លក

លិខិតបង្គាប់ការ

យោង៖ - លិខិតឧទ្ទេសនាមលេខ៨៤៧៣ អយក.ឧទន ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពីគណៈកម្មការមេប្រយោគ សម្រាប់ការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០។

- លិខិតឧទ្ទេសនាមលេខ៨៥០១ អយក. ឧទន ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពីគណៈកម្មការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០។
- លិខិតឧទ្ទេសនាមលេខ៨៤៧៤ អយក. ឧទន ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពី គណៈកម្មការរៀបចំ សម្រាប់ការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០។
- លិខិតឧទ្ទេសនាមលេខ៨៤៧៦ អយក. ឧទន ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពី គណៈកម្មការគណនេយ្យ និងសម្ភារៈ សម្រាប់ការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០។
- លិខិតឧទ្ទេសនាមលេខ៨៤៧៥ អយក. ឧទន ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពី គណៈកម្មការកណ្តាល សម្រាប់ការការពារនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០។

បុគ្គលិកអប់រំនៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ត្រូវបានចាត់តាំងជា **គណៈកម្មការការពារនិក្ខេបបទ** សម្រាប់និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី៨-៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ ចាប់ពីម៉ោង ០៨:០០នាទីព្រឹក នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ៖

I. **គណៈកម្មការការពារនិក្ខេបបទ**

ក្រុមទី១ នៅអគារ B07 **បន្ទប់** 101

គោត្តនាម និងនាម		**អង្គភាព**	**តួនាទី**
១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ឌី ខាំបូលី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	ប្រធាន
២- លោកស្រីបណ្ឌិត	បូ ច័ន្ទគុលិកា	នាយកដ្ឋានគោលនយោបាយ	សមាជិកា
៣- លោកបណ្ឌិត	ឈាង សង្វាត	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៤- លោក	ម៉ន មុនិន្ទ	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក

អាសយដ្ឋានលេខ ១២៣ មហាវិថី ព្រះនរោត្តមភ្នំពេញ កម្ពុជា ទូរស័ព្ទ៖ (៨៥៥-២៣) ២១៥/៥៨៤ គេហទំព័រ៖ www.nie.edu.kh

៥- លោកស្រី	នូ ចន្ទី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិកា
៦- លោកបណ្ឌិត	ឈន ថន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៧-លោក	លន លីណា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	លេខា

ក្រុមទី២ នៅអគារ B07 **បន្ទប់** 105

១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	សៀង សុវណ្ណា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	ប្រធាន
២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ប៊ិច សៀង	វិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកំពង់ឈើទាល	សមាជិក
៣- លោកបណ្ឌិត	ម៉ម ចាន់សៀន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៤- លោក	ម៉ៅ សារឿន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៥- លោកបណ្ឌិត	គួយ សុគាន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៦- លោកបណ្ឌិត	ទៀង សោភទ្រា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៧- កញ្ញា	យុន គឹមរៀង	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	លេខា

ក្រុមទី៣ នៅអគារ B07 **បន្ទប់** 107

១- លោក	ឌី បុណ្ណា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	ប្រធាន
២- លោកបណ្ឌិត	អ៊ែ សុងហ៊ាង	មជ្ឈមណ្ឌល SEAMEO TED	សមាជិក
៣- លោកបណ្ឌិត	កាន់ ពុទ្ធី	នាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា	សមាជិក
៤- លោកស្រី	សាំង សុចិន្តា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិកា
៥- លោកស្រីបណ្ឌិត	ឡឹយ សុគា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិកា
៦- លោកបណ្ឌិត	អាន រ៉ូប្រាវ	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៧- កញ្ញា	យុន ស៊ីណួត	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	លេខា

ក្រុមទី៤ នៅអគារ B07 **បន្ទប់** 109

១- លោក	ថៃ ហេង	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	ប្រធាន
២- លោកបណ្ឌិត	លី គឹមឡុង	សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ	សមាជិក
៣- លោកបណ្ឌិត	មាឃ ចាន់ថេង	នាយកដ្ឋានតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ	សមាជិក
៤- លោកបណ្ឌិត	សោន វណ្ណៈ	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៥- លោកបណ្ឌិត	ទី សុផល	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៦- លោក	ឡុច ចាន់ថន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៧- កញ្ញា	ណុច ស្រីនាង	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	លេខា

ក្រុមទី៥ នៅអគារ B07 **បន្ទប់** 110

១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ជ័យ សារិន	អគ្គាធិការដ្ឋាន	ប្រធាន
២- លោកបណ្ឌិត	ឈូក ច័ន្ទឆាយា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៣- លោកស្រី	ប៊ុន សុផានី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិកា
៤- លោកបណ្ឌិត	នី រដ្ឋា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៥- លោកបណ្ឌិត	សឿង សុផា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក

៦- លោក	លឹម វ៉ាន់	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៧- លោក	ចាន់ ធឿន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៨- កញ្ញា	ភាព សុខនី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	លេខា

ក្រុមទី៦ នៅ B07 បន្ទប់ 111

១- លោកបណ្ឌិត	នូវ វីរ៉ា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	ប្រធាន
២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	សិត សេង	វិទ្យាស្ថានគរុកោសល្យរាជធានីភ្នំពេញ	សមាជិក
៣- លោក	ចាប រតនា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៤- លោកបណ្ឌិត	អ៊ឹម គឿន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៥- លោក	ចាន់ រ៉ាដា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	សមាជិក
៦- លោកស្រី	សុខ វណ្ណា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	លេខា

II. **គណៈកម្មការកណ្ដាល B07 បន្ទប់ 103**

១- លោកស្រី	ធុក ផល្លីនី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	ប្រធាន
២- លោក	ប៉ូ ប៊ុន្នូ	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	ធ្វើកំណត់ហេតុ
៣- លោកស្រី	ទៀប ច័ន្ទវត្តី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	រៀបចំជាប់/ធ្លាក់
៤- កញ្ញា	ឈឹន លីន	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	យកវត្តមាន
៥- លោកស្រី	ម៉ម ចំប៉ី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	បូកពិន្ទុ/ផ្ទៀងផ្ទាត់

III. **គណៈកម្មការរដ្ឋបាល និងគណនេយ្យ**

១- លោក	គិន កោសល្ល	តំណាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	ប្រធាន
២- លោក	ឡេង បូរី	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	រៀបចំបន្ទប់/សម្ភារៈ
៣- លោកស្រី	អ៊ុំ សុចិន្តា	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	រៀបចំហិរញ្ញវត្ថុ
៤- លោក	អ៊ុច ផលរដ្ឋ	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ	យកវត្តមាន

ថ្ងៃ ៨រោច [illegible] ខែ កត្តិក ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស. ២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៦ ខែ ១១ ឆ្នាំ២០២៣

នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

បណ្ឌិត.សឿង សុវណ្ណា

បានឃើញ និងឯកភាព

ប្រធានគណៈកម្មាធិការកំណែទម្រង់

បណ្ឌិត ឌី_ខាំបូលី

កន្លែងទទួល៖

- ការិយាល័យ/ដេប៉ាតឺម៉ង់នៃ វជអ ដែលពាក់ព័ន្ធ
  "ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- សាមីជន "ដើម្បីអនុវត្ត"
- កាលប្បវត្តិ
- ឯកសារ.វជអ

3

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
លេខ: ៤០៩៧ អយក.វិសអ

ថ្ងៃ ច័ន្ទ ៨រោច ខែបឋមាសាឍ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៣

ជម្រាបជូន

- **ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ប្រធានអង្គភាពក្រោមឱវាទទីស្ដីការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា**
- **លោក លោកស្រីប្រធានមន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡា រាជធានី ខេត្ត**

កម្មវត្ថុ៖ ការចុះប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីសរសេរនិក្ខេបបទបញ្ចប់ការសិក្សារបស់និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០។

យោង៖ ផែនការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំសូមជម្រាប ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ថា៖ និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ នៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ចំនួន ៤៣នាក់ ស្រី ១០នាក់ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចុះប្រមូលទិន្នន័យនៅតាមបណ្ដាអង្គភាពមួយចំនួន ក្រោមឱវាទទីស្ដីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងមន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡារាជធានី ខេត្ត ដើម្បីសរសេរនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ចាប់ពីថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៣ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ផ្ដល់កិច្ចសហការដល់ការចុះប្រមូលទិន្នន័យខាងលើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

សូម ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ទទួលនូវគារវកិច្ចអានដ៏ស្មោះពីខ្ញុំ ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ជួន ណារ៉ុន

ចម្លងជូន៖
- អង្គភាពពាក់ព័ន្ធនានាក្រោមឱវាទក្រសួង អ.យ.ក "ដើម្បីជ្រាបព័ត៌មាន និងសហការ"
- សាមីខ្លួន "ដើម្បីអនុវត្ត"
- កាលប្បវត្តិ
- ឯកសារ៖ វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

អាសយដ្ឋានលេខ៨០ មហាវិថី ព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ កម្ពុជា ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥-២៣) ២២០ ៦៧៣ / ២២០ ៣០៤ ទូរសារ: (៨៥៥-២៣) ២១៧ ២៥០ / ២១២ ៥១២
អ៊ីមែល: info@moeys.gov.kh / administration@moeys.gov.kh គេហទំព័រ : www.moeys.gov.kh

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
លេខៈ ៣៤៣២អយក.ឧទក

លិខិតឧទ្ទេសនាម

យោង៖ ផែនការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា ២០២២-២០២៣ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២។

បុគ្គលិកអប់រំ នៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ត្រូវបានចាត់តាំងជាគ្រូណែនាំគោល និងគ្រូណែនាំរង សម្រាប់ការសរសេរនិក្ខេបបទរបស់និស្សិតអាហារូបករណ៍ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ ដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលនៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ៖

ល.រ	គោត្តនាម-នាម គ្រូណែនាំគោល	គោត្តនាម-នាម គ្រូណែនាំរង	គោត្តនាម-នាម និស្សិត
១	បណ្ឌិត នៀ សុផន	បណ្ឌិត សៀង សុវណ្ណា	កង សុផារ៉ាមី
២	បណ្ឌិត នី រដ្ឋា	បណ្ឌិត ទី សុផល	កន កុល
៣	បណ្ឌិត អាន រ៉ូប្រាវ	បណ្ឌិត ទី សុផល	គង់ បូរ៉ា
៤	បណ្ឌិត ឌី ខាំបូលី	បណ្ឌិត កាន់ ពុទ្ធី	គុយ រដ្ឋា
៥	បណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន	បណ្ឌិត ប៉ិច សៀង	គៅ លឹមហ៊ាត់
៦	បណ្ឌិត ឡឹយ សុខគា	បណ្ឌិត គួយ សូគាន	ជុំ ជឿន
៧	លោក លឹម វ៉ាន់	បណ្ឌិត គួយ សូគាន	ឈឹម ឌីនគោ
៨	បណ្ឌិត សៀង សុវណ្ណា	បណ្ឌិត នៀ សុផន	ញ៉ឹក កិត្យា
៩	លោកស្រី នូ ចន្ទី	បណ្ឌិត ឈាង សង្វាត	ទៀន រតនៈ
១០	បណ្ឌិត ឈាង សង្វាត	លោក ម៉ន មុនិន្ទ	ធឿន រដ្ឋា
១១	បណ្ឌិត នៀ សុផន	បណ្ឌិត សៀង សុវណ្ណា	ពុំ សុធីតាមុនី
១២	បណ្ឌិត អ៊ុម គៀន	បណ្ឌិត សោម វណ្ណៈ	ពៅ ស្រីម៉ៅ
១៣	បណ្ឌិត នូវ វីរ៉ា	បណ្ឌិត នៀ សុផន	ព្រុំ ណារិន
១៤	បណ្ឌិត អ៊ុម គៀន	បណ្ឌិត នី រដ្ឋា	ម៉ុល មួយគា
១៥	បណ្ឌិត នូវ វីរ៉ា	លោក ចាប រតនា	ម៉ោញ សុជារ័ត្ន
១៦	លោកស្រី ប៊ុន សុផានី	លោក ថៃ ហេង	មឿន ផល្លា

អាសយដ្ឋានលេខ៨០ មហាវិថី ព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ កម្ពុជា ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥-២៣) ២២០ ៦៧៣ / ២២០ ៣០៤ ទូរសារ: (៨៥៥-២៣) ២១៧ ២៥០ / ២១២ ៥១២
អ៊ីមែល: info@moeys.gov.kh / administration@moeys.gov.kh គេហទំព័រ : www.moeys.gov.kh

១៧	បណ្ឌិត លី គិមឡុង	លោក ចាន់ រ៉ាដា	យ៉ម វុទ្ធី
១៨	លោក ឡុច ចាន់ថន	បណ្ឌិត បូ ច័ន្ទគុលិកា	ឃីម ជារ៉ា
១៩	បណ្ឌិត សិត សេង	បណ្ឌិត អាន វ៉ូប្រាវ	លី សុផា
២០	បណ្ឌិត គួយ សូគាន	បណ្ឌិត នី រដ្ឋា	សឹម ភក្តី
២១	លោក ចាន់ ធឿន	បណ្ឌិត ឈន ថន	សួង គឹមសាន
២២	បណ្ឌិត ឈន ថន	បណ្ឌិត សោន វណ្ណៈ	សេន ម៉ៅ
២៣	បណ្ឌិត សិត សេង	បណ្ឌិត នូវ វីរ៉ា	សែម ជ្រាន
២៤	បណ្ឌិត លី គិមឡុង	បណ្ឌិត ឌី ខាំបូលី	សោ សុផាត
២៥	បណ្ឌិត អាន វ៉ូប្រាវ	លោក ឡុច ចាន់ថន	ហ៊ឹង សុវណ្ណា
២៦	លោក ចាប រតនា	បណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន	ហឿន សារ៉ុត
២៧	បណ្ឌិត សោន វណ្ណៈ	លោក ប៉ូ ប៊ុន្នន	អ៊ិន ផល្លាក់
២៨	លោក ចាន់ រ៉ាដា	បណ្ឌិត សិត សេង	អ៊ាង ប៊ុនរឿង
២៩	បណ្ឌិត មាឃ ចាន់ថេង	បណ្ឌិត លី គិមឡុង	អូន ពិសី
៣០	បណ្ឌិត ឡឹយ សុខគា	បណ្ឌិត ឈន ថន	អៀក ចន្ទី
៣១	បណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន	លោក ចាប រតនា	រ៉ា សុភ័ក្ត្រា
៣២	បណ្ឌិត ជ័យ សារិន	បណ្ឌិត ឡឹយ សុខគា	មៀច បូរ៉ា

ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី ដូចមានរាយនាមខាងលើ ត្រូវទទួលភារកិច្ចអនុវត្តការងារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃ [illegible] ខែ [illegible] ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស. ២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ [illegible] ឆ្នាំ២០២៣

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ជួន ណារ៉ុន

កន្លែងទទួល៖

-អគ្គនាយដ្ឋានរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ

-ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យរដ្ឋមន្ត្រី

"ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន"

-គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងអយក ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ

"ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន"

-សាមីខ្លួន "ដើម្បីអនុវត្ត"

-កាលប្បវត្តិ -ឯកសារ រដអ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
លេខ: ៤៧១ វជអ.

ប្រធានបទនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវ

យោង៖ ផែនការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២។

និស្សិតអាហារូបករណ៍ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា២០២២-២០២៣ ដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលនៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ៖

ល.រ	ប្រធានបទនិក្ខេបបទស្រាវជ្រាវ	គោត្តនាម-នាមនិស្សិត
១	ទស្សនសហគមន៍ចំពោះកំណែទម្រង់ការប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ពីឆ្នាំ២០២១ ដល់ឆ្នាំ២០២២ ករណីសិក្សាខេត្តកំពង់ចាម	កន កុល
២	កត្តាជះឥទ្ធិពលលើអាកប្បកិរិយារបស់សិស្សចំពោះការអប់រំបច្ចេកទេសនៅមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងខេត្តស្វាយរៀង	គង់ បូរ៉ា
៣	អាកប្បកិរិយា និងសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនចំពោះការប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍(ICT) នៅសាលាមធ្យមសិក្សាជនជាតក្នុងខេត្តតាកែវ	គុយ វឌ្ឍា
៤	គោលការណ៍ណែនាំអំពីការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តអធិការកិច្ចនៅកម្រិតបឋមសិក្សាក្នុងក្រុងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ	គៅ លឹមហ៊ាត់
៥	ស្ថានភាពនៃការគ្រប់គ្រងសាលាជនជាន និងសាលាបណ្តាញក្នុងខេត្តរតនគិរី	ឈឹម ឌីនគោ
៦	ស្ថានភាពនៃការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងនៅសាលាមត្តេយ្យសិក្សាជនជានក្នុងខេត្តស្វាយរៀង	ញ៉ឹក កិត្យា
៧	ការសិក្សាប្រៀបធៀបនៃការអនុវត្តគោលការណ៍គណនេយ្យភាពសាលារៀនជំនាន់ថ្មីក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ	ទៀន រតនៈ
៨	តម្រូវការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីដឹកនាំលើការបំពេញការងាររបស់គ្រូបង្រៀនក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ	ជឿន វឌ្ឍា
៩	ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងវិស័យអប់រំនៅកម្រិតបឋមសិក្សាក្នុងខេត្តស្វាយរៀង	ពៅ ស្រីម៉ៅ
១០	ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តស្តង់ដាសាលាមធ្យមសិក្សាជនជាននៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	ព្រុំ ណារិន
១១	ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីសាលាកុមារមេត្រីនៅកម្រិតបឋមសិក្សាក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំ	ម៉ុល មួយគា

១២	ស្ថានភាពនៃការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តដឹកនាំដំណើរការសាលារៀននៅតាមអនុវិទ្យាល័យក្នុងតំបន់លិចទឹកករណីសិក្សាខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	ម៉ោញ សុជាវត្ថ
១៣	ស្ថានភាពនៃការបង្រៀន និងរៀនស្ទែម(STEM) នៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងខេត្តកណ្តាល	មឿន ផល្លា
១៤	ស្ថានភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានរូបវន្តនៅសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងខេត្តកំពង់ចាម	យឹម ជាក់
១៥	គណនេយ្យភាពអ្នកដឹកនាំ៖ឧត្តមានុវត្ត និងបញ្ហាប្រឈមរបស់នាយកសាលាបឋមសិក្សានៅខេត្តត្បូងឃ្មុំ។	លី សុផា
១៦	ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងការអភិវឌ្ឍសាលារៀននៅកម្រិតវិទ្យាល័យក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ	សឹម ភក្តី
១៧	ស្ថានភាពនៃការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀនមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិក្នុងខេត្តកំពត	សួង គីមសាន
១៨	ស្ថានភាពនៃការគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់បណ្ណាល័យនៅបឋមសិក្សាក្នុងខេត្តកំពត	សេន ម៉ៅ
១៩	ទស្សនៈរបស់នាយកសាលាលើកំណែទម្រង់ការជ្រើសរើស និងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅកម្ពុជាករណីសិក្សាខេត្តតាកែវ	សែម ជ្រាន
២០	ស្ថានភាពនៃការរៀបចំ និងអនុវត្តតេស្តស្តង់ដាកម្រិតបឋមសិក្សាក្នុងខេត្តស្វាយរៀង	ហ៊ីង សុវណ្ណា
២១	កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ	ហឿន សារ៉ុត
២២	ការយល់ឃើញរបស់សិស្សក្នុងការរៀន និងបង្រៀនភាសាអង់គ្លេសកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅរាជធានីភ្នំពេញ	អ៊ិន ផល្លាក់
២៣	ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបដំណោះស្រាយបញ្ហា ដោយបញ្ចូល GeoGebra ក្នុងការបង្រៀននិងរៀនធរណីមាត្រនៅវិទ្យាល័យក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ	អ៊ាង ប៊ុនរឿង
២៤	ឥទ្ធិពលនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំបែបស្វ័យភាពរបស់នាយកសាលារៀនទៅលើការចង់ចេះចង់ដឹងនិងការពេញចិត្តបំពេញការងាររបស់គ្រូបង្រៀន	អួន ពិសី
២៥	ស្ថានភាពនៃការប្រតិបត្តិវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យនៅក្នុងខេត្តតាកែវ	អៀក ចន្ទី
២៦	ស្ថានភាពការអនុវត្តគោលការណ៍ប្រតិបត្តិស្តង់ដាស្តីពីការលើកកម្ពស់សុខភាពសិក្សានៅកម្រិតបឋមសិក្សាក្នុងខេត្តស្វាយរៀង	វ៉ា សុភ័ក្ត្រា

និស្សិត ដូចមានរាយនាមខាងលើ ត្រូវទទួលភារកិច្ចអនុវត្តការងារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស. ២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០២៣

បានឃើញ និងឯកភាព
ប្រធានគណៈកម្មាធិការកំណែទម្រង់

បណ្ឌិត ឌី ខាំបូលី

នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

បណ្ឌិត.សឿង សុវណ្ណា

កន្លែងទទួល៖

-សាមីខ្លួន "ដើម្បីអនុវត្ត"

-កាលប្បវត្តិ -ឯកសារ វជអ

ឧបសម្ព័ន្ធ២ កម្រងសំណួរប្រមូលទិន្នន័យ

ប្រធានបទ៖ «កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្ត កំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ»

សួស្តីប្អូនៗទាំងអស់គ្នា!

នាងខ្ញុំឈ្មោះ **ហឿន សារ៉ុត** ជានិស្សិតកំពុងសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ឯកទេស គ្រប់គ្រងអប់រំ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ជំនាន់ទី១០ ឆ្នាំសិក្សា២០២១-២០២៣។ នាងខ្ញុំ បាននិងកំពុងសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទ **«កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពនាពេលអនាគតរបស់សិស្សមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ និងកំពង់ស្ពឺ»** ដើម្បីបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃការសរសេរនិក្ខេបបទបញ្ចប់ការសិក្សាខាងលើនេះ និងត្រូវបានដឹកនាំដោយ **លោក ចាប រតនា** និងដឹកនាំរងដោយ **លោកបណ្ឌិត ម៉ម ចាន់សៀន**។

កម្រងសំណួរនេះ ត្រូវបានសាងឡើងដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានពីសិស្សានុសិស្សសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស ដែលកំពុងសិក្សាឆ្នាំទី១ ទី២ និងទី៣ នៅសាលាមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេសក្នុងខេត្តគោលដៅទាំងបីខាងលើ។ កម្រងសំណួរនេះមាន ០២ ផ្នែកធំៗគឺ៖ (១) ព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន, (២) កត្តាជះឥទ្ធិពល លើជម្រើសអាជីព។ ព័ត៌មានទាំងអស់ដែលត្រូវបានផ្តល់មកតាមរយៈកម្រងសំណួរនេះ នឹងត្រូវរក្សាជាការសម្ងាត់។

ផ្នែកទី១៖ ព័ត៌មានប្រជាសាស្ត្រ

សូមគូសសញ្ញា (✓) ក្នុងប្រអប់ព័ត៌មានដែលពិតចំពោះអ្នក និងបំពេញព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងចន្លោះដែលបានផ្តល់ជូនដូចខាងក្រោម។

១. ជំនាញសិក្សា ៖ 1) ☐ អគ្គិសនី 2) ☐ អេឡិចត្រូនិច 3) ☐ កេ្សត្រសាស្ត្រ 4) ☐ បសុវប្បកម្ម 5) ☐ ទេសចរណ៍ 6) ☐ កែច្នៃអាហារ

២. គ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាល ៖
1) ☐ វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស អនុវត្តកំពង់ឈើទាល
2) ☐ វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
3) ☐ វិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកំពង់ស្ពឺ

៣. ភេទ៖ 1) ☐ ប្រុស 2) ☐ ស្រី

៤. អាយុ៖.................ឆ្នាំ

៥. ជាសិស្សកំពុងរៀននៅឆ្នាំទី៖ 1) ☐ ឆ្នាំទី១ 2) ☐ ឆ្នាំទី២ 3) ☐ ឆ្នាំទី៣

៦. ទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍៖ 1) ☐ កំពង់ឆ្នាំង 2) ☐ កំពង់ស្ពឺ 3) ☐ កំពង់ធំ 4) ☐ ខេត្តផ្សេងពីនេះ

ផ្នែកទី២៖ កត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីព

សូមប្អូនៗពិចារណាឈ្មោះនីមួយៗក្នុងតារាងខាងក្រោម ហើយគូសរង្វង់ជ្រើសរើសយកលេខចម្លើយដែលពិតប្រាកដបំផុត សម្រាប់ប្អូន។ ប្អូនៗអាចជ្រើសរើសចម្លើយបានតែមួយគត់ចេញពីឈ្មោះនីមួយៗ (1, 2, 3, 4, ឬ 5)។

តើប្អូនយល់ឃើញបែបណាចំពោះខ្លឹមសារឈ្មោះនីមួយៗខាងក្រោមនេះ?	ចម្លើយ				
1= មិនយល់ស្របសោះ, 2= មិនយល់ស្រប, 3= មិនប្រាកដ, 4= យល់ស្រប, ៥= យល់ស្របទាំងស្រុង					
១.កត្តាក្នុងខ្លួន					
ក.កត្តាភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯង					
១.ខ្ញុំជ្រើសរើសជំនាញសិក្សា ឬអាជីពការងារដោយបានកំណត់គោលដៅទុកពីមុន	1	2	3	4	5
២.ខ្ញុំបានស្វែងរកព័ត៌មានបន្ថែមដើម្បីកំណត់ថាមុខជំនាញដែលខ្ញុំរៀន ឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅអាជីពដែលខ្ញុំនឹងជ្រើសរើស	1	2	3	4	5
៣.ខ្ញុំបានកំណត់ជំហានសំខាន់ៗ ដើម្បីសម្រេចជោគជ័យក្នុងការជ្រើសរើសអាជីព	1	2	3	4	5
៤.ខ្ញុំរៀបចំផែនការផ្ទាល់ខ្លួន សម្រាប់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	1	2	3	4	5
៥.ខ្ញុំតែងឆ្លុះបញ្ចាំងសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន ទៅនឹងអាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើស	1	2	3	4	5
ខ.កត្តាលទ្ធផលរំពឹងទុក					
៦.ប្រសិនខ្ញុំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីសមត្ថភាព ខ្ញុំនឹងទទួលបានអាជីពការងារល្អប្រសើរ	1	2	3	4	5
៧.ប្រសិនខ្ញុំទទួលបានលទ្ធផលការសិក្សាល្អ ខ្ញុំនឹងមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសអាជីពសមរម្យ	1	2	3	4	5
៨.ប្រសិនខ្ញុំសិក្សាស្វែងយល់ពីចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួន និងសមត្ថភាពខ្លួនឯងបានច្បាស់ ខ្ញុំនឹងអាចមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសអាជីពការងារបានកាន់តែល្អប្រសើរ	1	2	3	4	5
៩.ប្រសិនខ្ញុំយល់ដឹងពីតម្រូវការការអប់រំសម្រាប់អាជីពការងារនីមួយៗបានច្បាស់ ខ្ញុំនឹងមានលទ្ធភាពជ្រើសរើសអាជីពការងារបានកាន់តែល្អប្រសើរ	1	2	3	4	5
១០.ប្រសិនខ្ញុំចំណាយពេលក្នុងការសិក្សាស្វែងយល់អំពីអាជីពការងារផ្សេងៗ បានគ្រប់គ្រាន់ ខ្ញុំអាចរៀនសូត្រពីអ្វីដែលខ្ញុំគួរធ្វើដើម្បីសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពមួយបានត្រឹមត្រូវល្អ	1	2	3	4	5
១១.ប្រសិនខ្ញុំបានជួបប្រាស្រ័យជាមួយអ្នកដែលប្រកបអាជីពការងារផ្សេងៗបានច្រើនគ្នា ខ្ញុំនឹងអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពដ៏ល្អមួយ	1	2	3	4	5
គ.កត្តាទេពកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួន					
១២.ខ្ញុំជាមនុស្សមានឆន្ទៈក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាស្មុគស្មាញ និងបង្កើតជម្រើសនៃការសម្រេចចិត្តជាបន្តបន្ទាប់	1	2	3	4	5
១៣.ខ្ញុំជាមនុស្សដែលចង់បានឋានៈជាអ្នកជំនាញ និងមានភាពច្បាស់លាស់លើកិច្ចការដែលខ្ញុំធ្វើក្នុងក្រសែភ្នែកមិត្តរួមការងារ	1	2	3	4	5
១៤.ខ្ញុំជាមនុស្សដែលមើលឃើញពីឱកាសក្នុងការច្នៃប្រតិដ្ឋ និងកំណត់អំពីតម្រូវការក្នុងការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មថ្មី ឬសេវាកម្មថ្មីៗ	1	2	3	4	5
១៥.ខ្ញុំជាមនុស្សមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបំពេញការងារ ការកែតម្រូវកំហុសឆ្គង និងធ្វើការប្រកបដោយផលិតភាព	1	2	3	4	5

១៦.ខ្ញុំមានតម្រូវការក្នុងការទទួលបានការងារធ្វើរយៈពេលវែង មានប្រព័ន្ធគាំពារច្បាស់លាស់ និងមានជម្រើសសមរម្យក្នុងការចូលនិវត្តន៍	1	2	3	4	5
១៧.ខ្ញុំមានតម្រូវការផ្នែកសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងការបំពេញការងារ	1	2	3	4	5
ឃ.កត្តាអត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន					
១៨.ខ្ញុំបានធ្វើបញ្ជីរាយមុខជំនាញ និងអាជីពការងារទាំងឡាយដែលខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍	1	2	3	4	5
១៩.អាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើស នឹងសក្តិសមទៅនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំនឹងធ្វើដោយក្តីរីករាយពេញចិត្ត	1	2	3	4	5
២០.ខ្ញុំជាមនុស្សពោរពេញដោយការសហការក្រុម មានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីសម្រេចជោគជ័យ	1	2	3	4	5
២១.ខ្ញុំអាចធ្វើការជាមួយមនុស្សដែលមានចរឹតលក្ខណៈ និងការយល់ឃើញខុសៗគ្នា	1	2	3	4	5
២២.ខ្ញុំអាចសម្របខ្លួនទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗ ជានួយនឹងបរិបទ ស្ថានភាព និងបរិយាកាសនៅកន្លែងការងារបានល្អ	1	2	3	4	5
២៣.ខ្ញុំមានលទ្ធភាពអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ សម្ភារៈបច្ចេកវិទ្យា ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹង ការបំពេញការងារមានប្រសិទ្ធភាព	1	2	3	4	5
២៤.ខ្ញុំអាចទទួលយក និងធ្វើការងារជាមួយអ្នកដែលមានការអប់រំខុសគ្នា វប្បធម៌នៃការ រស់នៅខុសគ្នា	1	2	3	4	5
២.កត្តាខាងក្រៅ					
ក.កត្តាគ្រួសារ					
២៥.ក្រុមគ្រួសារ តែងលើកទឹកចិត្តខ្ញុំឱ្យខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ ដើម្បីទទួលបានការងារល្អ	1	2	3	4	5
២៦.ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំតែងអនុញ្ញាត និងគាំទ្រខ្ញុំឱ្យធ្វើអ្វីដែលទាក់ទងនឹងចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ	1	2	3	4	5
២៧.ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ រំពឹងថាអាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើសនាពេលអនាគត នឹងឆ្លើយតបនឹងបំណងប្រាថ្នារបស់ពួកគាត់	1	2	3	4	5
២៨.ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ រំពឹងថាខ្ញុំនឹងបន្តការសិក្សានៅឧត្តមសិក្សា បន្ទាប់ពីបញ្ចប់វិទ្យាល័យ និងទទួលបានការងារធ្វើជាក់លាក់	1	2	3	4	5
២៩.ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ ផ្គត់ផ្គង់ការចាយវាយដល់ខ្ញុំគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ	1	2	3	4	5
៣០.ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ តែងពិភាក្សាផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធជម្រើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	1	2	3	4	5
៣១.រាល់ព័ត៌មានដែលទទួលបានពីក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ វាពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ខ្ញុំក្នុងការកំណត់គោលដៅអាជីព	1	2	3	4	5
៣២.ការបំពេញការងាររបស់សមាជិកក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ បានជះឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានដល់ជម្រើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	1	2	3	4	5
៣៣.ខ្ញុំចង់បានការងារល្អ ដូចសមាជិកក្រុមគ្រួសារខ្ញុំដែរ	1	2	3	4	5
ខ.កត្តាសាលារៀន					
៣៤.ខ្ញុំពេញចិត្តនឹងការពិភាក្សាចែករំលែកពីគោលដៅអាជីពរបស់ខ្ញុំជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូនៅសាលារៀន	1	2	3	4	5

៣៥.មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ខ្ញុំតែងពិភាក្សាគ្នា និងទទួលយកយោបល់ពី លោកគ្រូអ្នកគ្រូដែលខ្ញុំស្គាល់ជិតស្និទ្ធ	1	2	3	4	5
៣៦.លោកគ្រូអ្នកគ្រូខ្ញុំ បានផ្ដល់នូវភាពជាគំរូដ៏ល្អសម្រាប់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	1	2	3	4	5
៣៧.លោកគ្រូអ្នកគ្រូក្នុងថ្នាក់ខ្ញុំ និងគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន មានឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមាន ទៅលើអាជីពដែលខ្ញុំចង់ធ្វើ	1	2	3	4	5
៣៨.ខ្ញុំមានអារម្មណ៍រីករាយក្នុងការចែករំលែកគោលដៅអាជីពរបស់ខ្ញុំជាមួយមិត្តភក្តិ	1	2	3	4	5
៣៩.មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីព ខ្ញុំតែងពិភាក្សាគ្នា និងទទួលយកយោបល់ពីមិត្តភក្តិ	1	2	3	4	5
៤០.មុខវិជ្ជាដែលខ្ញុំចូលចិត្តនិងរៀនពូកែ គឺមានភាពទាក់ទងគ្នាទៅនឹងអាជីពដែលខ្ញុំចង់ ធ្វើនាពេលអនាគត	1	2	3	4	5
៤១សាលារៀនខ្ញុំមានបន្ទប់ពិសោធន៍ បន្ទប់កុំព្យូទ័រ សួនកសិកម្ម រោងជាងបំណិនជីវិត បណ្ណាល័យ សម្រាប់សិស្សប្រើប្រាស់ពង្រឹងសមត្ថភាពចំណេះដឹង	1	2	3	4	5
៤២.ខ្ញុំពេញចិត្តនឹងការចូលរួមពិសោធន៍ ប្រើប្រាស់បន្ទប់កុំព្យូទ័រ ចូលរួមការងារបំណិនជីវិត និងស្រាវជ្រាវឯកសារនៅបណ្ណាល័យ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួនផ្សារ ភ្ជាប់នឹងជម្រើសអាជីពពេលអនាគត	1	2	3	4	5
គ.កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ					
៤៣.ខ្ញុំចង់បានការងារធ្វើនៅទីប្រជុំជន រាជធានី ឬតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស	1	2	3	4	5
៤៤.ខ្ញុំចង់បានកន្លែងធ្វើការដែលនៅជិតៗផ្ទះ ឬមិនឆ្លងខេត្តទៅឆ្ងាយ	1	2	3	4	5
៤៥.ខ្ញុំចង់ធ្វើការងារណាដែលឆាប់ឡើងតំណែងតួនាទី	1	2	3	4	5
៤៦.ខ្ញុំនឹងជ្រើសរើសអាជីពការងារណាដែលផ្ដល់ប្រាក់ខែ និងមានអត្ថប្រយោជន៍ច្រើន	1	2	3	4	5
៤៧.មុននឹងសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពណាមួយ ខ្ញុំត្រូវគិតដល់លក្ខខណ្ឌបំពេញការងារ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវឱ្យបានច្បាស់លាស់ជាមុនសិន	1	2	3	4	5
៤៨.ឱកាសការងារនាពេលអនាគត ពិតជាជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	1	2	3	4	5
ឃ.កត្តាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច					
៤៩.អាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើសនាពេលអនាគត នឹងផ្ដល់ឱ្យខ្ញុំនូវកិត្តិយសថ្លៃថ្នូក្នុងសង្គម	1	2	3	4	5
៥០.ខ្ញុំនឹងប្រកបតែអាជីពណាដែលសង្គមផ្ដល់តម្លៃប៉ុណ្ណោះ	1	2	3	4	5
៥១.ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ គឺអាស្រ័យលើស្ថានភាពរីកដុះដាលផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងតម្រូវការជាក់ស្ដែងរបស់សង្គម	1	2	3	4	5
៥២.ខ្ញុំនឹងតាមដានការវិវត្តនៃតម្រូវការ-ការផ្គត់ផ្គង់កម្លាំងពលកម្ម និងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាប្រចាំ ព្រោះថាវាជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសអាជីពរបស់ខ្ញុំ	1	2	3	4	5
៥៣.អាជីពដែលខ្ញុំជ្រើសរើស ត្រូវបានការកោតសរសើរពីមនុស្សទូទៅ ដែលវាជាផ្នែក មួយនៃការជំរុញឱ្យមានវឌ្ឍភាពសង្គម	1	2	3	4	5

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ តម្លៃ Cronbach's Alpha របស់កម្រងសំណួរ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	265	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	265	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.960	53

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IF_Qii1	190.54	867.317	.305	.960
IF_Qii2	190.68	859.690	.470	.960
IF_Qii3	190.52	857.395	.525	.959
IF_Qii4	190.78	861.435	.418	.960
IF_Qii5	190.22	859.700	.514	.959
IF_Qii6	190.38	856.161	.573	.959
IF_Qii7	190.49	853.743	.572	.959
IF_Qii8	190.61	853.595	.590	.959
IF_Qii9	190.50	852.046	.611	.959
IF_Qii10	190.79	857.629	.560	.959
IF_Qii11	191.03	862.533	.409	.960
IF_Qii12	190.86	860.815	.427	.960
IF_Qii13	191.15	858.828	.488	.959
IF_Qii14	190.97	863.511	.396	.960
IF_Qii15	190.88	860.467	.401	.960
IF_Qii16	190.62	861.616	.409	.960

IF_Qii17	190.89	853.896	.466	.960
IF_Qii18	190.28	854.052	.583	.959
IF_Qii19	190.51	859.152	.500	.959
IF_Qii20	190.64	858.541	.486	.959
IF_Qii21	190.91	864.552	.363	.960
IF_Qii22	190.64	848.307	.646	.959
IF_Qii23	191.04	854.741	.492	.959
IF_Qii24	190.93	843.942	.647	.959
EF_Qii25	189.86	861.780	.501	.959
EF_Qii26	190.37	852.143	.547	.959
EF_Qii27	190.48	856.773	.538	.959
EF_Qii28	190.58	849.880	.545	.959
EF_Qii29	190.22	861.760	.450	.960
EF_Qii30	190.60	851.748	.574	.959
EF_Qii31	190.52	855.985	.531	.959
EF_Qii32	190.95	851.763	.534	.959
EF_Qii33	190.71	842.054	.626	.959
EF_Qii34	190.49	845.751	.655	.959
EF_Qii35	190.52	845.713	.670	.959
EF_Qii36	190.31	849.701	.637	.959
EF_Qii37	190.76	845.449	.641	.959
EF_Qii38	190.49	848.796	.623	.959
EF_Qii39	190.86	850.386	.538	.959
EF_Qii40	190.48	845.879	.674	.959
EF_Qii41	190.42	847.828	.551	.959
EF_Qii42	190.50	845.743	.652	.959
EF_Qii43	190.61	843.520	.644	.959
EF_Qii44	190.63	849.530	.508	.959
EF_Qii45	191.06	858.128	.422	.960
EF_Qii46	190.44	855.179	.532	.959
EF_Qii47	190.27	850.153	.715	.959
EF_Qii48	190.66	843.210	.730	.959

EF_Qii49	190.19	849.889	.653	.959
EF_Qii50	190.18	847.272	.630	.959
EF_Qii51	190.47	846.189	.719	.959
EF_Qii52	190.70	851.818	.605	.959
EF_Qii53	190.51	851.645	.593	.959

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤ ការវិភាគ T-Test រកភាពខុសគ្នាដោយផ្អែកលើភេទ

ក.កត្តាខាងក្នុង (ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពដោយផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស)

Group Statistics

	Sex	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
InternalEffect_A	Male	104	3.71	.639	.063
	Female	161	3.72	.601	.047
InternalEffect_B	Male	104	3.66	.682	.067
	Female	161	3.61	.619	.049
InternalEffect_C	Male	104	3.46	.717	.070
	Female	161	3.31	.609	.048
InternalEffect_D	Male	104	3.59	.665	.065
	Female	161	3.53	.650	.051

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
InternalEffect_A	Equal variances assumed	.185	.667	-.116	263	.908	-.009	.077	-.162	.144
	Equal variances not assumed			-.114	210.026	.909	-.009	.079	-.164	.146
InternalEffect_B	Equal variances assumed	.997	.319	.663	263	.508	.054	.081	-.106	.213
	Equal variances not assumed			.649	204.654	.517	.054	.083	-.109	.217
InternalEffect_C	Equal variances assumed	3.892	.050	1.791	263	.075	.147	.082	-.015	.309
	Equal variances not assumed			1.729	194.277	.085	.147	.085	-.021	.315
InternalEffect_D	Equal variances assumed	.289	.591	.739	263	.460	.061	.083	-.101	.224
	Equal variances not assumed			.736	216.255	.463	.061	.083	-.102	.224

ខ.កត្តាខាងក្រៅ (ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពដោយផ្អែកលើភេទរបស់សិស្ស)

Group Statistics

	Sex	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ExternalEffect_A	Male	104	3.75	.767	.075
	Female	161	3.81	.653	.051
ExternalEffect_B	Male	104	3.80	.684	.067
	Female	161	3.68	.802	.063
ExternalEffect_C	Male	104	3.74	.767	.075
	Female	161	3.59	.756	.060
ExternalEffect_D	Male	104	3.96	.704	.069
	Female	161	3.78	.813	.064

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
ExternalEffect_A	Equal variances assumed	2.207	.139	-.748	263	.455	-.066	.088	-.239	.107
	Equal variances not assumed			-.723	194.530	.471	-.066	.091	-.246	.114
ExternalEffect_B	Equal variances assumed	1.485	.224	1.270	263	.205	.121	.095	-.067	.309
	Equal variances not assumed			1.314	243.540	.190	.121	.092	-.060	.303
ExternalEffect_C	Equal variances assumed	1.259	.263	1.545	263	.124	.148	.096	-.041	.336
	Equal variances not assumed			1.540	217.683	.125	.148	.096	-.041	.337
ExternalEffect_D	Equal variances assumed	.427	.514	1.848	263	.066	.180	.097	-.012	.371
	Equal variances not assumed			1.906	241.502	.058	.180	.094	-.006	.365

ឧបសម្ព័ន្ធ ៥ ការវិភាគ ANOVA រកភាពខុសគ្នាដោយផ្អែកលើជំនាញសិក្សា

ក. កត្តាខាងក្នុង (ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពដោយផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស)

ANOVA

All_InternalEffect

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1.010	4	.253	.827	.509
Within Groups	79.361	260	.305		
Total	80.371	264			

Descriptives

		N	Mea n	S.D.	S.E.	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
						L ow Bound	Up Bound		
InternalEffect_A	Electrical	54	3.78	.564	.077	3.62	3.93	3	5
	Electornic	54	3.64	.588	.080	3.48	3.80	2	5
	Agronomy	54	3.77	.635	.086	3.60	3.94	2	5
	Aguaculture	79	3.65	.683	.077	3.50	3.80	2	5
	Food Processing	24	3.84	.486	.099	3.64	4.05	3	5
	Total	265	3.72	.615	.038	3.64	3.79	2	5
InternalEffect_B	Electrical	54	3.74	.622	.085	3.57	3.91	2	5
	Electornic	54	3.58	.621	.084	3.41	3.75	2	5
	Agronomy	54	3.68	.621	.085	3.51	3.85	2	5
	Aguaculture	79	3.56	.718	.081	3.40	3.72	2	5
	Food Processing	24	3.63	.536	.109	3.41	3.86	2	4
	Total	265	3.63	.644	.040	3.55	3.71	2	5
InternalEffect_C	Electrical	54	3.58	.615	.084	3.41	3.75	3	5
	Electornic	54	3.33	.646	.088	3.15	3.50	2	5
	Agronomy	54	3.39	.654	.089	3.21	3.56	2	5
	Aguaculture	79	3.30	.682	.077	3.14	3.45	2	5
	Food Processing	24	3.17	.616	.126	2.91	3.43	2	4
	Total	265	3.37	.656	.040	3.29	3.45	2	5
InternalEffect_D	Electrical	54	3.61	.601	.082	3.45	3.78	2	5
	Electornic	54	3.54	.675	.092	3.36	3.72	2	5
	Agronomy	54	3.53	.691	.094	3.34	3.72	2	5
	Aguaculture	79	3.53	.668	.075	3.38	3.68	2	5
	Food Processing	24	3.63	.648	.132	3.35	3.90	2	5
	Total	265	3.56	.655	.040	3.48	3.64	2	5

ខ. កត្តាខាងក្រៅ (ភាពខុសគ្នានៃកត្តាជះឥទ្ធិពលលើជម្រើសអាជីពដោយផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស)

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.

InternalEffect_A	Between Groups	1.359	4	.340	.897	.466
	Within Groups	98.415	260	.379		
	Total	99.774	264			
InternalEffect_B	Between Groups	1.280	4	.320	.769	.546
	Within Groups	108.185	260	.416		
	Total	109.465	264			
InternalEffect_C	Between Groups	3.906	4	.976	2.312	.058
	Within Groups	109.789	260	.422		
	Total	113.694	264			
InternalEffect_D	Between Groups	.394	4	.098	.227	.923
	Within Groups	113.015	260	.435		
	Total	113.409	264			

Descriptives

		N	Mean	S.D.	S.E.	95% Confidence Interval for Mean		Min	Max
						L ow Bound	Up Bound		
ExternalEffect_A	Electrical	54	3.91	.613	.083	3.75	4.08	2	5
	Electornic	54	3.75	.681	.093	3.56	3.93	2	5
	Agronomy	54	3.91	.614	.084	3.74	4.07	2	5
	Aguaculture	79	3.64	.817	.092	3.46	3.83	2	5
	Food Processing	24	3.78	.628	.128	3.51	4.04	2	5
	Total	265	3.79	.699	.043	3.70	3.87	2	5
ExternalEffect_B	Electrical	54	3.74	.855	.116	3.51	3.98	1	5
	Electornic	54	3.59	.664	.090	3.41	3.78	2	5
	Agronomy	54	3.82	.764	.104	3.61	4.03	2	5
	Aguaculture	79	3.67	.764	.086	3.50	3.84	2	5
	Food Processing	24	3.97	.672	.137	3.69	4.26	2	5
	Total	265	3.73	.759	.047	3.63	3.82	1	5
ExternalEffect_C	Electrical	54	3.75	.903	.123	3.50	3.99	1	5
	Electornic	54	3.43	.699	.095	3.24	3.62	2	5
	Agronomy	54	3.66	.645	.088	3.48	3.84	2	5
	Aguaculture	79	3.62	.786	.088	3.45	3.80	2	5
	Food Processing	24	4.01	.589	.120	3.76	4.26	2	5
	Total	265	3.65	.762	.047	3.56	3.74	1	5
ExternalEffect_D	Electrical	54	3.77	.915	.125	3.52	4.02	1	5
	Electornic	54	3.78	.685	.093	3.59	3.96	2	5
	Agronomy	54	3.77	.831	.113	3.54	4.00	1	5
	Aguaculture	79	3.96	.726	.082	3.80	4.12	2	5
	Food Processing	24	4.07	.626	.128	3.80	4.33	2	5
	Total	265	3.85	.776	.048	3.76	3.95	1	5

គ.ការលម្អិតភាពខុសគ្នានៃឥទ្ធិពលរបស់កត្តាព័ត៌មានទីផ្សារការងារ ផ្អែកលើមុខជំនាញសិក្សារបស់សិស្ស

Test of Homogeneity of Variances

ExternalEffect_C

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
1.447	4	260	.219

ANOVA

ExternalEffect_C

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6.185	4	1.546	2.730	.030
Within Groups	147.287	260	.566		
Total	153.472	264			

Multiple Comparisons

Dependent Variable: ExternalEffect_C

Bonferroni

(I) Major_Study	(J) Major_Study	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
Electrical	Electornic	.315	.145	.307	-.10	.72
	Agronomy	.086	.145	1.000	-.32	.50
	Aguaculture	.122	.133	1.000	-.25	.50
	Food Processing	-.260	.185	1.000	-.78	.26
Electornic	Electrical	-.315	.145	.307	-.72	.10
	Agronomy	-.228	.145	1.000	-.64	.18
	Aguaculture	-.192	.133	1.000	-.57	.18
	Food Processing	-.575*	.185	.021	-1.10	-.05
Agronomy	Electrical	-.086	.145	1.000	-.50	.32
	Electornic	.228	.145	1.000	-.18	.64
	Aguaculture	.036	.133	1.000	-.34	.41
	Food Processing	-.346	.185	.617	-.87	.18
Aguaculture	Electrical	-.122	.133	1.000	-.50	.25
	Electornic	.192	.133	1.000	-.18	.57
	Agronomy	-.036	.133	1.000	-.41	.34
	Food Processing	-.382	.175	.301	-.88	.11
Food Processing	Electrical	.260	.185	1.000	-.26	.78
	Electornic	.575*	.185	.021	.05	1.10
	Agronomy	.346	.185	.617	-.18	.87
	Aguaculture	.382	.175	.301	-.11	.88

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.